

Jaarverslag 2022

Jaarrekening 2022

Gemeente Boekel
St. Agathaplein 2
5427 AB Boekel

Inhoudsopgave

Deel 1 – Jaarverslag 2022

Voorwoord	2
1. Inleiding	3
2. Programmaverantwoording	3
2.1 Algemene verklaring.....	3
2.2 Programma A. Bestuur en ondersteuning & Veiligheid.....	4
2.3 Programma B. Verkeer en vervoer.....	7
2.4 Programma C. Economie & VHROSV*.....	9
2.5 Programma D. Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie.....	11
2.6 Programma E. Sociaal domein.....	13
2.7 Programma F. Volksgezondheid en milieu.....	16
3. Paragrafen	19
3.1 Bestuur en organisatie.....	19
3.2 Bedrijfsvoering.....	19
3.3 Weerstandsvermogen & risicobeheersing.....	24
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen.....	41
3.5 Financiering.....	43
3.6 Lokale heffingen.....	46
3.7 Verbonden partijen.....	52
3.8 Grondbeleid.....	59

Bijlage A Basisset (beleids)indicatoren

Deel 2 – Jaarrekening 2022

Voorwoord

Geacht raadslid,

Hierbij bied ik u, mede namens het college, het jaarverslag en de jaarrekening over 2022 aan. Jaarlijks stellen we het jaarverslag en de jaarrekening op en leggen met deze stukken verantwoording af over het gevoerde beleid en financiën. De jaarverantwoording is daarmee een (financiële) terugblik op het afgelopen jaar. Hebben we onze ambities en doelen bereikt? Zijn de financiële middelen toereikend geweest?

Financieel sluiten we het jaar af met een positief resultaat. We hebben in 2022 te maken met een aantal incidentele meevallers waaronder de bijstelling van de algemene uitkering van het Gemeentefonds en de financiële vergoeding voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen. Naast de incidentele voordelen hebben we ook een aantal negatieve bijstellingen moeten verwerken waaronder een storting in de voorziening grondbedrijf voor de centrumontwikkeling en een hoger uitgekeerd bedrag aan energietoeslag.

Alle plussen en minnen opgeteld resteert een mooi positief resultaat wat een opnieuw een substantiële bijdrage levert aan onze reservepositie. Dit maakt ook toekomstige investeringen mogelijk en biedt voldoende financiële weerstand aan onvoorziene omstandigheden en risico's.

In 2022 is het nieuwe vierjarige collegeprogramma van start gegaan. Veel activiteiten uit de eerste jaarschijf zijn opgepakt en/of gerealiseerd. In het jaarverslag hebben we per programma een verantwoording opgenomen.

Er zijn opnieuw stappen gezet om de leefbaarheid en sociale samenhang verder te vergroten en Boekel nog aantrekkelijker te maken. Denk daarbij aan het de mobiliteitsvisie, diverse woningbouwplannen, transitie buitengebied, de RES en het duurzaamheidsplan, de voorbereiding voor herinrichting van de Boschberg en het opstarten van de buurtbus.

Vanwege de krappe woningmarkt is er veel aandacht voor het speerpunt wonen geweest. Diverse bestemmingsplannen zijn vastgesteld, waaronder het veegplan 9, veegplan Kommen en Schutboom. Ook de huisvesting van de Oekraïense vluchtelingen is verder uitgebreid. Als gevolg van de aanhoudende oorlog in Oekraïne is de toestroom van vluchtelingen nog steeds groot. Niet alleen de huisvesting, maar ook onderwijs en begeleiding vragen om de nodige extra capaciteit.

De inflatie zorgt voor extra financiële uitdagingen. Niet alleen binnen de eigen gemeentelijke organisatie en de gemeenschappelijke regelingen waar we als gemeente aan deelnemen, maar ook bij het verenigingsleven. We vertrouwen erop dat de financiële consequenties middels steunmaatregelen en compensaties door de Rijksoverheid kunnen worden opgevangen.

De burgemeester,

C.J.M. van den Elsen

1. Inleiding

De jaarstukken van provincies en gemeenten worden vanaf verantwoordingsjaar 2004 conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgemaakt.

De inrichting van de begroting en daarmee ook van de jaarstukken wordt – naast hetgeen in het BBV is verwoord – ook beïnvloed door in de lokale verordeningen vastgelegde artikelen. In de verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt bijvoorbeeld verwezen naar de vastgestelde regels voor waardering en afschrijving van activa zoals opgenomen in de nota financieel beleid. Het aldaar bepaalde c.q. de uitwerking daarvan, mag uiteraard niet in strijd zijn met de voorschriften van het BBV.

Naast het oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening geeft de accountant vanaf verantwoordingsjaar 2006 ook een expliciet oordeel over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties.

2. Programmaverantwoording

Per programma wordt een tabel opgenomen die gespiegeld is aan het programmaplan, zoals opgenomen in de beleidsbegroting van hetzelfde boekjaar. Daarbij wordt aangegeven in hoeverre het beleid is gerealiseerd. De minimale inhoud van de programmaverantwoording is ten aanzien van de specifieke inrichtingsvereisten geregeld in de artikelen 25 en 26 van het BBV.

In de programmaverantwoording wordt uiteengezet waar het programma uit bestaat. Dit alles gelijk aan het programmaplan dat is opgenomen in de programmabegroting 2022.

2.1 Algemene verklaring

Verschillen

Verschillen in baten en lasten groter dan € 25.000 worden toegelicht conform het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad. Aan het einde van de toelichting per programma zijn de overige verschillen gesaldeerd weergegeven.

Kapitaallasten - Afschrijvingen

Kredieten worden afgeschreven volgens een vaste vooraf bepaalde afschrijvingstermijn.

Ook de kredieten die t.l.v. een reserve lopen worden op de betreffende programma's verantwoord. De onttrekkingen aan de reserves worden via taakveld 0.10 verantwoord als opbrengst, e.e.a. verloopt daarmee dus budgettair neutraal.

Reserves

Onttrekkingen en stortingen van en naar de (bestemmings)reserves worden in de jaarrekening 2022 rechtstreeks verantwoord onder het betreffende programma. In bijlage B van de jaarrekening vindt u een overzicht van de reserves & voorzieningen. In bijlage C van de jaarrekening vindt u een specificatie van de mutaties.

2.2 Programma A. Bestuur en ondersteuning & Veiligheid

Waar gaat dit programma over?

Dit programma gaat over een groot aantal taakvelden die veelal betrekking hebben op bestuur (raad, college, burgemeester, raadscommissies, regionale samenwerkingen, voorlichting, accountantscontrole), financiën (treasury, OZB, gemeentefonds en overige baten en lasten), ondersteuning (organisatie) en veiligheid (brandweer, openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing en informatiebeveiliging).

Wat hebben wij bereikt in 2022?

- De inwoners van Boekel geactiveerd en zo onafhankelijk mogelijk gemaakt van de (gemeentelijke) overheid, door de verantwoordelijkheid voor de fysieke en sociale leefomgeving zoveel als mogelijk, op een verantwoorde manier, bij de inwoners te laten.
- De sociale samenhang en leefbaarheid van de Boekelse gemeenschap versterkt.
- Een effectieve en efficiënte dienstverlening richting de Boekelse inwoners tegen zo laag mogelijke kosten.
- Een gezonde vermogenspositie.
- Een reëel sluitende meerjarenbegroting t/m 2025
- Brandbestrijding en preventie zijn goed op orde.
- In het kader van de rampenbestrijding ervoor gezorgd dat de organisatie is toegerust op de aanpak van crises en rampen.
- Integraal veiligheidsbeleid uitgevoerd en voorbereidingen getroffen voor het veiligheidsplan 2023-2026; vaststelling staat gepland voor de gemeenteraadsvergadering van 16 februari 2023.
- Preventie, toezicht en handhaving is op orde.
- De bescherming van informatie en privacygevoelige gegevens van de burgers is op orde.
- Er is continue aandacht voor digitale dienstverlening en informatiebeveiliging Dit mede ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Wet Digitale Overheid.
- We zijn ons aan het voorbereiden op de Samenhangende Objectenregistratie (SOR).
- We hebben grip gehouden op de financiële impact van de Corona crisis.
- De software (i.v.m. omgevingswet) is aangesloten.

Wat waren de prioriteiten in 2022?

- Uitvoering van het collegeprogramma 2018-2022.
- Een gemeentelijke regie organisatie zijn die niet overnemend is, maar faciliteert en zo nodig ondersteunt.
- Het op orde houden en versterken van de financiële positie van de gemeente Boekel.
- Bij bovenlokale onderwerpen de meerwaarde van het (regionale) samenwerken opzoeken.
- Brandweer Brabant Noord zorgt voor uitvoering van de brandbestrijding en preventie. De gemeente Boekel draagt hier financieel aan bij. De gemeente Boekel stuurt hier op via het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio en door periodiek overleg met vertegenwoordigers van de brandweer.
- Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 Maas & Leijgraaf.
- Preventie via onder andere het buurtpreventie-project. Er heeft tweemaal de inzet van de bijtende bende plaatsgevonden (in Venhorst en in Boekel) en op 16 oktober 2022 vond de veiligheidsdag plaats. Ondersteuning van de werkgroep buurtpreventie die naast de reguliere activiteiten, buurtpreventie-overleg en loopgroepen buurtpreventie onder de aandacht brengt bij de inwoners via het weekblad Boekel-Venhorst, facebook en Instagram.
- De APV up-to-date houden.
- Aanpak van ondermijning middels het programmaplan 2020-2022 ondermijning Maas & Leijgraaf. Coördinatie. Met de andere gemeenten van basisteam Maas en Leijgraaf, politie, Openbaar Ministerie en Belastingdienst zijn gezamenlijke projecten opgestart en uitgevoerd. Denk hierbij aan diverse integrale controles, VR-experience voor het informatieknooppunt ondermijning, de ondertekening van het convenant weerbaar buitengebied door ZLTO, Openbaar Ministerie, Politie en de gemeenten Boekel, Bernheze en Meierijstad en de druk bezochte avond over weerbaarheid in het buitengebied samen met ZLTO en het RIEC.
- Opstellen Beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving fysieke leefomgeving 2021-2025.
- Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de fysieke leefomgeving 2022.
- Verdere voorbereiding rechtmatigheidsverklaring door gemeente m.i.v. verslagjaar 2022. Er zijn bewustwordingscursussen gegeven over privacy en informatiebeveiliging.
- Ontwikkeling en implementatie Wet Digitale Overheid heeft de aandacht.

- Voorbereiding en implementatie Omgevingswet. Ondanks het uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1-1-2024), werd in 2022 de software verder aangesloten op het Digitale Stelsel Omgevingswet en wordt het systeem ingericht en getest. De gemeente Boekel wil de inwoners tijdig, digitaal, gedegen en veilig kunnen bedienen
- Voorbereidingen ten aanzien van Samenhangende Objectenregistratie (SOR).
- Onderzoek naar procesverbetering en informatie-uitwisseling in samenwerking met de BSOB.
- Verder oppakken en uitvoeren van het flexibiliseren van onze digitale werkomgeving middels het migreren naar de cloud (software as a Service).
- De kosten van de structurele en incidentele financiële impact van de corona crisis monitoren.

Verbonden partijen (zie paragraaf 4.7 verbonden partijen)

- Brabant Historisch Informatiecentrum (BHIC)
- Belastingensamenwerking Oost-Brabant (BSOB)
- Regio Brabant Noordoost/AgriFood Capital
- Veiligheidsregio Brabant-Noord
- Zorg en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

Overige partijen

- Brabant Water N.V.
- Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland (Regionaal Expertise en InformatieCentrum)

Beleidsindicatoren (zie bijlage J)

- Formatie
- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overhead
- Verwijzingen Halt
- Winkeldiefstallen
- Gewelddsmisdrijven
- Diefstallen uit woning
- Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2022	Rekening 2022	Verschil
Totale lasten	10.423	10.023	401
Totale baten	22.475	22.743	-268
Totaal saldo baten en lasten	-12.052	-12.720	668
Mutaties reserves	162	164	-2
Gerealiseerde resultaat	-11.890	-12.557	667

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Pensioen voorziening wethouders	94.000	
2	ICT	60.000	
3	Rente	70.000	
4	Algemene uitkering	245.000	
5	Nabetaling salarissen 2021	94.000	
6	Batig saldo rekening 2022		
	- voorzien met bestuursrapportage 2022	2.610.000	
	- definitieve saldo rekening 2022		2.560.000
7	Diversen	54.000	
Subtotaal		3.227.000	2.560.000
Totaal		667.000	

- Ad. 1 Betreft een lagere storting in de Pensioenvoorziening wethouders dan was voorzien.
- Ad. 2 I&A is een dynamisch werkveld dat cruciaal is voor de bedrijfsvoering van gemeente Boekel. Er is geen proces of taak die wordt uitgevoerd zonder hulp van geautomatiseerde systemen. Het totale I&A budget ligt net onder de € 1.000.000. Soms wordt team I&A geconfronteerd met acties (en dus extra uitgaven) die snel opgepakt moeten worden en die van te voren niet te voorzien waren, bijvoorbeeld het oplossen een kwetsbaarheid in het netwerk. Het is daarom bijna onvermijdelijk dat we te maken krijgen met een klein stukje onder- of overschrijding van het budget. Hoewel we er alles aan doen om deze onder-of overschrijding zo klein mogelijk te houden.
- Ad. 3 In 2022 is er geen nieuwe langlopende geldlening aangetrokken. De liquiditeitsbehoefte is ingevuld met (goedkoop) kort geld.
- Ad. 4 De betaalspecificatie van december 2022 laat een positief effect zien op de algemene uitkering over 2022 ten opzichte van de septembercirculaire 2022.
- Ad. 5 Betreft vrijval van het budget inzake nabetaling salarissen die in 2021 zijn opgevoerd als lasten en in 2022 (over 2021) zijn uitbetaald als gevolg van de toen lopende CAO onderhandelingen.
- Ad. 6 Met het opstellen van de bestuursrapportage 2022 was een positief resultaat voorzien van € 2.610.000. Het definitieve positief saldo bedraagt € 2.560.000.
- Ad. 7 Het voordeel van € 54.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma A.

2.3 Programma B. Verkeer en vervoer

Waar gaat dit programma over?

Dit programma gaat over een goede fysieke bereikbaarheid en verkeersveiligheid tegen acceptabele kosten.

Wat hebben wij bereikt in 2022?

In 2022 is met name gewerkt aan:

- Afronding Randweg met afgeleide projecten.
- Opstellen en vaststellen mobiliteitsvisie en de voorbereiding naar een GVVP.
- Opstarten van een buurtbus op oude lijn 155 met een halte in Venhorst, Huize Padua, Boekel, Erp en Veghel.
- Voorbereiding tijdelijke herinrichting Sint Agathaplein ten behoeve van uitvoering Zuidwand.
- Voorbereiding integrale herinrichting van wijk Boschberg met als belangrijk onderdeel een duurzaam verkeersveilige inrichting.
- Regionale samenwerking om te zorgen voor een kwalitatief goed openbaar vervoer tegen aanvaardbare kosten en daarbij de ambitie uitgesproken samen te gaan werken in het kader van "gedeelde mobiliteit".

Door Boekel en Venhorst goed bereikbaar te maken/houden stimuleren we de verdere ontwikkeling van onze gemeenschap. Goede bereikbaarheid met aandacht voor verkeersveiligheid en leefbaarheid.

De gemeente zorgt er voor dat de staat van de wegen, fietspaden en trottoirs redelijk tot goed is. Bij dit alles speelt altijd de prijs-kwaliteit afweging.

Wat waren de prioriteiten in 2022?

- Samen met regionale partners werken aan een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid.
- Het opstellen van een mobiliteitsvisie en GVVP.
- Uitvoeren onderhoud aan asfalt -en elementenverhardingen, waaronder het onderhoud aan een aantal fietspaden.
- Voorbereiden tijdelijke herinrichting Sint Agathaplein.

Verbonden partijen

- Gebiedsgerichte samenwerking binnen NO-Brabant
- Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost (alternatieven openbaar vervoer)

Overige partijen

- Provincie Noord Brabant (concessiehouder openbaar vervoer)
- GebiedsGerichte Aanpak Mobiliteit Noordoost Brabant (GGA Noordoost Brabant)
- De lokale partners van VVN
- ZLTO
- De lokale partners inzake toerisme en landschap

Beleidsindicatoren (zie bijlage)

- Niet van toepassing

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2022	Rekening 2022	Verschil
Totale lasten	1.457	1.365	92
Totale baten	248	259	-10
Totaal saldo baten en lasten	1.208	1.106	102
Mutaties reserves	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	1.208	1.106	102

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Leges kabels en leidingen	36.000	
2	Randweg		25.000
3	Kapitaallasten	105.000	
4	Diversen		14.000
Subtotaal		141.000	39.000
Totaal		102.000	

- Ad. 1 Met het opstellen van de bestuursrapportage 2022 is rekening gehouden met de legesopbrengsten kabels en leidingen over het eerste half jaar van 2022. Dit voordeel betreft de meeropbrengsten over het tweede half jaar van 2022. De opbrengsten worden achteraf berekend en in rekening gebracht.
- Ad. 2 Betreft kosten voor de Randweg deze worden verantwoord in de exploitatie. In de eindafrekening met de Provincie worden deze kosten ingebracht, en verdeeld overeenkomstig de eerder vastgestelde verdeelsleutel.
- Ad. 3 In afwachting op de eindafrekening van de Provincie zijn er nog geen kosten geactiveerd, met als gevolg een voordeel op de afschrijving en rente lasten.
- Ad. 4 Het nadeel van € 14.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma B.

2.4 Programma C. Economie & VHROSV*

* Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

Waar gaat dit programma over?

Het programma gaat over het bevorderen van de economische activiteiten en het verbeteren van de structuur voor zowel het buitengebied, de bedrijventerreinen en centrum. Boekel moet een innovatieve en actieve plattelandsgemeente zijn, met een goede balans en samenhang tussen de fysieke omgeving, sociaal maatschappelijke effecten en economische vooruitgang. Het bevorderen van de welvaart in onze gemeente en het verbeteren van de leefbaarheid in onze gemeente staan daarbij voorop.

Het bebouwen en inrichten van het grondgebied wordt afgestemd op de lokale behoeften van alle doelgroepen waarbij het in de gemeente Boekel prettig leven is en er voldoende voorzieningen zijn voor alle leeftijdscategorieën.

Wat hebben wij bereikt in 2022?

In 2022 is het bestemmingsplan Veegplan Kommen en Schutboom vastgesteld, net als enkele kleinere bestemmingsplannen zoals in de Tuinstraat, Franse Pad en Runstraat. In het buitengebied zijn de Veegplannen 9A en 9B vastgesteld. Verder is gestart met Gebiedsvisie Venhorst en zijn voor het plan Zuidwand aan het Sint Agathaplein diverse stappen gezet, waaronder de aanvraag van de omgevingsvergunning en het opstarten van de onteigeningsprocedure om de panden leeg tijdig leeg te hebben voor de herontwikkeling.

In 2022 is de laatste kavel op de Vlonder verkocht. Momenteel zijn er geen bedrijfskavels meer beschikbaar. Voor het nieuwe bedrijventerrein Lage Raam is in 2022 een start gemaakt met het opstellen van een bestemmingsplan, kwaliteitskader en groenplan. Dit ligt ten grondslag aan de verdere vervolgstappen voor ontwikkeling van Lage Raam.

Voor wat betreft de woningbouwprojecten zijn de eerste kavels in plan De Burgt, fase 1b middels een loting (succesvol) verkocht. Eén kavel is nog in optie. Verder is er in 2022 grond aangekocht om het bestaande plan Schutboom uit te breiden met een extra schil voor woningbouw aan de westzijde.

Wat waren de prioriteiten in 2022?

- Ontwikkeling Zuidwand Sint Agathaplein.
- Uitgifte bouw kavels in De Burgt.
- Besluitvorming en procedures toekomstige woningbouw en bedrijventerreinen.

Verbonden partijen

- Regio Noordoost Brabant

Overige partijen

- Ondernemersvereniging Boekel
- Peelrand Wonen
- ZLTO
- Regiogemeenten
- Provincie

Beleidsindicatoren (zie bijlage)

- Functiemenging
- Vestigingen (van bedrijven)
- Gemiddelde WOZ waarde
- Nieuw gebouwde woningen
- Demografische druk
- Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden
- Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2022	Rekening 2022	Vershil
Totale lasten	14.751	14.748	3
Totale baten	16.100	14.536	1.564
Totaal saldo baten en lasten	-1.349	212	-1.561
Mutaties reserves	123	-421	544
Gerealiseerde resultaat	-1.227	633	-1.860

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Winst Grondbedrijf	101.000	
2	Storting voorziening Grondbedrijf Centrumontwikkeling		2.010.000
3	Diversen	49.000	
	Subtotaal	150.000	2.010.000
	Totaal		1.860.000

- Ad. 1 Betreft winstneming conform grondbedrijf rapportage 2023.
- Ad. 2 Betreft storting in de verlies voorzieningen grondbedrijf inzake Centrumontwikkeling conform grondbedrijf rapportage 2023.
- Ad. 3 Het voordeel van € 49.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma C.

2.5 Programma D. Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie

Waar gaat dit programma over?

Het programma gaat over het faciliteren van een evenwichtig onderwijsaanbod, afgestemd op de lokale behoefte en in samenhang met de directe omgeving. Het faciliteren van een uitgebreid sport- en beweegaanbod met daarin stimulans voor onze inwoners om actief deel te nemen. Het faciliteren van culturele ontwikkeling van de gemeenschap en het bevorderen van het recreatieve gebruik van onze buitenruimte. Veel van deze activiteiten worden feitelijk verzorgd door lokale verenigingen, stichtingen en organisaties. Die zijn van groot belang voor de leefbaarheid van onze kernen. Hierdoor kunnen we ontspannen middels sport en spel, genieten van muziek en toneel, onszelf ontwikkelen door onderwijs, kunst, fietsen en wandelen door de natuur. Om dit in stand te houden zijn heel veel vrijwilligers actief. Deze willen wij ondersteunen en helpen.

Wat hebben wij bereikt in 2022?

- Voortzetting onderwijsachterstandenbeleid in combinatie met Nationaal Programma Onderwijs met lokale partners gericht op peuterwerk (voorschoolse educatie), Boekstart, Bibliotheek op School, Taalklas en Taalhuis Boekel.
- Hervatting van het structureel overleg 'Lokale Educatieve Agenda' (LEA) tussen basisonderwijs, opvang en gemeenten.
- Voortzetting regionale samenwerking op het gebied van passend onderwijs binnen het samenwerkingsverband Helmond-Peelland Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO).
- Uitvoering van de leerplicht en kwalificatieplicht door Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO).
- Opvang en instroom van Oekraïense leerlingen naar het onderwijs.
- Uitvoering van een motorische screening onder basisschoolkinderen uit groep 3 t/m 8.
- Inzet van de gespecialiseerde opvang van Kindcentrum SBO Petrus Donders als voorliggende voorziening jeugdhulp.
- Formele en informele (volwassen)educatie ten behoeve van participatie en bestrijding laaggeletterdheid (Taalhuis Boekel).
- Een in het kader van het accommodatiebeleid opgestelde beleidslijn vervangings- en uitbreidingsinvesteringen buitensportaccommodaties geïmplementeerd.
- Verdere uitvoering gegeven aan het sport- en beweegakkoord o.a. met het oprichten van de werkgroep Sport InBoekel.
- Uitvoering gegeven aan een onderhoudsplan voor de kunstwerken in de gemeente Boekel.
- Verdere uitvoering gegeven aan het meerjarenonderhoudsplan binnen de gemeente Boekel.
- Uitbreiding Natuurnetwerk Brabant bij de Groende ladder.
- Beschermen en beleefbaar maken van de Peelrandbreuk middels het natuurvriendelijk inrichten van 1,5 ha natuur bij de Putakker.
- Inrichten nieuw stiltegebied weidevogels
- Recreatieve routes en informatie uitgebreid middels de fietsroute 'Land van Ravenstein'.
- Attentietegels geplaatst op bijzondere locaties in de gemeente en informatieborden van neergestorte vliegtuigen tijdens de 2^e Wereldoorlog.
- Opzetten werkwijze inwonerparticipatie onderhoud openbaar groen.

Wat waren de prioriteiten in 2022?

- Anticiperen op de toestroom Oekraïense vluchtelingen, onder andere op het gebied van onderwijs.
- Opstellen en implementeren van een beleidslijn vervangings- en uitbreidingsinvesteringen buitensportaccommodaties in het kader van het accommodatiebeleid
- Uitvoering geven aan het meerjarenonderhoudsplan binnen de gemeente Boekel
- Uitvoering geven aan het sport- en beweegakkoord
- Uitvoering geven aan het onderhoudsplan voor de kunstwerken binnen de gemeente Boekel.
- De verschillende projecten uit het uitvoeringsprogramma Vitaal Buitengebied opzetten en starten
- Ondernemersplatform verder uitbreiden. Betrokkenheid van ondernemers voor toerisme bevorderen.
- Regionale samenwerking om de toeristische sector te versterken.
- Uitbreiden van natuur- en recreatiemogelijkheden.
- Thema wandel- en fietsroutes ontwikkelen en interessante informatie delen langs de routes.
- Inzetten op groenbeheer en -beleid met als doel het bevorderen van de biodiversiteit en verhogen recreatiewaarde.

Verbonden partijen

- Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO)
- Vereniging van eigenaars Octopus (VvE)

Overige partijen

- Stichting GOO Onderwijs en Opvang
- Stichting SAAM Scholen
- Samenwerkingsverband Helmond-Peelland PO
- Samenwerkingsverband Helmond-Peelland VO
- Bibliotheek De Lage Beemden
- Stichting Volksuniversiteit Boekel-Venhorst
- Stichting Gemeenschapshuis Venhorst
- Stichting Binnensport Boekel
- Sportverenigingen
- Culturele verenigingen
- Heemkundekring "Sint Achten op Boeckel"
- Bosgroep Zuid
- Natuurverenigingen (Stichting D'n Eik, stichting bomen Boekel, Stichting Peellandschapspark Voskuilenheuvel en Vogelwerkgroep Boekel-Venhorst)
- Stichting de Speeltrein
- Stichting VisitBrabant
- Groen Ontwikkelfonds Brabant

Beleidsindicatoren (zie bijlage)

- Absoluut verzuim
- Relatief verzuim
- Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)
- % Niet-wekelijkse sporters

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2022	Rekening 2022	Verschil
Totale lasten	4.157	4.010	147
Totale baten	521	567	-46
Totaal saldo baten en lasten	3.636	3.443	193
Mutaties reserves	-204	-165	-40
Gerealiseerde resultaat	3.432	3.279	153

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Huisvesting Onderwijs - Toegerekende rente staat van activa	54.000	
2	Subsidie Doelen Willem III	66.000	
3	Diversen	33.000	
	Subtotaal	153.000	
	Totaal	153.000	

Ad. 1 Betreft het verschil tussen begrote rente (1%) en de werkelijke rente (0,3647%).

Ad. 2 Betreft niet bestede subsidie inzake financiële bijdrage verzoek Doel Willem III cf. raadsbesluit 6 oktober 2022. De uitgaven zullen in 2023 plaatsvinden.

Ad. 3 Het voordeel van € 33.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma D.

2.6 Programma E. Sociaal domein

Waar gaat dit programma over?

Het Sociaal Domein betreft alle organisaties, diensten en voorzieningen voor Boekel die onze inwoners ondersteunen, de leefbaarheid vergroten en de participatie (het meedoen) bevorderen. Het gaat hier over het welzijn van onze inwoners in Boekel, de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van de inwoners. Aangevuld met de gemeentelijke vangnetvoorzieningen voor onze meest kwetsbare inwoners. Daarbij is onderscheid te maken tussen voorzieningen: van sociale basisvoorzieningen, eerstelijns zorg/ondersteuning, tweedelijns zorg/ondersteuning tot bescherming en veiligheid.

Wat hebben wij bereikt in 2022

- Opvangen van de impact en de gevolgen van de coronacrisis binnen het sociaal domein.
- Opvang, begeleiding, huisvesting van Oekraïners.
- Transformatie van het Sociaal Domein - Het integraal werken tussen professionals, taken en wetgeving is verder vormgegeven.
- Doorontwikkeling van het Dorpsteam en het versterken van de zichtbaarheid middels het verhuizen van het Dorpsteam naar 't Stappertje.
- We hebben een nieuwe website voor het Dorpsteam ontwikkeld: www.dorpsteamboekel.nl.
- Er is een nieuwe overeenkomst met Ons Welzijn vastgesteld.
- Er is ingezet op preventie en vroegsignalering en het versterken van de voorliggende voorzieningen / 0^e en 1^e lijn.
- De nieuwe inkoopsystematiek voor jeugdhulp is in praktijk gebracht.
- Er is uitvoering gegeven aan de werkzame elementen uit de Transformatieopgaven Jeugdhulp.
- De Verordening en Nadere regels Jeugdhulp 2022 zijn vastgesteld.
- Door goed contractbeheer werden wachtlijsten huishoudelijke verzorging geminimaliseerd.
- 'Wonen met ondersteuning' in samenwerking met Peelrand Wonen uitgebreid.
- Verder uitvoering gegeven aan de doorontwikkeling beschermd wonen.
- Verdere uitwerking van activiteiten rondom vroegsignalering armoede en schulden.
- Invulling gegeven aan de Veranderopgave Inburgering.
- Invulling gegeven aan scenario 3 binnen het partnership met IBN.
- Energietoeslag verstrekt.
- Bij de (regionale) inkoop van zorg en welzijn gestuurd op een sterke regievoering, kwaliteit van zorg en ruimte voor het bieden van lokaal maatwerk.
- Haalbaarheidsonderzoek 'Leefgoed Huize Padua' afgerond.

Wat waren de prioriteiten in 2022?

- Opvang Oekraïners.
- Huisvesting statushouders.
- Ontwikkeling van een eigen website voor het Dorpsteam.
- Het doorontwikkelen van de regionale toegang, waarbij wordt uitgegaan van een outreachende manier van werken. Op deze manier sluit de regionale toegang beter aan bij onze lokale toegang.
- Vaststellen nieuwe overeenkomst met Ons Welzijn.
- Uitvoering geven aan de werkzame elementen uit het uitvoeringsplan van de Transformatieopgaven Jeugdhulp
- Nieuwe inkoopsystematiek Jeugdhulp in praktijk brengen.
- Vaststellen nieuwe verordening en nadere regels jeugdhulp.
- Voorbereiden nieuwe centrumregelingen Jeugd en Wmo.
- Preventievisie uitwerken.
- Aanbesteding huishoudelijke verzorging en het toekomstbestendig houden van de huishoudelijk verzorging door het onderzoeken van alternatieven.
- Doorontwikkeling van het armoedebeleid met daarbij specifieke aandacht voor preventiemaatregelen.
- Uitbetaling energietoeslag en aanpak energiearmoede.
- Haalbaarheidsonderzoek 'Leefgoed Huize Padua' - Uitwerking en implementatie Veranderopgave inburgering
- Uitvoering geven aan de regionale ontwikkelagenda Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid en uitvoering geven aan de lokale doorvertaling hiervan.
- Lokaal de implementatie borgen van de doorontwikkeling beschermd wonen, wonen met zorg / wonen met begeleiding
- Uitvoering geven aan de taken die gekoppeld zijn aan de Wet verplichte GGZ, het meldpunt, verkennend onderzoek, hoorplicht en werkafspraken met ketenpartners

Verbonden partijen

- Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant
- Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost (Regiotaxi)
- GGD Hart voor Brabant
- Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost
- Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost-Brabant
- Zorg- en veiligheidshuis Brabant Noordoost (ZVH BNO)
- Regio Noordoost Brabant

Overige partijen

- Adviesraad Sociaal Domein (ASD)
- ONS Welzijn
- Gemeente Meierijstad
- IBN
- GGZ Oost-Brabant
- Veilig thuis
- Vluchtelingenwerk Boekel
- Stichting Leergeld Gemert-Bakel e.o.
- Stichting Schuldhulpmaatje Boekel-Venhorst

Beleidsindicatoren (zie bijlage)

- Banen
- Jongeren met een delict voor de rechter
- Kinderen in uitkeringsgezinnen
- Netto arbeidsparticipatie
- Werkloze jongeren
- Personen met een bijstandsuitkering
- Lopende re-integratievoorzieningen
- Jongeren met jeugdhulp
- Jongeren met jeugdbescherming
- Jongeren met jeugdreclassering
- Cliënten met een maatwerkarrangement

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2022	Rekening 2022	Verschil
Totale lasten	9.700	9.771	-71
Totale baten	2.064	2.934	-870
Totaal saldo baten en lasten	7.635	6.836	799
Mutaties reserves	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	7.635	6.836	799

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Energietoeslag		79.000
2	Opvang Oekraïners	869.000	
3	Diversen	9.000	
	Subtotaal	878.000	79.000
	Totaal	799.000	

- Ad. 1 De Rijksbijdrage inzake energietoelage bedraagt € 419.500. De werkelijk bestede vergoeding bedraagt € 498.500.
- Ad. 2 Betreft het positief saldo op de ontvangen Rijksbijdrage en de bestedingen inzake opvang Oekraïners.
- Ad. 3 Het voordeel van € 9.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma E.

2.7 Programma F. Volksgezondheid en milieu

Waar gaat dit programma over?

Het programma volksgezondheid en milieu heeft als doel dat alle inwoners in de gemeente Boekel leven, wonen en werken in een gezonde en veilige omgeving. Er wordt gestreefd naar een duurzame samenleving waarbij een gezonde leefstijl wordt gestimuleerd, de kwaliteit van de leefomgeving verbetert en een circulaire economie centraal staat.

Wat hebben wij bereikt in 2022?

Volksgezondheid

- De actualisatie van het basispakket GGD Hart voor Brabant is voorbereid.
- Inkoop plustaken GGD en lokaal accent.
- Regionale pilot expertiseteam GGZ en lokale aansluiting Toegang.
- Project 'Skip die Trip'.
- Motorische screening basisschoolleerlingen.
- Informatiebijeenkomsten vanuit Dorpsteam, gericht op preventie.
- Regionale versterking Zorg & Veiligheid / Huiselijk Geweld Kindermishandeling.
- Opbouwwerk in de wijk, samen met Peelrand, gericht op eenzaamheid en vroegsignalering.

Riolering / Klimaatadaptatie

- Voldoen aan de zorgplichten zoals beschreven in het vGRP 2017-2022. Tevens het opstellen van een nieuw vGRP voor de periode 2022-2026. Doel van deze plannen is het efficiënt inzamelen en transporteren van afvalwater en bestrijden van verontreiniging van het oppervlaktewater.
- Deelname in de regionale watersamenwerking as50+ en het uitvoeren van projecten met de samenwerkingspartners. De samenwerking moet per saldo winst opleveren in de vorm van meer efficiëntie op de geïnvesteerde middelen van alle deelnemers.
- Conform de nieuwe inzichten uit het vGRP plannen voorbereiden en realiseren met betrekking op klimaatadaptatie, hittestress en droogte. In Boekel vertalen we dat met name in de volgende concrete actiepunten:
 - Multi disciplinaire aanpak wijk de Bosberg. In 2022 is in samenspraak met bewoners en bestuur een integraal herinrichtingsplan opgesteld.
 - Ervoor zorgen dat de hevige regens (in de zomerperiode) anders worden afgevoerd. We weten dat het riool de nieuwe hoeveelheden regenwater niet aankan. Dit zal via infiltratie in de bodem moeten plaatsvinden of, indien dit lastig is, via oppervlakkige afvoer naar gebieden waar het geen schade aanricht.
 - Voorkomen hittestress door meer groen / bomen. Er zijn hele theoretische verhandelingen op te stellen over hittestress. In de kern wordt deze met name veroorzaakt door verharding en verglazing van de buitenruimte. Wij gaan actief aan de slag met meer groen in de bebouwde omgeving.

Afval

- Per 1-1-2022 is de gemeenschappelijke regeling Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel opgeheven. Dit omdat vijf van de zes gemeenten, die in de GR vertegenwoordigd waren, zijn gefuseerd tot één gemeente, namelijk gemeente Land van Cuijk.
- Tevens is gemeente Boekel 1-1-2022 een DVO aangegaan met gemeente Land van Cuijk voor wat betreft de inzameling van huishoudelijk afval. Gemeente Land van Cuijk voert de werkzaamheden uit.
- In 2022 zijn we gestart met nieuwe inzamelcontractanten voor bijna alle huishoudelijke afvalstromen. Uit een eerste evaluatie blijkt dit goed verloopt.
- De afvalkalender is dit jaar voor het eerst alleen digitaal beschikbaar gesteld.
- De BeestenBende in Boekel is in 2022 weer uitgebreid van 103 naar 156 leden.
- Middels een bijeenkomst op het gemeentehuis zijn de vrijwillige zwerfvalpakker geïnformeerd en bedankt.
- Voorbereiden op de invoering van een nieuw beleidsplan betreffende afval / grondstoffen.

Milieu

- Er zijn nieuwe vergunningen of meldingen verleend. Beide zorgen ervoor dat de geurbelasting op de bebouwde kom verder is afgenomen.
- Voorbereidingen zijn getroffen om in 2023 te kunnen starten met het evalueren en mogelijk opnieuw vaststellen van het geurbeleid in gemeente Boekel.
- Ook dit jaar is nog gewerkt met het meer 'lik op stuk' handhavingsbeleid.
- Veel energie is gaan zitten in het opzetten van een actieve aanpak van de problematiek bij buurtschap Bovenstehuis.

Wat waren de prioriteiten in 2022?

Volksgezondheid

- We gaan uitvoering geven aan de lokale gezondheidsnota 2021-2024. De uitvoering bestaat onder andere uit activiteiten op het gebied van middelenpreventie, psychische gezondheid, stimulering van een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving.
- Inzetten op preventie en vroegsignalering middels het opstellen van een preventieplan.
- Monitoren van de uitvoering van het gezondheidsbeleid door de GGD, zowel lokaal als regionaal.

Riolering

- Het ontkoppelen van huishoudens van het RWA afvoer, opvangen op eigen terrein, nieuwbouw dient hieraan te voldoen, t.b.v. klimaatbestendig maken van de gemeente.
- Het klimaatbestendig inrichten van de wijk Bosberg (afkoppelen van het hemelwater van het gemengde rioolstelsel in de wijk, tegengaan van hittestress en bevorderen biodiversiteit).
- Uitvoering geven aan de actiepunten die volgen uit het nieuwe duurzaamheidsplan, inclusief agenda.

Afval

- Samen met de nieuwe afvalinzamelingscontractanten er voor zorgen dat de afvalinzameling goed blijft verlopen.
- De burgers van gemeente Boekel laten wennen aan de digitale afvalkalender en hen hulp bieden bij downloaden en printen van de kalender wanneer hen dat niet zelf lukt.
- Het netwerk van zwerfafvalpakkers en de BeestenBende in de gemeente Boekel verder uitbreiden en deze vrijwilligers blijven waarderen en ondersteunen waar kan.
- De burgers van de gemeente Boekel verder stimuleren om hun afval beter te scheiden door o.a. het verder uitrollen van de communicatiecampagne Schon Bezig.

Milieu

- Een start maken met de gebiedsgerichte aanpak Bovenstehuis.
- Voorbereiden op het evalueren en mogelijk aanpassen van het geurbeleid in gemeente Boekel.
- Het inrichtingenbestand actueel houden doormiddel van goede communicatie tussen gemeente Boekel en de ODBN betreffende wijzigingen bij inrichtingen.
- De stevige basis voor de ODBN behouden, waardoor de samenwerking nog verder verbetert.
- De Boekelse werkwijze 'Vitalisering buitengebied: versterken omgevingskwaliteit en weerbaarheid' in de regio verder uitwerken.
- Een nieuwe geurverordening voor gebied De Elzen is vastgesteld. Hierna volgt het overige gedeelte van de gemeente om de geurverordening te actualiseren.

Verbonden partijen

- GGD Hart voor Brabant
- Regionale Ambulance Voorziening (RAV)
- Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)
- Gemeente Land van Cuijk
- Waterschap Aa en Maas

Overige partijen

- Watersamenwerking As50+
- Hermes Groep (OV)
- BeestenBende

Beleidsindicatoren (zie bijlage)

- Omvang huishoudelijk restafval

Wat heeft het gekost?

Totale lasten en baten	Begroting incl. wijzigingen 2022	Rekening 2022	Vershil
Totale lasten	3.585	3.687	-101
Totale baten	2.745	2.978	-233
Totaal saldo baten en lasten	841	709	132
Mutaties reserves	0	-7	7
Gerealiseerde resultaat	841	702	139

De belangrijkste oorzaken van de ontstane verschillen zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Riool	57.000	
2	Afval	25.000	
3	Milieu	33.000	
4	Diversen	24.000	
	Subtotaal	139.000	0
	Totaal	139.000	

- Ad. 1 Voordeel is ontstaan als gevolg hogere inkomsten rioolheffing. De heffing is gebaseerd op waterverbruik wat schommelingen met zich meebrengt.
- Ad. 2 Betreft diverse kleine verschillen binnen het 'product' afval.
- Ad. 3 In 2022 zijn minder basistaken (vergunningaanvragen, meldingen en controles) uitgevoerd dan was begroot.
- Ad. 4 Het voordeel van € 24.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse taakvelden binnen programma F.

3. Paragrafen

Artikel 26 BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn. De (minimaal) verplichte paragrafen staan in het onderstaande overzicht.

- 3.1 Bestuur en organisatie
- 3.2 Bedrijfsvoering
- 3.3 Weerstandsvermogen & risicomanagement
- 3.4 Onderhoud kapitaalgoederen
- 3.5 Financiering
- 3.6 Lokale heffingen
- 3.7 Verbonden partijen
- 3.8 Grondbeleid

3.1 Bestuur en organisatie

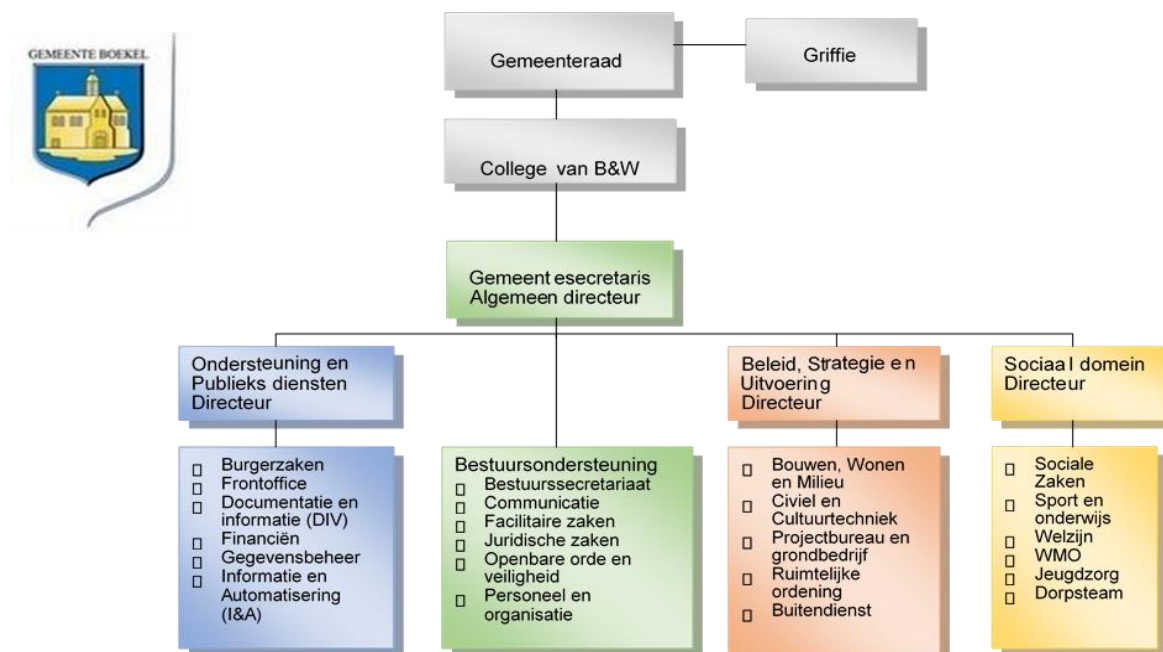
3.1.1. Bestuur

In 2022 is door college en organisatie invulling gegeven aan het collegeprogramma 2018-2022.

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1. Organisatiestructuur

De gemeente Boekel kenmerkt zich als een zgn. “platte” organisatie. Er is één managementlaag op directieniveau en er zijn geen management tussenlagen. Medewerkers bevinden zich voor het merendeel op hetzelfde niveau van het organigram. De organisatiestrategie is er op gericht om te werken als een kleine, regie-voerende organisatie.

Van medewerkers wordt gevraagd in te spelen op snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente. Door de regiefunctie zal gekeken worden wat de efficiëntste en effectiefste manier van het uitvoeren van de taken zal zijn.

3.2.2. Personeelsbeleid

Algemeen

De organisatiestructuur is afgestemd op de organisatiecultuur van de gemeente Boekel:

- Medewerkers hebben een sterk gevoel van eigenaarschap;
- Medewerkers stimuleren elkaar in het behalen van successen voor de organisatie. Ze zijn direct verantwoordelijk voor het bijdragen aan de doelen op hoog niveau;
- Medewerkers zijn betrokken;
- Ambitieuze professionals zijn op hun plek binnen een organisatie waar ze de vrijheid hebben en weinig beperkingen voelen.
- Er is weinig vertraging in processen; werknemers kunnen sneller hun ideeën implementeren omdat ze die kunnen uitvoeren zonder tussenkomst van middenmanagement.

Het personeelsbeleid is er op gericht een substantiële bijdrage te leveren aan het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Niet alleen in het kader van het werven van nieuw personeel, maar ook in het kader van het “boeien en binden” van het huidige personeel. In 2022 is een zgn. “vitaliteitsroute” opgestart, die ook in 2023 een vervolg krijgt. Deze route bestaat uit het aanbieden van periodieke medische onderzoeken, maar ook workshops op het gebied van vitaliteit en de werk-privébalans.

Opleidingen

Investeren in de ontwikkeling van medewerkers, zowel vakinhoudelijk als op competentieniveau, vindt de gemeente Boekel belangrijk voor zowel de medewerker zelf, als voor de organisatie. Naast de begeleiding hierin door leidinggevenden, biedt de gemeente Boekel volop ruimte voor eigen initiatief als het gaat om opleiding en ontwikkeling. Dit kunnen opleidingen/trainingen zijn op individueel niveau, maar ook in groepsverband. Met de komst van een aantal nieuwe medewerkers in beleidsfuncties, is bijvoorbeeld in het voorjaar van 2022 de meerdaagse training “helder adviseren” aangeboden. In het kader van “binden en boeien” is er continue aandacht voor ontwikkeling.

Feiten en cijfers

Eind 2022 waren er 67 medewerkers (57,19 fte) in dienst van de gemeente Boekel. Dit is exclusief de burgemeester en wethouders. In 2022 zijn 12 medewerkers uitgestroomd en er zijn 16 medewerkers ingestroomd.

De verhouding mannen / vrouwen was in 2022: 34,3% mannen en 65,7% vrouwen.

De leeftijdsverhouding was in 2022:

- 13% medewerkers van 20 - 29 jaar;
- 27% medewerkers van 30 - 39 jaar;
- 21% medewerkers van 40 - 49 jaar;
- 39% medewerkers van 50 jaar en ouder.

De gemiddelde leeftijd was 44 jaar.

Werving en selectie

Voor de werving van personeel werd vooral gebruik gemaakt van social media en het regionale platform www.werkeninnoordoostbrabant.nl met een doorplaatsing naar andere regionale en landelijke bekende sites. Werken in Noordoost Brabant is een regionaal platform voor de lagere overheid. Het doel hiervan is het bereik op de (gemeentelijke) arbeidsmarkt te vergroten. Net als in 2021 zijn er in 2022 een aantal vacatures geweest. Deze zijn deels ontstaan vanwege natuurlijk verloop, medewerkers die zijn vertrokken naar een andere werkgever en deels uit formatie-uitbreiding. Ook de gemeente Boekel heeft te maken met de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt; voor bepaalde taakvelden is er weinig tot geen aanbod. Om de continuïteit te borgen wordt in die gevallen gekozen voor het inhuren van medewerkers. Waarbij we voor structurele invulling, indien mogelijk, de kandidaat na een periode van inhuur overnemen.

Om de organisatie zó te bemensen dat aan de missie en de organisatiestrategie kan worden voldaan, werken we aan de ontwikkeling van de competenties van de zittende medewerkers en selecteren we op de juiste competenties bij nieuw personeel. Sinds een paar jaar wordt aan nieuwe medewerkers een introductieprogramma aangeboden. Het doel hiervan is medewerkers een basis te geven waarmee ze een goede start kunnen maken in hun nieuwe werkomgeving.

De gemeente Boekel neemt sinds 2020 samen met een aantal andere omliggende gemeenten deel aan een regionaal samenwerkingsverband voor de inzet van payroll- en uitzendkrachten.

Op deze manier kunnen we tegen relatief lagere kosten gebruik maken van een flexibele schil, waar nodig.

Ziekteverzuim 2022

Net als in de voorgaande jaren is in 2022 actief ingezet op het voorkomen en het terugbrengen van het ziekteverzuimpercentage. Er werd en wordt periodiek veel aandacht besteed aan de gezondheid en vitaliteit van onze medewerkers. Deze aandacht is vooral preventief van aard, zoals bijvoorbeeld periodiek medische onderzoeken en het optimaliseren van de werkplekken.

Het ziekteverzuimpercentage lag in 2022 op 9,6% (was in 2021 5,8%). Het ziekteverzuimpercentage wordt grotendeels veroorzaakt door een aantal langdurige ziektegevallen, die buiten de invloedssfeer van de werkgever zijn gelegen. De gemeente Boekel heeft over 2022 een ziekteverzuimpercentage dat hoger is dan het landelijk gemiddelde (2021) van 5,8% op gemeenteniveau.

CAO ontwikkelingen

In het kader van de cao gemeenten 2021/2022 zijn landelijke afspraken gemaakt over de harmonisatie van verlof gemaakt. Daarnaast is voor 2022 een thuiswerkvergoeding geïntroduceerd.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

Net zoals in 2021 hebben de leden van de BHV in 2022 herhalingslessen gevolgd.

3.2.3. Samenwerking

De gemeente Boekel maakt onderdeel uit van de regio Brabant- Noordoost. Binnen deze regio, maar ook buiten de regio werken we samen met andere gemeenten. Deze samenwerkingsverbanden zijn terug te vinden in het hoofdstuk Verbonden Partijen.

Op het vlak van de bedrijfsvoering werken we ook met verschillende partners en op verschillende manieren samen.

Zo werken we op het vlak van ICT samen met Unica-Schutte. Deze samenwerking zorgt ervoor dat onze ICT-voorzieningen op orde zijn en blijven, zodat wij ons kunnen focussen op onze inhoudelijke taken.

Op het vlak van de sociale voorzieningen werken wij samen met de gemeente Meierijstad en Bernheze. De uitvoering daarvan ligt bij Meierijstad en verloopt naar tevredenheid.

De herindeling van de gemeenten in het land van Cuijk heeft geleid tot één grote gemeente. De samenwerking met de voormalige gemeenten in het Land van Cuijk op het vlak van de afvalinzameling, was geregeld via een gemeenschappelijke regeling. Nu er nog maar twee gemeenten zijn overgebleven is deze regeling is vervangen door een Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Land van Cuijk. De samenwerking verloopt net zo goed als onder de vlag van de gemeenschappelijke regeling.

In het kader van het begraafplaatsenbeheer werken we sinds een aantal jaren samen met een particuliere partner. De in 2022 geplande evaluatie gaat in 2023 plaatsvinden. Eind 2023 loopt het contract af en de resultaten van de evaluatie zullen dan ook betrokken worden bij de wijze waarop we het beheer vanaf 2024 willen inrichten.

3.2.4. Informatieveiligheid

Gegevens en informatie zijn essentieel in de processen en diensten van de gemeente. De snelle ontwikkelingen op dit gebied en grote impact die misbruik met zich meebrengt, zorgen dat de gemeente Boekel zich focust op doelmatig inzetten op de veiligheid van haar informatie. Centraal staat dat de keuzes en maatregelen in de gemeente passen bij Boekel. De samenhang met de inrichting van het digitale landschap en de organisatorische processen vergroot de kwalitatieve meerwaarde in werking en borging.

De technische doorontwikkeling in de gemeente gaat hand in hand met beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van haar gegevens. In 2022 was de organisatorische en menselijke factor in informatiebeveiliging een speerpunt. Door de inzet op bewustwording en aansluiting van beleid en werkelijkheid heeft de gemeente Boekel haar beveiligingsorganisatie doorontwikkeld richting een hoger volwassenheidsniveau. Ook heeft de gemeente in 2022 door ambtelijke en bestuurlijke kennisdeling praktische handvatten uitgewisseld. Dit leidde tot waardevolle inzichten in mogelijkheden die bijdragen aan het continue proces van de kwalitatieve verbetering van informatieveiligheid.

3.2.5. Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet verplicht bestuursorganen onder andere om op termijn verschillende categorieën documenten uit eigen beweging openbaar te maken (actieve openbaarmakingsplicht). De gemeente Boekel is in 2022 begonnen met het in kaart brengen van de documenten, die onder deze categorieën vallen, en waar deze te vinden zijn. Vervolgens zullen wij gefaseerd, per categorie, documenten actief openbaar maken.

De Woo biedt ook de mogelijkheid tot het indienen van een Woo-verzoek (passieve openbaarmakingsplicht). Dit was voorheen bekend als een Wob-verzoek. In 2022 heeft de gemeente Boekel acht Wob- of Woo-verzoeken ontvangen. Vrijwel alle verzoeken zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Een zorgplicht om de informatiehuishouding op orde te hebben maakt ook onderdeel uit van de Woo. Om hier een stap in te zetten wordt gewerkt aan een archiveringsrichtlijn, die medewerkers moet helpen bij het goed archiveren van informatie, zodat dossiers compleet zijn en de stukken terug te vinden zijn.

3.2.6. Fraude(risico's)

Het college van gemeente Boekel is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij, zowel intern als extern, loopt bij het uitvoeren van haar activiteiten en haar dienstverlening. Het college heeft in 2021 een frauderisicoanalyse opgesteld waaruit naar voren kwam dat op enkele onderdelen in de bedrijfsvoering sprake is van een hoger dan normaal risico op non-compliance. Deze risico's hebben periodiek extra aandacht, waarbij aanvullende interne beheersingsmaatregelen zijn ingevoerd.

Externe partijen moeten er op kunnen vertrouwen dat gemeente Boekel en haar medewerkers op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Daarom heeft gemeente Boekel een gedragscode opgesteld die door iedere medewerker bij indiensttreding wordt ondertekend. Het belang van de gedragscode en de naleving wordt periodiek benadrukt en is onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Er is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen moeten er toe bijdragen dat override of controls wordt signaleerd.

Gezien de aard van de activiteiten van gemeente Boekel, onderkent de directie ook een extern risico op non-compliance. De uitgevoerde risicoanalyse geeft ons een goed inzicht in deze risico's en het belang van het aanscherpen van een aantal procedures.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Gezien de activiteiten van gemeente Boekel heeft informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy en daarmee samenhangende reputatie een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern via interne audits, als extern via het ISAE 3402 onderzoek en ISO 27001 audit. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

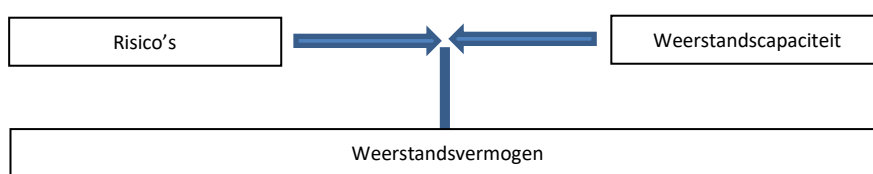
Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beherste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze de aandacht krijgen.

3.3 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat sinds begrotingsjaar 2004 van kracht is, bevat regels voor de financiële verslaglegging. Volgens artikel 11 van het BBV moeten gemeenten en provincies inzicht verschaffen in hun weerstandsvermogen. Het gaat hierbij om het verband tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor géén (beheers)maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Onder weerstandscapaciteit verstaat het BBV de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten kunnen beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Het gaat hier om de elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals Algemene Reserve, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves.

Het weerstandsvermogen voor de gemeente is gedefinieerd als: 'het vermogen van de gemeente Boekel om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten'. En is eigenlijk niet meer of minder dan een confrontatie van de risico's met de weerstandscapaciteit.

Een eerste stap bij het beoordelen van het weerstandsvermogen is het in kaart brengen c.q. identificeren van eventuele risico's. Zoals uit de onderstaande figuur blijkt en in de volgende paragraaf gebeurt.

Als onderdeel van risicomanagement wordt de weerstandscapaciteit van de gemeente periodiek afgezet tegen een inschatting van de mogelijke financiële risico's die zich kunnen manifesteren. Voor het belangrijkste risico (de grondexploitatie) wordt al jaren de 'vinger aan de pols gehouden' middels het jaarlijks actualiseren van de exploitatieberekeningen, het doorrekenen van verschillende scenario's en de confrontatie van het gewenste met het beschikbare weerstandsvermogen. Met een organisatie brede beoordeling van het weerstandsvermogen zijn de afgelopen jaren de eerste ervaringen opgedaan. Een leer- en groeitraject dat continue aan verandering en verbetering onderhevig is.

Ondanks dat er géén zekerheid aan ontleend kan worden is risicomanagement wel van toegevoegde waarde; het geeft een beeld van wat verwacht kan worden en of de organisatie hierop voldoende voorbereid is.

3.3.1. Inventarisatie van de risico's en het benodigd weerstandsvermogen

Om een confrontatie van deze risico's met de weerstandscapaciteit mogelijk te maken dienen deze eerst financieel te worden gekwantificeerd. Hiertoe wordt een methode gebruikt waarbij, per geïdentificeerd risico, een inschatting wordt gemaakt van de volgende drie parameters:

Kans	de kans dat een risico zich manifesteert wordt ingeschat op basis van een kwalitatief oordeel. Ten behoeven van een transparant en handelbaar model zijn er (slechts) drie categorieën benoemd met een wegingsfactor: laag (0,05) – middel (0,50) – hoog (0,75).
Impact	wat is het (financiële)effect voor de organisatie als het risico zich voordoet? Ook hier wordt eerst een kwalitatief oordeel aan gegeven. Daarna wordt, afhankelijk van het kwalitatieve oordeel, een inschatting gemaakt van het financiële effect; in procenten afgezet tegen de totale lasten conform begroting. Waarbij de volgende indeling wordt gehanteerd: klein impact tussen de 1 & 9 % middel impact tussen de 10 & 49 % groot impact tussen de 50 & 100%
Effect	voor het kwantificeren van het (financiële) risico is het van belang te weten of een risico van incidentele danwel structurele aard is. Indien het een incidenteel karakter kent wordt de factor '1' gehanteerd. Het risico kan zich immers maximaal één keer voordoen. Betreft het een structureel risico dan wordt de factor '3' toegekend. Dit wil zeggen dat het financiële effect van dit risico 'drie keer wordt ingerekend'; zodat de organisatie als het ware drie jaar de tijd heeft om adequaat te reageren en passende maatregelen te treffen.

Het 'minimabeleid' als voorbeeld:

De kans dat de komende jaren meer aanspraak op onze minima-voorzieningen wordt gedaan, wordt als 'hoog' ingeschat (wegingsfactor 0,75) vanwege de coronacrisis. Het financiële effect hiervan voor de organisatie wordt als 'gemiddeld' ingeschat, met een impact van 10%. Aangezien dit risico een structureel effect zal hebben wordt bij het kwantificeren van het financiële risico een factor '3' toegepast. Het financiële risico, ook wel het benodigd weerstandsvermogen voor dit onderdeel wordt dan als volgt berekend:

Voorbeeld Budget	Kans	Impact	Effect	Benodigd weerstandsvermogen
€ 100.000	* 0,75	* 15%	* 3	= € 34.000

3.3.2. Belangrijkste financiële risico's excl. Grondbedrijf

De belangrijkste financiële risico's worden in de onderstaande tabel weergegeven. Deze risico's zijn niet anderszins ondervangen en er zijn geen voorzieningen voor gevormd, waardoor deze relevant zijn voor het weerstandsvermogen.

Nr.	Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Effect	Benodigd weerstandsvermogen
1	Openeindregelingen	Wmo	Middel	Middel	Structureel	274.000
		Jeugdzorg	Middel	Middel	Structureel	218.000
		Bijstandsverlening	Hoog	Middel	Structureel	437.000
		Minimabeleid	Hoog	Middel	Structureel	172.000
		Leerlingenvervoer	Middel	Klein	Structureel	32.000
2	Uitvoering taakstelling Rijk sociaal domein	Domein Jeugd	Laag	Groot	Structureel	156.000
		Domein Wmo	Laag	Groot	Structureel	107.000
		Domein Participatie	Laag	Groot	Structureel	284.000
3	Gemeentefonds	Uitkering gemeentefonds kan lager zijn dan geraamd	Middel	Middel	Structureel	418.000
4	Afgegeven garanties	Gewaarborgde geldleningen	Laag	Groot	Incidenteel	276.000
		Startersleningen	Laag	Middel	Incidenteel	2.000
5	Randweg	Uitvoering binnen gestelde kaders / meerwerk etc.	Laag	Middel	Incidenteel	40.000
6	Risico's op eigendommen	Rioolbeheer	Laag	Middel	Structureel	22.000
		Wegbeheer	Laag	Middel	Structureel	27.000
		Gebouwenbeheer	Laag	Middel	Structureel	4.000
7	Informatiebeveiliging en privacy	Beveiligingsincidenten en datalekken	Laag	Middel	Incidenteel	8.000
8	Omgevingswet	Meerkosten/DSO	Laag	Middel	Structureel	1.000
						2.478.000

1. Openeindregelingen

De gemeente loopt bij een 'openeindregeling' een financieel risico. Dit risico komt door het feit dat de gemeente verplicht is een voorziening te verstrekken als een aanvrager hier volgens de geldende wet- en regelgeving recht op heeft. Ongeacht of hiervoor voldoende budget en/of financiële middelen beschikbaar zijn en ongeacht volume-groei in één jaar. Voorbeelden van de belangrijkste 'openeindregelingen' zijn:

- Bijstandsverlening (Participatiewet, IOAW, IOAZ, en Bbz)
- Minimabeleid (o.a. individuele inkomensvoetstuk, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en bijzondere bijstand)
- Wet inburgering
- Wmo (o.a. huishoudelijke verzorging, dagbesteding & begeleiding, woningaanpassingen, rolstoel- & vervoersvoorzieningen)
- Leerlingenvervoer
- Jeugdzorg

Door maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in het Sociaal Domein doen er naar verwachting de komende jaren meer mensen een beroep op gemeentelijke voorzieningen. De energiecrisis, met daarmee gepaard gaande energiearmoede en inflatie zijn onzekere factoren. Vaak ontvangen gemeenten vanuit het Rijk compensatie, maar de hoogte daarvan blijkt vaak pas achteraf. Zowel indexaties als personeelstekorten kunnen leiden tot hogere kosten bij leveranciers / dienstverleners, prijsstijgingen zijn lastig vooraf in te schatten.

2. Uitvoering taken Rijksoverheid sociaal domein

Doordecentralisatie beschermd wonen

Tot en met 31-12-2022 komt het volledige budget voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang binnen bij centrumgemeente Oss. Vanaf 2023 komt er een ingroeipad: gemeenten groeien in 10 jaar tijd toe van de huidige historische verdeling (via centrumgemeenten) naar een objectieve verdeling (over alle gemeenten). Wij blijven in de centrumgemeente constructief samen werken voor de regionale voorzieningen. Hierbij maken we wel steeds meer de beweging: lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal moet. In Boekel zullen we dus ook meer voorzieningen moeten ontwikkelen voor onder andere wonen met ondersteuning. We gaan in 2023 al kosten maken. Deze kosten zitten onder andere in ontmoetingsfuncties, meer ggz expertise in de toegang en nieuwe wonen met ondersteuning voorzieningen. Op dit moment kunnen we de hoogte van deze kosten nog niet inschatten.

Tariefverhogingen zorgaanbieders

Wegens indexering en betalen van reële kostprijzen stijgen de tarieven van zorgaanbieders ieder jaar. Aanbieders dienen regelmatig verzoeken in voor extra indexering bovenop de contractuele afspraken. Bij nieuwe aanbestedingsrondes lopen we het risico aanzienlijk hogere prijzen te moeten betalen.

Nieuwe inkoopssystematiek Jeugdhulp

De nieuwe inkoopssystematiek is per 2022 volledig geïmplementeerd. In de nieuwe systematiek wordt in een driehoek (jeugdige en ouders/verzorgers, zorgaanbieder en medewerker Dorpsteam) bepaald welke zorg nodig is. Dit zorgt voor meer sturing en grip voor de lokale gemeente. Risico's die kunnen voortvloeien uit de nieuwe inkoopssystematiek zijn:

1. Met de nieuwe inkoopssystematiek rekenen we af op daadwerkelijk zorgverbruik (PxQ). Een risico is dat de Q in grote mate stijgt door deze openeindregeling.
2. De jeugdconsulent speelt een sleutelrol in de driehoek. Vanaf 2022 bepaalt de jeugdconsulent het volume (Q) van zorg dat ingezet wordt. Hierdoor kan er meer druk ontstaan op het Dorpsteam.

We kunnen nu nog niet goed inschatten of en wat de eventuele financiële effecten hiervan in 2023 gaan zijn.

Financieringssystematiek Participatiewet

Het budget om de bijstandsuitkeringen (BUIG) te betalen is gebaseerd op de gemaakte uitkeringskosten in jaar T-2. Dat betekent dat we met dit budget altijd achterlopen op de ontwikkeling van het klantenbestand. Ontstane tekorten moeten we aanvullen uit eigen middelen.

In casuïstiek speelt steeds vaker multi-problematiek waardoor de afstand tot de arbeidsmarkt erg groot is. Maar ook op andere gebieden (minimabeleid, schuldhulpverlening) zal er meer inzet nodig zijn. De gevolgen van energiearmoede lopen naar verwachting op. De eventuele financiële effecten zijn hiervan nog niet in te schatten.

Dienstverleningsovereenkomst Meierijstad – Boekel – Bernheze

De gemeente Boekel neemt vanaf 1 januari 2017 op het gebied van sociale zaken diensten af van de gemeente Meierijstad. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Inmiddels is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor onbepaalde tijd.

Bij beëindiging van de overeenkomst betalen wij de formatie die gepaard gaat met de rechtstreekse uitvoering op het moment van beëindiging aan Meierijstad. De berekening vindt plaats met behulp van de maximale reële caseload per fte die berekend wordt op basis van de verhouding formatie/uitkeringsgerechtigden van de afgenomen taken. Het aantal te betalen fte wordt dan berekend met de formule: aantal cliënten op uitstapmoment/caseload per fte.

Afwikkeling kinderopvangtoeslagaffaire

Voor de gemeente neemt de verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van gedupeerden toe. Naast gedupeerde ouders komen vanaf 2023 ook gedupeerde kinderen en ex-partners voor ondersteuning in aanmerking. De behoefte aan ondersteuning kan per gedupeerde verschillen. De vraag is of de rijksmiddelen voor de ondersteuning en de uitvoering toereikend zijn. De uitvoering beleggen we via een verzoektaak bij Meierijstad.

3. Uitkering gemeentefonds

Gemeenten ontvangen afhankelijk van omvang en samenstelling geld van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds. De precieze omvang van deze uitkering is afhankelijk van veel factoren die aan verandering onderhevig zijn. Daarnaast kunnen politieke besluiten in Den Haag gevolgen hebben voor de grootte van de uitkering aan de gemeente Boekel.

De uitkering uit het gemeentefonds is in de afgelopen jaren geen constante factor gebleken. Via circulaire informeert de Rijksoverheid de gemeenten over de verdeling van het gemeentefonds. Er bestaat hierdoor een risico dat de gemeente minder financiële middelen ontvangt dan oorspronkelijk zijn geraamd. De uitkering kan ook hoger zijn dan geraamd, maar vanwege het voorzichtigheidsbeginsel kijken we hier alleen naar nadelige effecten.

4. Afgegeven garanties

Gewaarborgde geldleningen woningbouw

De gemeente staat garant voor diverse leningen die PeelrandWonen en Brabant Wonen in het verleden zijn aangegaan. Het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) neemt de betaalverplichtingen voor een lening over wanneer de corporatie de rente en aflossing op een door het WSW geborgde lening niet meer kan betalen. Per 1 augustus 2021 is de systematiek veranderd. Vanaf dat moment geldt de nieuwe verdeelsleutel over gemeenten en gelden de andere wijzigingen voor nieuwe leningen en herfinancieringen van bestaande leningen. De achtervang voor bestaande leningen blijft ongewijzigd, totdat deze leningen zijn afbetaald of vervangen door herfinanciering.

Nieuwe systematiek

Wanneer het deze betaalverplichting niet kan voldoen, moeten rijk en gemeenten bijspringen. Rijk en gemeenten staan elk voor 50% in de achtervang bij het WSW (25% wordt verdeeld over alle gemeenten en 25% wordt toegerekend aan 1 gemeente die in de leningovereenkomst is vermeld). Dat betekent dat wanneer een corporatie in financiële problemen geraakt, het WSW zorgt dat rente en aflossing van leningen doorgaat. WSW betaalt dit uit eigen kapitaal. Dat kapitaal kan worden aangevuld door obligo bij alle deelnemende corporaties op te halen. Pas wanneer dat onvoldoende is, komen Rijk en gemeenten als achtervanger in beeld om renteloze leningen te verstrekken. Het risico voor de achtervangers is overigens beperkt, tot nu toe heeft WSW daar nooit een beroep op gedaan.

Voor wat betreft Peelrand Wonen is de garantie nog nimmer aangesproken. Het WSW heeft voor een bedrag van € 22.064.000 geborgd, waarvan € 11.032.000 van de schuld toerekenbaar is aan de gemeente Boekel.

Voor wat betreft Brabant Wonen is de garantie nog nimmer aangesproken. Het WSW heeft voor een bedrag van € 80.658.000 geborgd, waarvan € 278.000 van de schuld toerekenbaar is aan de gemeente Boekel.

Startersleningen

Vanaf 2014 heeft de gemeente 22 startersleningen verstrekt. Op dit moment zijn 16 startersleningen afgelost. Het openstaande bedrag dat door de gemeente verstrekt is bedraagt € 63.776 (stand 31-12-2022). Over de hoofdsom van deze leningen loopt de gemeente geen risico omdat deze som gegarandeerd is via de NHG. Wel loopt de gemeente risico over misgelopen rente.

Vanaf 2021 heeft de gemeente een bedrag van € 200.000 beschikbaar gesteld voor startersleningen. Inmiddels is één startersleningen verstrekt voor een bedrag van € 25.000. Over de hoofdsom van deze leningen loopt de gemeente geen risico omdat deze som gegarandeerd is via de NHG. Wel loopt de gemeente risico over misgelopen rente.

Garantieverstrekkingen – Particulieren

Door de gemeente zijn tot 1 januari 1995 garanties aan particulieren verstrekt door de betaling van rente en aflossing op de door hen aangegane hypothecaire geldleningen. Per 1 januari 1995 verstrekt de Stichting Waarborgfonds Eigen Woning (SWEW) deze garanties. Voor de garanties van vóór 1 januari 1995 heeft de gemeente het risico afgekocht, waarmee deze ten laste van de SWEW komen. Alleen in de situatie, dat de gemeente toestemming zou geven voor een wijziging van een gegarandeerde hypothecaire lening van vóór 1 januari 1995, welke niet past binnen de criteria van de SWEW en de hypotheeknemer betalingsproblemen krijgt, kan de gemeente hierop financieel worden aangesproken. Op dit moment is dit niet van toepassing. Als laatste kan de gemeente worden aangesproken bij financiële problemen van de SWEW.

5. Randweg

In de uitvoeringsovereenkomst 2017 is de kostendeling tussen gemeente en provincie is vastgelegd. Kern daarbij is dat dit een provinciale weg wordt waarbij het merendeel van de kosten en risico's bij de provincie liggen. De gemeentelijke bijdrage aan de randweg is geschat op € 2.820.000. Daarin zaten de nodige reserves en risico afdekkingen. Voor ons reden om in de begroting het reeds opgenomen bedrag van € 2.650.000 te handhaven. In de overeenkomst is vastgelegd dat eventuele toekomstige onvoorziene risico's die niet binnen het projectbudget vallen naar rato van inbreng worden gedeeld.

Inmiddels is het project fysiek afgerond. Wat nog rest is de financiële afwikkeling met de provincie. Tot heden is het beeld dat het project binnen de beschikbaar gestelde budgetten kan worden afgerond. Bij de laatste projectevaluatie door de provincie zijn nog geen kosten buiten de projectscope in beeld. Naar verwachting zal medio 2023 de financiële eindafrekening worden opgesteld, daarin zijn we echter afhankelijk van provinciale afronding.

6. Risico's op eigendommen

Onze majeure eigendommen zijn benoemd in onze onderhoudsprogramma's. Daarin zijn ook middelen opgenomen om die eigendommen langjarig op het gewenste onderhoudsniveau te houden. Met name onderscheiden we hierin gebouwbeheer, wegbeheer, rioolbeheer, groenbeheer en beheer van de openbare verlichting.

Het gebouwenbeheer wordt jaarlijks middels het meerjaren onderhoudsplan (MOP) geactualiseerd. Deze actualisatie wordt jaarlijks vertaald naar de meerjarenbegroting. Dit vraagt een goede afstemming tussen klein en groot onderhoud dat deels veelal bij de gebruiker is belegd. Verder is een integrale benadering tussen gebouwen die door de gemeente zelf worden beheerd en gebouwen die in gebruik worden gegeven. De gemeente is eigenaar van enkele oudere gebouwen met een grotere onderhoudsbehoefte. Daarom is de verwachting dat de onderhoudskosten de komende jaren zullen stijgen. Belangrijk gegeven is het verder verduurzamen van ons gebouwenbestand. De kosten daarvan zijn geen onderdeel van het beheer, dat beperkt zich immers tot het in stand houden van de gebouwen. Duurzaamheidsinvesteringen zullen separaat van een kredietaanvraag moeten worden voorzien. Door een structurele en planmatige onderhoudsaanpak wordt het (financiële) risico tot een minimum beperkt.

Voor het rioolbeheer wordt gewerkt volgens het vGRP 2023-2027 (verbreed gemeentelijk rioleringsplan). Hierin is aandacht voor klimaatadaptatie. In Boekel speelt vooral de noodzaak om water vast te houden tijdens droge perioden en het opvangen van water tijdens hevige buien. Gezien de structurele en planmatige aanpak hiervan wordt het (financiële) risico tot een minimum beperkt.

Het wegbeheer wordt uitgevoerd op basis van een tweejaarlijkse inspectie van alle verhardingen. Hierdoor houden we een continue beeld van de kwaliteit en kunnen we tijdig bijsturen. Tweejaarlijks wordt een nieuw onderhoudsprogramma opgesteld en wordt een doorkijk gemaakt van de toekomstige onderhoudsbehoefte. De benodigde middelen worden in de meerjarenbegroting bijgesteld.

Het groenbeheer wordt met name uitgevoerd door IBN op basis van ons onderhoudsprogramma. Daarin zijn ook middelen gereserveerd voor vervangingen. De benodigde middelen worden in de meerjarenbegroting bijgesteld.

7. Informatiebeveiliging en privacy

Als informatieverwerkende organisatie werken we veel met (persoons)gegevens. Het risico bestaat dat gegevens onbedoeld vrijkomen (datalek), dat gegevens onrechtmatig verwerkt worden of dat niet voldoende wordt voldaan aan administratieve verplichtingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Daarnaast proberen kwaadwillende partijen schade aan te richten door phishing, ransomware, hacking, of door misbruik te maken van kwetsbaarheden in ketensoftware. De risico's gaan verder dan de directe schade, omdat verstoringen in de continuïteit van de bedrijfsvoering grote indirecte schade kunnen veroorzaken. De gemeente Boekel heeft al veel maatregelen genomen om de informatieveiligheid en privacy van burgers en medewerkers te borgen, maar er bestaat geen garantie op 100% veiligheid. We houden daarom altijd rekening met restrisico's door beveiligingsincidenten en datalekken.

8. Omgevingswet

De huidige wet- en regelgeving wordt vervangen door de Omgevingswet, naar het zich nu laat aanzien per 1 januari 2024. Behalve een benadering van deze wet vanuit instrumentele en ruimtelijke-juridische focus is het ook belangrijk om inzicht te krijgen in de gevolgen van de implementatie en organisatorische capaciteit. Belangrijke kostenpost van de Omgevingswet zal de aanpassing van de ICT met zich meebrengen. Het gaat hierbij om aanpassing van drie applicaties: vergunning en handhaving, de applicatie ruimtelijke ordening en de Toepasbare regels.

Aan de technische eisen is vanuit gemeentelijk oogpunt voldaan. Echter de inrichting van de applicaties dient nog te gebeuren. We houden er rekening mee dat er nog meer zaken aankomen die geïmplementeerd moeten worden. Het is nu nog niet bekend wat er aankomt en wat de kosten zijn. We houden het in de gaten en anticiperen zo snel als mogelijk.

Inmiddels is duidelijk dat de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging bouw, welke tegelijkertijd in werking treedt met de Omgevingswet, een daling van de inkomsten van de bouwleges tot gevolg heeft. Er is een risico dat de kosten hoger uitvallen dan begroot. De uitrol van het nieuwe systeem loopt momenteel al tot minimaal 2030. Dit is de overgangperiode die het Rijk heeft ingecalculeerd om te komen tot een goede overgang van de oude naar de nieuwe ruimtelijke regels binnen een gemeente.

3.3.3. Financiële risico's Grondbedrijf

Voor het grondbedrijf is een berekening gemaakt van het gewenste versus beschikbare weerstandsvermogen. Deze berekening is gemaakt op basis van de door Arcadis in 2023 opgestelde exploitatieberekeningen. Hiervoor zijn dezelfde rekenmodellen en systematiek gebruikt als de afgelopen jaren. Uit deze berekening is gebleken dat de omvang van de reserves van het grondbedrijf in de grondexploitatie niet toereikend is. Het is van belang de ontwikkelingen in toekomst te blijven volgen zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

Op basis van de omvang van de grondbedrijf rapportage 2023 is een benodigd weerstandvermogen berekend van € 2.217.000 en is € 2.074.000 beschikbaar. In totaal bestaat een tekort op het weerstandsvermogen van € 143.000.

3.3.4. Niet gekwantificeerde en overige risico's

Loon- & prijsontwikkelingen

Reguliere loon- & prijsontwikkelingen vormen een beperkt financieel risico voor de gemeente aangezien deze zijn doorgerekend en als stelpost is opgenomen in de meerjarenbegroting:

2023	n.v.t.
2024	€ 433.000
2025	€ 883.000
2026	€ 1.294.000
2027	€ 1.680.000

Verzekeringen

De gemeente beschikt over een uitgebreid verzekeringspakket (o.a. op het gebied van wettelijke aansprakelijkheid en brand/stormschade). Of de hoogte van de dekking afdoende is voor het risico, blijft steeds een onzekere factor. De toekomstige premies staan steeds onder druk vanwege verliezen bij verzekeraars. Eventuele stijging van de premies zijn het gevolg van het feit dat het gemiddelde claimgedrag blijft toenemen.

Aandachtsgebied De Elzen

De gemeente is in overleg met buurtschap De Elzen en de daar gevestigde agrarische ondernemers om te komen tot verbetering van de leefsituatie ter plaatse. De provincie speelt hierin ook een belangrijke rol (ruimtelijk). Het is waarschijnlijk dat er aanvullende verplichtingen ontstaan voor de gemeente, maar wij kunnen deze nog niet kwantificeren.

Aandachtsgebied Bovenstehuis

De gemeente is in overleg met buurtschap Bovenstehuis om te komen tot verbetering van de leefsituatie ter plaatse. Het is waarschijnlijk dat er aanvullende verplichtingen ontstaan voor de gemeente, maar wij kunnen deze nog niet kwantificeren.

Hoger beroep Bestemmingsplan Omgevingsplan: Veegplan 5 en 6

Op moment van schrijven lopen er twee hoger beroep zaken bij de Raad van State tegen Bestemmingsplan Omgevingsplan: Veegplan 5 en Veegplan 6. Het hoger beroep voor Veegplan 5 loopt momenteel nog. Op 17 augustus 2022 is een tussenuitspraak gedaan. Het is nog niet bekend wanneer het hoger beroep voor Veegplan 6 gaat lopen. Wanneer de uitspraak in het nadeel van de gemeente uitvalt zullen hieruit aanvullende verplichtingen ontstaan voor de gemeente, maar wij kunnen deze nog niet kwantificeren.

Invoering Omgevingswet en Bestemmingsplan: Omgevingsplan Buitengebied 2016

Naar alle waarschijnlijkheid treedt 1 januari 2024 de Omgevingswet in werking. Dit heeft ook gevolgen voor de manier van werken met het bestemmingsplan: Omgevingsplan Buitengebied 2016. Het is waarschijnlijk dat door de invoering van de Omgevingswet het Bestemmingsplan: Omgevingsplan Buitengebied 2016 herzien moet worden. Echter zijn er nog veel onduidelijk- en onzekerheden. De gevolgen hiervan kunnen wij nog niet kwantificeren.

Planschadeclaim(s) in verband met bestemmingsplan

Op dit moment zijn zes incidentele planschadeverzoeken ingediend. De eventueel te betalen planschadevergoeding komt voor rekening van de gemeente, omdat de gemeente de plannen ontwikkelt. Of dit het geval zal zijn, zal moeten blijken uit een nog in te stellen planschadeonderzoek door het externe, onafhankelijke deskundige bureau.

Energietransitie gemeente Boekel (RES)

De risico's voor de komende jaren kunnen voortkomen uit ontwikkelingen op het gebied van grootschalige opwek op Boekels grondgebied en de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Denk aan de aanleg van windturbines en zonnenvelden. De kosten voor de aanleg van grootschalige opwek worden grotendeels gedragen door de projectontwikkelaars, maar ook voor gemeente Boekel kan een dergelijke ontwikkeling onvoorziene kosten met zich meebrengen. Zo brengt een grootschalig project kosten met zich mee in de vorm van interne of externe begeleiding. Momenteel -- en naar alle waarschijnlijkheid de komende vijf jaar -- worden dergelijke grootschalige projecten op het gebied van zon en wind bemoeilijkt door de transportschaarste op het elektriciteitsnet.

Naast duurzame opwek is er ook een grote opgave om de bestaande gebouwen te verduurzamen. Deze opgave duurt zeker tot 2050. Dit vraagt met name uitvoeringscapaciteit bij gemeente Boekel. Bij het verduurzamen van gebouwen is een sociale energietransitie erg belangrijk. Dit houdt in dat iedereen mee kan doen met de energietransitie. Voor een aantal doelgroepen zal dit extra middelen en begeleiding vergen van gemeente Boekel. Daarnaast moet de gemeente ook haar eigen vastgoed gaan verduurzamen. Dit kan onvoorziene kosten met zich mee brengen zoals het moeten vervangen van een dak omdat er anders geen zonnepanelen op kunnen. Dit risico proberen we te ondervangen door duurzaamheidsmaatregelen te integreren in het Meerjarenonderhoudsplan.

Landelijke subsidies die wij als gemeente krijgen hebben vaak een deadline waarop projecten uitgevoerd moeten worden. Door lange levertijden, drukte bij uitvoeringbedrijven, geringe ambtelijke capaciteit of door netcongestie is het mogelijk dat we als gemeente overheids gelden mislopen. Deze projecten moeten dan door de gemeente zelf worden bekostigd of kunnen geen doorgang vinden.

Stormschade en droogte

Door klimaatverandering bestaat er een toenemend risico op stormschade en droogte. Dit kan financiële gevolgen hebben voor de gemeente waarvoor geen voorziening is getroffen. Bij stormschade kan de gemeente schadeclaims krijgen door bijvoorbeeld omgewaaide bomen en de gemeente maakt op dat moment veel kosten om bomen te verwijderen en wegen indien nodig begaanbaar te maken.

Bij aanhoudende droogte maakt de gemeente aanvullende kosten voor het bewateren van perken en bloemen. Het water daarvoor mag dan niet worden onttrokken aan oppervlaktewateren en wordt ingekocht bij een lokale bronhouder. De kosten bij stormschade en het bewateren zijn niet in te schatten, omdat deze geheel afhankelijk zijn van de weersomstandigheden.

Werving personeel

In de huidige krappe arbeidsmarkt is het moeilijk om bepaalde specialistische functies te vervullen. Deze vacatures staan daardoor soms langer dan gewenst open, waardoor de continuïteit van de werkzaamheden in gevaar komt. Het kan dan noodzakelijk zijn om te kiezen voor (tijdelijke) externe inhuur. Incidenteel wordt deze keus ook gemaakt als reguliere invulling niet gelukt is. In dat geval wordt gekozen voor inhuur met de mogelijkheid tot overname van de kandidaat. Dit brengt een risico op aanvullende kosten met zich mee. Afgelopen jaar is het over het algemeen gelukt om

specialistische functies in te vullen via vacatures. In incidentele gevallen heeft de wervingsprocedure (regulier en via inhuur) niet geleid tot invulling. Er bestaat hier echter geen eenduidig beeld, waardoor het niet mogelijk is om dit risico te kwantificeren.

Oekraïne

Gemeenten hebben vanuit de Veiligheidsregio de opdracht om, afhankelijk van de schaalgrootte van de gemeente, vluchtelingen uit de Oekraïne te huisvesten voor onbepaalde tijd. Dit betekent dat de gemeente locaties vrijspeelt om een x-aantal bedden te realiseren. Deze locaties dienen volledig ingericht te zijn; deze kosten zijn niet aan de voorkant te begroten. Na inschrijving in het BRP ontvangen vluchtelingen leefgeld en de gastgezinnen hebben eveneens recht op een vergoeding. De kosten die gemoeid zijn met de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne is op dit moment niet te voorspellen; dit is afhankelijk van aantallen, de duur van de opvang, het aantal opvanglocaties etc. Het Ministerie heeft vergoeding van de kosten toegezegd.

3.3.5. Inventarisatie weerstandscapaciteit – eigen vermogen

De financiële risico's van de gemeente Boekel dienen te worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit om uiteindelijk een uitspraak te kunnen doen over het weerstandsvermogen van de gemeente. Hiervoor wordt eerst de weerstandscapaciteit bepaald.

Evenals iedere organisatie heeft ook onze gemeente op vele fronten te maken met onzekerheden die het risico van financiële nadelen met zich meebrengen. Bij het becijferen van het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De vaste reserve (€ 1.000.000) wordt niet ingezet, maar dient als extra buffer voor onvoorziene omstandigheden;
- Financieringskosten (rente) van nieuwe investeringen worden in de onderhavige uiteenzetting niet gedekt vanuit het eigen vermogen en komen diensgevolge ten laste van de dan lopende exploitatie.
- De reserves van het Grondbedrijf worden buiten beschouwing gelaten voor de Algemene Dienst. Het weerstandsvermogen van het Grondbedrijf is immers afzonderlijk in kaart gebracht en wordt als 'één totaal' in de vergelijking meegenomen;

De hiervoor genoemde uitgangspunten resulteren in het 'vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves' ultimo 2022 van: € 6.621.000.

3.3.6. Inventarisatie weerstandscapaciteit – breder perspectief

De weerstandscapaciteit van de gemeente wordt doorgaans berekend uit de posten onbenutte belastingcapaciteit, het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserve en de stille reserves. Een 'breder perspectief' op deze materie dan alleen vanuit de invalshoek 'vrij aanwendbaar deel van het eigen vermogen'; zoals in de voorgaande paragraaf becijferd.

Weerstandscapaciteit (volgens OZB art. 12, lid 2 FVW)	
1. OZB-ruimte	€ 0
2. vrij aanwendbare deel Algemene Reserve / Eigen Vermogen	€ 6.621.000
3. stille reserves:	
* gebouwen en bezittingen	€ 491.000
* gronden, niet zijnde bouwgrond (bos, landbouw, gras, erf & tuin)	€ 2.012.000
Totaal weerstandscapaciteit	€ 9.124.000

Ad.1 Op grond van doorrekeningen van de begroting 2022 kan worden gesteld dat de OZB-ruimte (het verschil tussen de rekentarieven zoals opgenomen in de meicirculaire 2022 versus de gehanteerde tarieven) volledig ingezet is. In tegenstelling tot ons verleden halen we nu meer OZB-opbrengsten binnen dan waarmee bij het vaststellen van de Algemene Uitkering rekening wordt gehouden.

Ad.2 Het saldo ultimo 2022 van het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve / eigen vermogen is opgebouwd zoals in paragraaf 3.3.5. uiteengezet. Daar de Algemene Reserve van het grondbedrijf specifiek gevormd is voor het opvangen van risico's die voortvloeien uit de actieve grondpolitiek die de gemeente Boekel voert, is deze financiële buffer in de bovenstaande vergelijking buiten beschouwing gelaten.

- Ad. 3 De stille reserve van gebouwen en bezittingen zoals hierboven weergegeven betreft het verschil tussen de WOZ-waarde per 31.12.2021 (aanslag 2022 en de boekwaarde conform de balans per 31.12.2021. In de onderstaande overzichten wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze stille reserve grofweg is opgebouwd;

Soort	WOZ-waarde	Boekwaarde	Stille reserve
Diversen	€ 635.000	€ 144.000	€ 491.000
Totaal			€ 491.000

In de onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt hoe de stille reserve in de grondvoorraad, niet zijnde bouwgrond, is opgebouwd;

Categorie	m2	prijs per m2	Stille reserve
Terrein (grasland)	8.188	€ 9,00	€ 74.000
Terrein (akkerland)	71.456	€ 9,00	€ 643.000
Terrein (natuur)bos	759.414	€ 1,50	€ 1.139.000
Erf - tuin	1.563	€ 100,00	€ 156.000
Totaal			€ 2.012.000

Inventarisatie maart 2022

3.3.7. Weerstandsvermogen – conclusies

De laatste stap van dit proces is de confrontatie van het berekende financiële risico aan het verwacht vrije deel van het eigen vermogen en aan de totale weerstandscapaciteit van de gemeente:

Confrontatie met verwacht vrije deel eigen vermogen

Financiële risico's (paragraaf 3.3.2)	€ 2.478.000 -/-
Verwacht vrije deel eigen vermogen (paragraaf 3.3.5)	€ 6.621.000
	€ 4.143.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 3.3.3)	€ 143.000 -/-
	€ 4.000.000

Confrontatie met weerstandscapaciteit

Financiële risico's (paragraaf 3.3.2)	€ 2.478.000 -/-
Weerstandscapaciteit (paragraaf 3.3.6)	€ 9.124.000
	€ 6.646.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 3.3.3)	€ 143.000 -/-
	€ 6.503.000

Conclusie:

Bovenstaand overzicht geeft aan de impact van de investeringen op de vermogenspositie van de gemeente Boekel. Hieruit blijkt dat de reservepositie (vrije deel eigen vermogen) van de gemeentelijke exploitatie, na rekening houden met deze investeringen, nog € 6.621.000 bedraagt.

Grondbedrijf

Op basis van de omvang van de grondbedrijf rapportage 2023 is een benodigde weerstandvermogen berekend van € 2.217.000 en is € 2.074.000 beschikbaar (31.12.2022). Dit resulteert in een tekort op het weerstandvermogen van het grondbedrijf van € 143.000.

Resumé

Dit betekent dat ook na genoemde investeringen voldoende ruimte aanwezig is om de nog niet gekwantificeerde risico's (inclusief eerdergenoemde (juridische) claims) te kunnen bekostigen. Daarbij dient vermeld te worden dat vanuit het voorzichtigheidsbeginsel alleen de lasten/risico's zijn benoemd en dat mogelijke voordelen niet zijn opgenomen. Ook zijn de stille reserves buiten beschouwing gelaten, terwijl een deel van de stille reserves ook als buffer zou kunnen worden gebruikt (bijvoorbeeld te verkopen akkerland).

Uit bovenstaande gegevens kan geconcludeerd worden dat de uitvoering van de kerntaken van de gemeente Boekel niet onder druk komen staan en het vermogen van voldoende omvang is om de investeringen en risico's, zoals die op dit moment bekend zijn, te kunnen bekostigen.

In vergelijking met de jaarrekening 2021 daalt het vrije deel van het eigen vermogen met € 110.000. De financiële risico's nemen af met € 12.000 (totaal € 2.478.000) ten opzichte van jaarrekening 2021.

De totale weerstandscapaciteit van de gemeente Boekel bedraagt € 9.124.000, exclusief bouwgrond.

Conclusie

Kijken we naar de ratio van het weerstandsvermogen exclusief grondbedrijf (beschikbare weerstandscapaciteit versus risico's) dan bedraagt die voor 2022: 3,7.

Volgens het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 van de provincie is dit ratio uitstekend te noemen.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	≥ 2.0	uitstekend
B	$1.4 < 2.0$	ruim voldoende
C	$1.0 < 1.4$	voldoende
D	$0.8 < 1.0$	matig
E	$0.6 < 0.8$	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

Dat de kosten voor de baat gaan geldt vooral voor de investeringen in het grondbedrijf. Hierdoor lopen schuldposities tijdelijk op en neemt de solvabiliteit tijdelijk af totdat opbrengsten worden gegenereerd en leningen worden afgelost. Dit wordt zichtbaar gemaakt in paragraaf 3.3.8.

Uit de hiervoor vermelde gegevens kan geconcludeerd worden dat de uitvoering van de kerntaken van de gemeente Boekel niet onder druk komen staan en het vermogen van voldoende omvang is om de investeringen en risico's, zoals die op dit moment bekend zijn, te kunnen bekostigen.

3.3.8. Kengetallen

De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie. De normen en hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

De kengetallen zijn gerelateerd aan signaleringswaarden. In de legenda's onder de figuren is per kengetal te zien welke signaleringswaarden benoemd zijn en in welke categorie deze vallen.

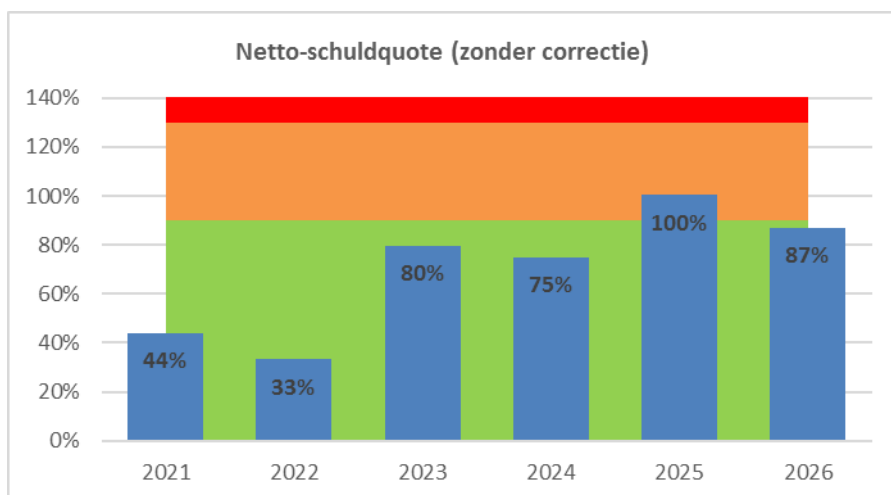
De gegevens van de jaren 2021 en 2022 zijn gebaseerd op werkelijke cijfers zoals opgenomen in de jaarrekeningen. De gegevens van 2023 en verder zijn gebaseerd op de (meerjaren)begroting 2023.

3.3.8.1 Netto schuldquote (zonder correctie)

De netto schuldquote zegt het meest over de financiële (vermogens)positie van een gemeente. Dit kengetal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van het exploitatietotaal van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In algemeenheid geldt: hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.

De netto schuldquote (zonder correctie) wordt als volgt berekend:

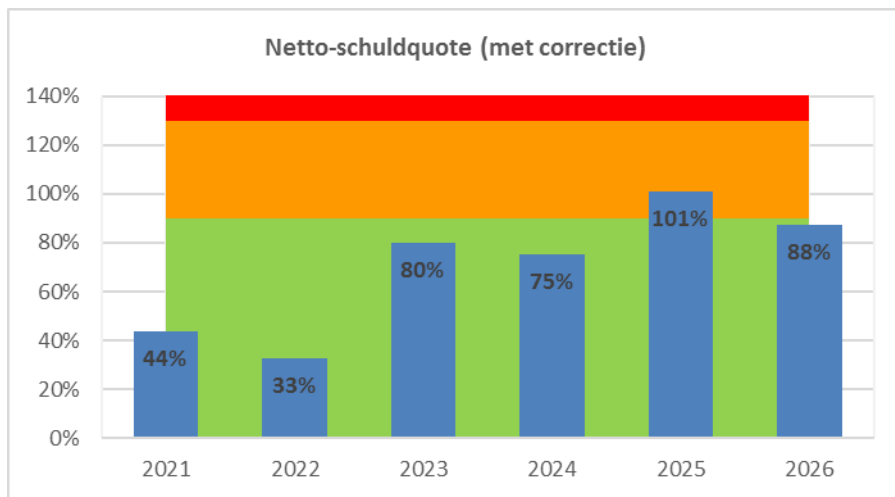
$$\frac{(\text{langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva})}{\text{inkomsten voor bestemmingsreserves}}$$

3.3.8.2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote (met correctie) wordt als volgt berekend:

$$\frac{(\text{langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva}) - / - (\text{langlopende uitzettingen} + \text{kortlopende vorderingen} + \text{liquide middelen} + \text{overlopende activa})}{\text{inkomsten voor bestemmingsreserves}}$$

Algemene normwaarden Netto schuldquote	Schuldquote
Normaal	< 90%
Voorzichtigheid geboden	90-130%
Zeer hoge schuld	> 130%

Omdat bij verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen bepaald. Deze wijkt voor onze gemeente nauwelijks af van de netto schuldquote omdat we beperkt geld hebben doorgeleend.

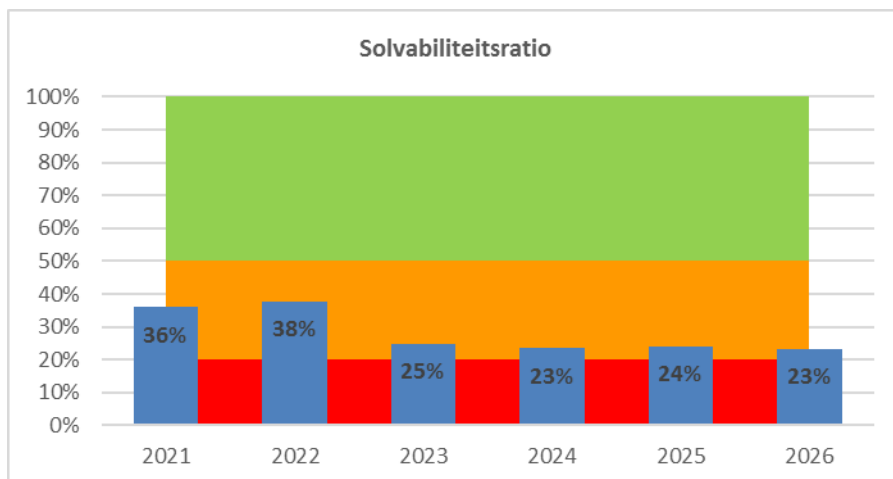
De netto schuldquote kan meerjarig als normaal worden aangemerkt. In 2025 is voorzichtigheid geboden.

3.3.8.3 Solvabiliteit

Het solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het activabezit van de gemeente is afbetaald en in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. In feite wordt er gekeken naar in hoeverre, in geval van nood, de verschaffers van het vreemde vermogen kunnen worden betaald. Bij dit kengetal geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Het solvabiliteitsratio wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen}}$$

Algemene normwaarden solvabiliteit	Ratio Solvabiliteit
Weinig tot geen schuld	> 50%
Voorzichtigheid is geboden	20 - 50%
Bezit zeer zwaar belast met schuld	0% - 20%

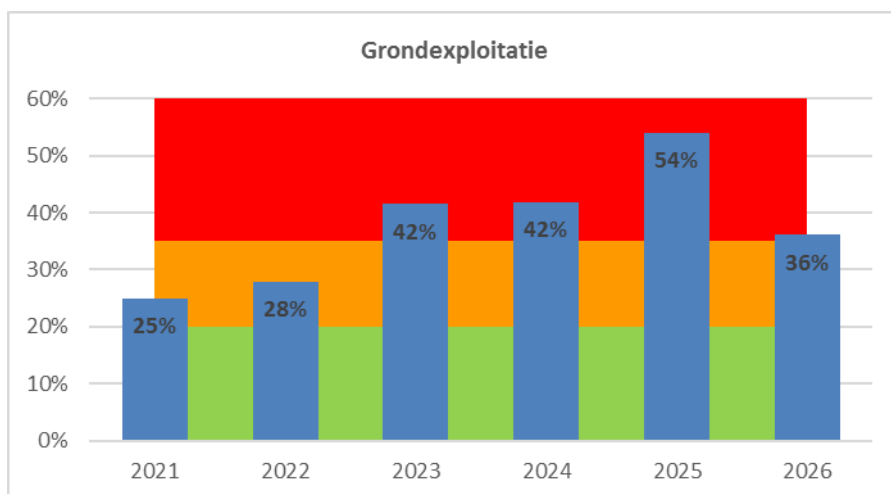
De solvabiliteitsratio van de jaarrekening 2022 bedraagt 38% ten opzichte van 39% in 2021. Dat betekent dat de organisatie veel bezit heeft wat met vreemd vermogen is gefinancierd. Dit beeld trekt zich meerjarig door. Daarmee is voorzichtigheid geboden bij het maken van investeringskeuzes waarbij vreemd vermogen dient te worden aangetrokken. Bij grote investeringen is het verstandig eerst te zien of er in komende jaren een stijgend exploitatieresultaat bestaat, alvorens langlopende leningen af te sluiten en daarmee het risico te lopen voor de jaren erop volgend geen vreemd vermogen meer te kunnen aantrekken.

3.3.8.4 Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) jaarlijkse baten. De boekwaarden van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde, voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Het kengetal grondexploitatie wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{boekwaarde in- en nog niet in exploitatie genomen gronden}}{\text{totale baten voor bestemming}}$$

Algemene normwaarden grondexploitatie	Ratio Grondexploitatie
Veel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	> 35%
Redelijk veel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	20 - 35%
Normale hoeveel grond in exploitatie t.o.v. de omzet	< 20%

De ratio grondexploitatie voor 2022 bedraagt 28%. Dit is een waarde waarbij voorzichtigheid geboden is. Meerjarig blijft voorzichtigheid geboden bij grondexploitatie waarbij omzet (verkoop van gronden) op zich laat wachten.

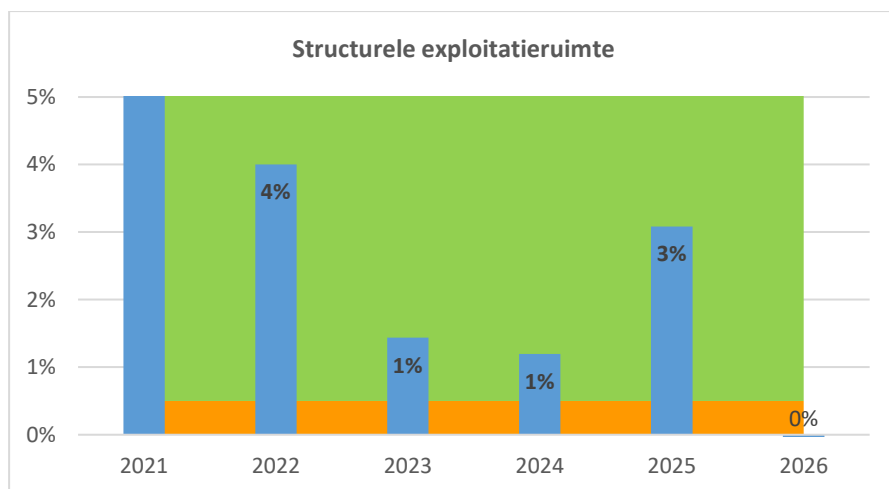
3.3.8.5 Structurele exploitatieruimte

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hierbij geldt dat bij een positief percentage de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

De structurele exploitatie ruimte wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{structurele baten} - \text{structurele lasten}}{\text{totale baten voor bestemming}}$$

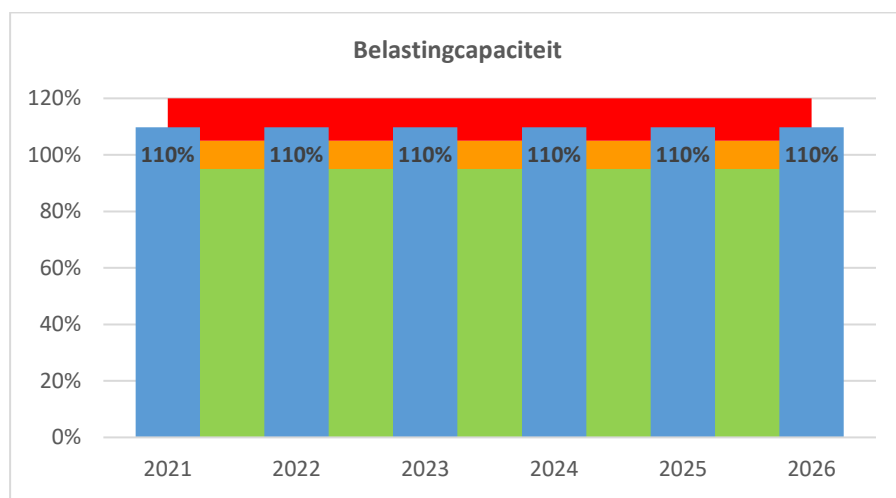

3.3.8.6 Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor.

De belastingcapaciteit wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar)}}{\text{woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar)}}$$

Algemene normwaarden belastingcapaciteit	Ratio Belastingcapaciteit
Ruimte in belastingcapaciteit	> 0%
Vrijwel geen ruimte in belastingcapaciteit	0%
Geen geen ruimte in belastingcapaciteit	< 0%

De belastingcapaciteit wordt berekend bij de begroting. Bij het maken van de jaarrekening wordt de belastingcapaciteit niet opnieuw berekend. De gemiddelde woonlasten van gemeenten in 2022 bedragen € 811, in Boekel bedraagt dit over 2022 € 890.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Onder onderhoud kapitaalgoederen verstaan we het beheer van onze eigendommen. Om onze gemeenschap te laten functioneren zijn eigendommen nodig, waaronder wegen, riolering, water, groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. In deze paragraaf wordt stilgestaan bij het beleid en de (financiële) consequenties ervan, ten aanzien van de hiervoor genoemde kapitaalgoederen.

Wegen

Beleidskader:	Beleid inzake wegbeheer is verwoord in het beleidsplan wegen. In februari 2019 heeft de raad een herziening vastgesteld met het beleidsplan wegen 2019-2023. In dat plan is geconcludeerd dat het onderhoudsniveau van de verhardingen op orde maar in de nabije toekomst wat extra aandacht behoeft. De gemeente heeft het beheer over een wegennet van 164 kilometer.
Financiële consequenties:	Voor uitvoering te geven aan de onderhoudstaken volgens het onderhoudsprogramma wordt jaarlijks geld in een voorziening gestort. De benodigde jaarlijkse storting bedraagt € 340.000.
Jaarrekening:	De voorziening wegbeheer bedraagt per 31 december 2022 € 731.000.

Riolering

Beleidskader:	Het gemeentelijk beleid inzake riolering wordt verwoord in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). Dit is in juni 2017 door de Raad vastgesteld en beslaat de periode 2017-2022. Daarin wordt aangegeven hoe de gemeente de zorgplicht voor de afvoer van afvalwater de komende periode gaat invullen. In december 2022 is er een geactualiseerd (vGRP) Programma omgevingswet water en riolering (POW&R) vastgesteld voor de periode 2023 – 2028. De gemeente Boekel beheert in totaal 64,3 km vrij verval riolering. Verder heeft de gemeente nog 378 mini gemaaltjes in het drukriool met daaraan zo'n 65 km persleiding. Met betrekking tot nieuw beleid worden in het vGRP keuzes gemaakt inzake de standaard beheer-uitgangspunten maar vanaf nu ook in klimaatmaatregelen en verdrogingsproblematiek gecombineerd met maatregelen om extreme buien te kunnen verwerken.
Financiële consequenties:	De financiële consequenties van de keuzes uit het vGRP zijn verwerkt in een kostendekkingsplan. In de raadsvergadering van 4 oktober 2018 is het geactualiseerde kostendekkingsplan 2018-2020 vastgesteld. De kosten worden gedekt door de inkomsten uit het rioolrecht. Het rioolrecht voor een gezin met een gemiddeld waterverbruik (51-150 m ³ per jaar) bedroeg in 2022 € 219,00.
Jaarrekening:	De voorziening vGRP bedraagt per 31 december 2022 € 1.037.000.

Berm- en schouwsloten

Beleidskader:	Op basis van het beleid dat in 2011 is vastgesteld is een onderhoudsbestek opgesteld. Deze is in 2020 andermaal vernieuwd en loopt tot en met 2023.
Financiële consequenties:	De huidige jaarlijkse kosten zijn in 2022 begroot op € 91.000. Uitgangspunt voor het nieuwe beleid is dat zoveel als mogelijk aansluiting wordt gevonden bij het budget. Indien we duidelijk ander beleid voorstaan met daaraan verbonden financiële consequenties zal dat aan de raad worden voorgelegd.
Jaarrekening:	In 2022 is € 87.000 besteed aan het onderhoud berm- en schouwsloten.

Groen – Algemeen

Beleidskader:	Eind 2018 is een integraal onderhoudsbestek gegund aan IBN voor de periode van 2019-2023. In 2022 is het aanbestedingstraject afgerond voor een meerjarig boomonderhoud. Dit is voor de komende jaren ondergebracht bij Kanters Groenvoorzieningen.
Financiële consequenties:	De aanbidding van IBN voor het integraal onderhoudsbestek is uitgekomen op € 377.000 voor 2022. De aanbidding past hiermee niet binnen de beschikbare budgetten en middels de voorjaarsnota 2022 is het bedrag bijgesteld.
Jaarrekening:	In 2022 is € 503.000 besteed aan het onderhoud van groenvoorzieningen (inclusief bomen).

Groen - herplantvergoeding

In juni 2020 heeft de gemeenteraad positief besloten over de bestemmingsreserve herplantvergoeding. Hierin is een bedrag opgenomen met de herplantverplichtingen die de gemeente Boekel heeft.

In 2022 hebben we de inrichting van het perceel de Putakker afgerond. De subsidie die we op dit perceel hebben ontvangen is ook definitief vastgesteld, we voldoen hiermee aan de voorwaarden van de subsidie. Daarnaast hebben we eind 2022 akkoord gegeven op het planten van 160 bomen op diverse locaties in de gemeente.

Gebouwenbeheer

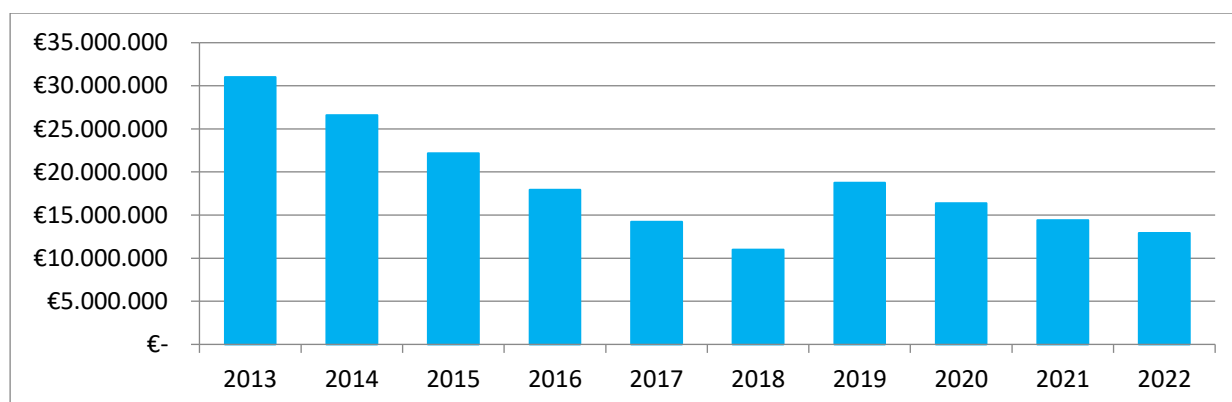
Beleidskader:	De gemeente Boekel heeft een MeerJaren OnderhoudsPlan (MJOP) voor al haar gemeentelijke gebouwen. Het onderhoud waar de gemeente verantwoordelijk voor is, staat hierin opgenomen. Het onderhoud dat wordt beschouwd als gering en dagelijks onderhoud in de zin van de wet is voor rekening van de gebruikers / beheerders / huurders van de gemeentelijke gebouwen.
Uitvoeringsniveau:	Per gebouw is een onderhoudskostenplan opgesteld dit is in gemeenteraad van 23 juni 2022 geactualiseerd vastgesteld. Jaarlijks vindt er een dotatie plaats in de voorziening, in de actualisatie van 2022 is deze storting bijgesteld naar € 165.000. Tevens is er, in de exploitatie, een post opgenomen ten behoeve van de onderhoudscontracten voor gemeentelijke gebouwen, een post ten behoeve van de regievoering en een post voor onvoorziene kosten. Het onderhoud voor 2022 is binnen het vastgestelde budget uitgevoerd. Diverse posten die voor 2022 in het plan waren opgenomen zijn in 2022 niet uitgevoerd en zullen bij de actualisatie van het plan naar 2023 doorgeschoven worden. Het MeerJaren OnderhoudsPlan wordt jaarlijks ambtelijk geactualiseerd. Eens in de vier jaar, in relatie tot het accommodatiebeleid wordt de actualisatie door een externe deskundige opgepakt. Deze actualisatie zal medio 2026 ook separaat worden aangeboden aan de gemeenteraad.
Jaarrekening:	De voorziening onderhoud gebouwen bedraagt per 31 december 2022 € 242.000.

3.5 Financiering

Uit het overzicht van opgenomen geldleningen (bijlage G van de jaarrekening) blijkt dat er in 2022 géén nieuwe langlopende lening is aangegaan. Rekening houdend met het bovenstaande in relatie tot de reguliere aflossingen in 2022 van in het verleden afgesloten langlopende leningen, is de *langlopende* schuld per balansdatum in 2022 met € 1.470.000 afgenomen tot € 12.930.000.

Het keuzemoment voor het aantrekken van een vaste geldlening wordt naast het benodigde inzicht in de geldstromen ook bepaald door de marktverwachtingen, het voldoen aan de wettelijke regelingen, de kasgeldnorm en de renterisiconorm (wet FIDO). Daardoor is het niet mogelijk/toegestaan om alles met 'kort geld' te financieren. Een instrument waar we overigens veelvuldig gebruik van maken aangezien de rentelast voor 'kort geld' over het algemeen lager is. Het risico hiervan ligt echter in de toekomst ten tijde van herfinanciering. Kan in de toekomst voor eenzelfde rentepercentage worden geleend, of wordt de gemeente op dat moment geconfronteerd met (aanzienlijke) financiële tegenvallers? Om dit risico te ondervangen dient volgens de wet Fido de financiering gestoeld te zijn op een combinatie van lang en kort vreemd vermogen. Voor meer detailinformatie over de ontwikkeling van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in 2022 wordt verwezen naar paragraaf 3.5.1 & 3.5.2. Daarnaast is het verplichte onderdeel renteschema in paragraaf 3.5.3 opgenomen.

In de onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de langlopende schuld in de afgelopen jaren inzichtelijk gemaakt. De aflossingen van deze langlopende leningen bedragen in 2022 € 1.470.000 (2021: € 1.970.000), met een bijbehorende rentelast van € 215.000 per jaar (2021: € 255.000). Het saldo van het kort vreemd vermogen (kasgeldlening) bedraagt per balansdatum € 2.000.000,00. Met de investeringen in het Centrumplan, De Boschberg, De Burgt en de afrekening Randweg zal er in 2023 nieuw vreemd vermogen worden aangetrokken.

Figuur: ontwikkeling langlopende leningen per balansdatum

Daar het merendeel van de aangetrokken geldlening betrekking heeft op grondaankopen die binnen een termijn van 10 jaar tot voldoende omzet hebben geleid is de termijn van de geldlening teruggebracht van de reguliere 25 jaar naar 10 jaar. Deze lijn is in 2013 losgelaten en worden de nieuwe langlopende lening aangegaan met een looptijd van 20 jaar. Dit omdat de verwachte levensduur van de investeringen die met deze middelen gefinancierd zijn eerder 20 dan 10 jaar bedraagt.

Met behulp van onze liquiditeitsprognose, die periodiek wordt geactualiseerd, wordt getracht de bestaande en toekomstige liquiditeitsbehoefte zo goed mogelijk in beeld te brengen en het aangaan van leningen hierop af te stemmen. Het aantrekken van langlopende middelen zal echter nooit één op één kunnen worden afgestemd op de bestaande behoefte aangezien de planning en realisatie van investeringen en/of projecten altijd afwijkingen zullen vertonen. Fluctuaties die hierdoor op korte termijn ontstaan worden opgevangen middels het aantrekken van kort geld (korter dan 1 jaar).

Gezien de oplopende boekwaarde (investeringen uit verleden) van het grondbedrijf. Zie je dat over 2022, 58% van de totale gemeentelijke rentekosten in rekening gebracht is bij het grondbedrijf (2021 +/- 36%). Het gehanteerde rente percentage bedraagt voor 2022 1,25% (2021 1,25%), dit sluit aan bij de notitie rente (BBV).

3.5.1 Renterisiconorm

Uitgangspunt van de renterisiconorm is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van de gehele vaste schuld. De berekening van de realisatie van de huidige renterisiconorm is opgenomen in de volgende tabel.

Renterisiconorm		Begroot	Werkelijk
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g (schuldbedrag)	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g (schuldbedrag)	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0	0
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a – 3b)	0	0
5	Betaalde aflossingen	1.470.000	1.470.000
6	Geherfinancierde schuld (laagste van 4 en 5)	0	0
Renterisico			
7	Stand van de vaste schuld per 01-01-2022 en 31-12-2022	14.400.000	12.930.000
8	Het bij Min. Regeling vastgesteld 20 %	2.880.000	2.586.000
9	Werkelijk Renterisico	1.470.000	1.470.000
Toets renterisiconorm			
10	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	1.410.000	1.116.000

3.5.2 Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Deze limiet geeft het bedrag aan dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage, vermenigvuldigd met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. In de volgende tabel is de realisatie berekening van de kasgeldlimiet van 2022 opgenomen.

Kasgeldlimiet	Begroting	Werkelijk			
		1° kw.	2° kw.	3° kw.	4° kw.
	44.357.743				
1 Toegestane kasgeldlimiet					
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in een bedrag	3.770.408	3.770.408	3.770.408	3.770.408	3.770.408
2 Omvang vlottende korte schuld	0	2.000.000	0	0	0
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	2.000.000	0	0	0
Schuld in rekening-courant	0	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0	0
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0	0
3 Vlottende middelen	0	755.941	2.907.502	171.833	92.936
Contante in kas	0	4.993	2.253	4.457	1.769
Tegoeden in rekening-courant	0	750.948	2.905.249	167.376	91.166
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0	0
4 Toets kasgeldlimiet					
Totaal netto vlottende schuld	0	5.824.779	4.373.389	4.518.579	4.295.205
Toegestane kasgeldlimiet	3.770.408	3.770.408	3.770.408	3.770.408	3.770.408
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	3.770.408	-2.054.371	-602.981	-748.171	-524.797

3.5.3 Renteschema

Om er voor te zorgen dat in de verantwoording de totale rentelasten en de daar aan gekoppelde financieringsbehoefte inzichtelijk zijn, wordt in artikel 13 BBV voorgeschreven dat de paragraaf financiering voortaan ook in ieder geval inzicht geeft in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties, en taakvelden wordt toegerekend. In onderstaand schema wordt deze over 2022 uiteengezet.

Renteschema		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 218.809,02
b.	De externe rentebaten (idem)	-/- € 0
	Saldo rentelasten en rentebaten	€ 218.809
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- € 125.273
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- € 0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ € 0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 125.273
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+ € 0
d2.	Rente over voorzieningen	+/+ € 0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 93.536
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- € 93.536
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ 0

3.6 Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat informatie over het tarievenbeleid voor de gemeentelijke heffingen en belastingen, de ontwikkeling van de lokale heffingen en het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente.

Belastingsoort	Begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Onroerende zaakbelastingen	€ 2.981.000	€ 2.987.000	€ 6.000
Afvalstoffenheffing	€ 1.039.000	€ 1.032.000	€ -7.000
Rioolrecht	€ 1.129.000	€ 1.184.000	€ 55.000
Toeristenbelasting	€ 30.000	€ 49.000	€ 19.000
Leges bouwvergunningen	€ 635.000	€ 647.000	€ 12.000
Graf- en begrafenisrechten	€ 90.000	€ 89.000	€ -1.000
Totaal	€ 5.904.000	€ 5.988.000	€ 84.000

3.6.1 Onroerende zaakbelastingen

Doelstelling van de onroerende-zaakbelastingen is het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen door heffing en inning. Zoals uit de bovenstaande tabel blijkt zijn de gerealiseerde OZB-opbrengsten € 6.000 hoger dan in de begroting werd ingeschat.

Gemeente	Tarief woningen	Gemeente	Tarief eigenaar niet-woning	Gemeente	Tarief gebruiker niet-woning	Gemeente	Gemiddeld betaalde ozb woningen
's-Hertogenbosch	0,0731	Someren	0,1620	Someren	0,1282	Geldrop-Mierlo	292
Geldrop-Mierlo	0,0756	Geldrop-Mierlo	0,1792	Heusden	0,1330	's-Hertogenbosch	308
Maashorst	0,0816	Son en Breugel	0,1969	Geldrop-Mierlo	0,1456	Maashorst	324
Son en Breugel	0,0841	Meerijstad	0,2038	Son en Breugel	0,1623	Land van Cuijk	354
Bernheze	0,0991	Deurne	0,2139	Deurne	0,1831	Oss	370
Heusden	0,1010	Heusden	0,2310	Sint-Michielsgestel	0,1934	Son en Breugel	378
Meerijstad	0,1019	Nuenen c.a.	0,2411	Nuenen c.a.	0,1935	Heusden	398
Someren	0,1031	Helmond	0,2419	Helmond	0,1936	Meerijstad	408
Oss	0,1041	Laarbeek	0,2532	Meerijstad	0,1946	Someren	424
Asten	0,1046	Boekel	0,2570	Maashorst	0,2061	Bernheze	427
Laarbeek	0,1095	Maashorst	0,2594	Boekel	0,2071	Laarbeek	432
Land van Cuijk	0,1185	Asten	0,2698	Laarbeek	0,2071	Asten	437
Deurne	0,1188	Oss	0,2711	Gemert-Bakel	0,2073	Helmond	449
Nuenen c.a.	0,1231	Sint-Michielsgestel	0,2975	Land van Cuijk	0,2124	Deurne	471
Helmond	0,1269	Bernheze	0,2992	Asten	0,2210	Boekel	517
Sint-Michielsgestel	0,1275	Gemert-Bakel	0,3033	Oss	0,2279	Sint-Michielsgestel	550
Boekel	0,1320	Land van Cuijk	0,3059	Bernheze	0,2353	Gemert-Bakel	551
Gemert-Bakel	0,1380	's-Hertogenbosch	0,3136	's-Hertogenbosch	0,2512	Nuenen c.a.	560
Vught	nbn	Vught	nbn	Vught	nbn	Vught	nbn
Gemiddelde	0,1068	Gemiddelde	0,2500	Gemiddelde	0,1946	Gemiddelde	425

Bron Coelo Atlas 2022; OZB tarieven van omliggende gemeenten 2022

3.6.2. Afvalstoffenheffing

Doelstelling: het inzamelen en verwerken van huishoudelijk en aanverwant afval. Daarbij is het streven om door middel van gescheiden ophalen het hergebruik van grondstoffen te bevorderen en het aanbieden van restafval te beperken en te verwerken tegen een kostendekkend tarief.

Het aantal objecten waarvoor op grond van de Wet milieubeheer een verplichting tot inzameling van huishoudelijk afval geldt, bedraagt in 2022: 4.505 incl. leegstand, exclusief leegstand = 4.347.

Afvalstoffenheffing

	2019	2020	2021	2022
Objecten incl. leegstand	4.185	4.265	4.399	4.505
Leegstand	82	99	113	158
Objecten excl. leegstand	4.103	4.166	4.286	4.347

Het tarief is voor 2022 berekend op € 238,49 (2021: € 204,17). Dit betreft het vaste tarief dat geldt voor zowel éénpersoonshuishoudens als voor meerpersoonshuishoudens. Het verschil tussen de huishoudens wordt tot uitdrukking gebracht via het gebruik van tariefzakken van 60 liter á € 1,50 per stuk. Voor kleine zakken (30 liter) wordt € 0,75 in rekening gebracht.

De geraamde opbrengst afvalstoffenheffing 2022 bedroeg € 1.039.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 1.032.000, een gering verschil van € 7.000.

Op basis van het gemiddeld gebruik komt het Coelo-rapport voor de gemeente Boekel voor 2022 uit op € 248 (2021: € 213) voor een éénpersoonshuishouden en € 257 (2021: € 221) voor een meerpersoonshuishouden; zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Afvalstoffenheffing 2022			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Heusden	120	Heusden	184
Asten	151	Deurne	213
Deurne	161	Someren	218
Someren	176	Asten	226
Vught	180	Land van Cuijk	231
Maashorst	188	Meierijstad	240
Bernheze	195	Bernheze	248
Laarbeek	195	Maashorst	251
Meierijstad	195	's-Hertogenbosch	252
's-Hertogenbosch	200	Gemert-Bakel	254
Nuenen c.a.	219	Boekel	257
Gemert-Bakel	222	Laarbeek	264
Land van Cuijk	223	Oss	266
Son en Breugel	232	Sint-Michielsgestel	284
Oss	236	Nuenen c.a.	285
Sint-Michielsgestel	237	Son en Breugel	290
Geldrop-Mierlo	237	Helmond	298
Boekel	248	Vught	301
Helmond	261	Geldrop-Mierlo	336
Gemiddelde	204		258

Bron: Coelo Atlas 2022; tarieven afvalstoffen van omliggende gemeenten 2022

3.6.3. Rioolrechten

Doelstelling: de kwaliteit van het rioleringsysteem op een maatschappelijk geaccepteerd niveau te waarborgen t.b.v. de gebruikers van het gemeentelijk rioleringsysteem, waarbij wordt uitgegaan van een gesloten financieringssysteem.

Het vigerende kostendekkingsplan is op 4 oktober 2018 door de raad vastgesteld.

In het vGRP zijn alle kosten en investeringen in beeld gebracht en is het tarief daarop berekend zodat jaarlijks een 100% kostendekkendheid wordt gehanteerd.

Het tarief is gekoppeld aan de hoeveelheid afgevoerd water, gemeten in m3. Een systematiek die aansluit bij het uitgangspunt: de vervuiler betaald.

Categorie	Tarief 2019	Tarief 2020	Tarief 2021	Tarief 2022
t/m 50m3	€ 168	€ 175	€ 181	€ 189
51 t/m 150 m3	€ 195	€ 203	€ 211	€ 219
151 t/m 250 m3	€ 232	€ 241	€ 250	€ 260
251 t/m 500 m3	€ 248	€ 258	€ 269	€ 303
Indien per verbruiksperiode meer dan 500 m3 wordt afgevoerd, is daarboven een tarief verschuldigd voor elke volle eenheid van 1m3 afgevoerd water.				
501 t/m 5.000 m3	€ 1,19	€ 1,24	€ 1,30	€ 1,35
5.001 t/m 10.000 m3	€ 0,86	€ 0,90	€ 0,93	€ 0,96
10.000 t/m 25.000 m3	€ 0,56	€ 0,58	€ 0,60	€ 0,62
25.000 t/m 50.000 m3	€ 0,18	€ 0,18	€ 0,19	€ 0,20
> 50.000 m3	€ 0,06	€ 0,06	€ 0,06	€ 0,07

Figuur: tarief rioolrecht per categorie.

Het aantal objecten van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt geloosd bedraagt:

	2019	2020	2021	2022
Woningen	4.099	4.177	4.303	4.364
Niet-woningen	358	380	393	411
Grootverbruik	46	26	25	26

De opbrengst rioolrechten woningen en bedrijven voor het jaar 2022 zijn op basis van het laatst vastgestelde vGRP geschat € 1.130.000. De werkelijke opbrengst ligt hoger en bedraagt € 1.184.000. Dit verschil wordt veroorzaakt door schommelingen in waterverbruik met de daaraan gekoppelde heffing.

Rioolrechten 2022			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Nuenen c.a.	75	's-Hertogenbosch	130
Sint-Michielsgestel	125	Sint-Michielsgestel	155
's-Hertogenbosch	130	Oss	174
Oss	174	Someren	174
Someren	174	Helmond	188
Maashorst	180	Son en Breugel	192
Land van Cuijk	182	Maashorst	194
Helmond	188	Geldrop-Mierlo	199
Boekel	189	Gemert-Bakel	200
Son en Breugel	192	Bernheze	203
Deurne	197	Nuenen c.a.	205
Geldrop-Mierlo	199	Meierijstad	211
Meierijstad	199	Heusden	212
Gemert-Bakel	200	Boekel	219
Bernheze	203	Laarbeek	220
Heusden	212	Vught	228
Laarbeek	220	Land van Cuijk	242
Vught	228	Asten	271
Asten	271	Deurne	300
Gemiddelde	186		206

Bron: Coelo Atlas 2022; Rioolrechten van omliggende gemeenten 2022

3.6.4. Toeristenbelasting

Doelstelling: het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen.

Voor 2022 is het bestaande tarief geïndexeerd met 1,46% en vastgesteld op € 1,12 per overnachting per persoon. De opbrengst 2022 is begroot op € 30.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 49.000. Dit verschil wordt veroorzaakt door aanslagen toeristenbelasting 2021 die in 2022 zijn opgelegd.

3.6.5. Graf- en begrafenisrechten

Doelstelling: de mogelijkheid bieden voor het ter aarde bestellen van overledenen in een passende omgeving in het belang van de volksgezondheid.

Voor 2022 is het bestaande tarief geïndexeerd met 1,46% en additionele stijging van 5%. De geraamde opbrengst graf- en begrafenisrechten bedroeg in 2022 € 90.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 89.000.

3.6.6. Omgevingsvergunning en overige leges en vergoedingen

Doelstelling: het door middel van het opleggen van leges en vergoedingen komen tot kostendekking van diverse door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten en producten. De tarieven voor de leges zijn in 2022 verhoogd met het consumenten prijsindexpercentage van 1,46%.

Een aantal leges is wettelijk gelimiteerd of vastgesteld; hiermee wordt natuurlijk rekening gehouden. De begrote opbrengst voor 2022 bedroeg € 360.000 (primair) en is tussentijds bijgesteld tot een verwachte opbrengst van € 625.000. In werkelijkheid is € 636.000 gerealiseerd.

3.6.7 Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk instrument van de gemeente om de armoede te bestrijden. Hierbij worden door de gemeente de wettelijke mogelijkheden ten volle benut. Als de aanslag juist is opgelegd en men niet in staat is vanwege de financiële situatie - ook niet door middel van een betalingsregeling - deze aanslag te betalen, kan men om kwijtschelding vragen.

Met betrekking tot kwijtschelding van gemeentelijke belastingen wordt het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan gesteld op 100% van de normuitkering die de belastingschuldige naar de maatstaven van het Bijstandsbesluit landelijke normering zou kunnen krijgen.

Volledige of gedeeltelijke kwijtschelding kan worden toegekend voor rioolrechten en-afvalstoffenheffing. Géén kwijtschelding wordt verleend voor graf- en begrafenisrechten, marktgelden, toeristenbelasting en leges.

Kwijtscheldingen	2022
Ingediende verzoeken	115
Toegekende verzoeken	76
Afgewezen verzoeken	37
Openstaand	2

3.6.8. Ontwikkeling woonlasten

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde woonlasten in 2022 weer in de verschillende omliggende gemeenten van Boekel.

Woonlasten 2022			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
's-Hertogenbosch	638	's-Hertogenbosch	690
Maashorst	692	Maashorst	769
Geldrop-Mierlo	728	Heusden	794
Heusden	730	Oss	810
Land van Cuijk	759	Someren	815
Someren	774	Geldrop-Mierlo	827
Oss	779	Land van Cuijk	828
Son en Breugel	802	Meerijstad	860
Meerijstad	803	Son en Breugel	861
Bernheze	825	Bernheze	878
Deurne	829	Laarbeek	916
Laarbeek	847	Asten	933
Nuenen c.a.	855	Helmond	935
Asten	858	Deurne	984
Helmond	898	Sint-Michielsgestel	989
Sint-Michielsgestel	911	Boekel	993
Boekel	954	Gemert-Bakel	1004
Gemert-Bakel	973	Nuenen c.a.	1050
Vught	nbn	Vught	nbn
Gemiddelde	814		885

Bron: Coelo Atlas 2022

Door middel van de navolgende tabel en grafiek maken wij inzichtelijk hoe vanaf 2019 de lokale woonlasten zich hebben ontwikkeld. De vergelijking met de omliggende gemeenten is in zoverre te maken, dat er rekening moet worden gehouden met het verschil tussen het vastrecht en het totale bedrag aan afvalstoffenheffing dat betaald moet worden. In onderstaande lastenontwikkeling is de afvalstoffenheffing gebaseerd op het vastrecht.

Lastenontwikkeling 2019 t/m 2022				
	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde waarde woning	€ 261.000	€ 276.000	€ 304.000	€ 341.000
Eenheid	%	%	%	%
OZB tarief woning	0,14682%	0,14335%	0,14563%	0,13196%
Gemiddelde aanslag OZB	€ 383,20	€ 395,65	€ 442,72	€ 449,98
Afvalstoffenheffing	€ 159,00	€ 193,00	€ 204,00	€ 210,00
Rioolrecht	€ 195,00	€ 203,00	€ 211,00	€ 219,00
Lasten totaal	€ 737,20	€ 791,65	€ 857,72	€ 878,98

Figuur: Lastenontwikkeling in de jaren 2019 t/m 2022

3.6.9 Totaaloverzicht kostendekkendheid leges 2022

Met deze kostenonderbouwing wordt een inzicht gegeven in kostentoerekening van de activiteiten die een direct verband hebben met de te leveren diensten waarvoor middels de legesverordening worden gevraagd.

De vereisten voor kostendekkendheid van de leges zijn als volgt:

- Leges mogen maximaal kostendekkend zijn op ramings- c.q. begrotingsbasis (baten gedeeld door lasten maximaal 100%);
- De 3 titels uit de legesverordening worden elk afzonderlijk op kostendekkendheid beoordeeld, onderlinge kruissubsidiëring tussen de titels is toegestaan;
- Bij Titel 3 geldt dat behalve als geheel, tevens per hoofdstuk de maximale 100% kostendekkend geldt;
- Kosten van werkzaamheden die geen verhaalbare (belastbare) dienst zijn, worden niet toegerekend waaronder;
- Kosten van beleid;
- Kosten van handhaving, toezicht en controle (m.u.v. 1e controle na oplevering) v.w.b. titel 2;
- De gecompenseerde BTW op kosten (BTW-compensatiefonds), wordt als kostenpost meegenomen.

Totaaloverzicht kostendekkendheid leges 2022							
		Lasten excl. overhead en BTW	Overhead	BTW/BCF	Totale Lasten	Totale Baten	Kosten-dekking Percentage
Titel 1	Algemene dienstverlening						
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	€ 26.825	€ 514	€ 522	€ 27.861	€ 15.869	56,96%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	€ 182.505	€ 21.026	€ 0	€ 203.532	€ 106.384	52,27%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen						
Hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens	€ 27.038	€ 2.290	€ 1.316	€ 30.644	€ 11.586	37,81%
Hoofdstuk 5	Verstrekingen uit het Kiezersregister *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 6	Verstrekingen op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	€ 6.243	€ 728	€ 0	€ 6.972	€ 3.685	52,86%
Hoofdstuk 10	Kinderopvang	€ 5.890	€ 884	€ 0	€ 6.774	€ 2.005	29,60%
Hoofdstuk 11	Leegstandswet *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 15	Winkeltijdenwet *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 16	Wet op de Kansspelen	€ 667	€ 100	€ 0	€ 767	€ 506	65,99%
Hoofdstuk 18	Kabels en leidingen	€ 244.146	€ 30.898	€ 8.013	€ 283.057	€ 156.330	55,23%
Hoofdstuk 19	Verkeer en vervoer	€ 5.368	€ 452	€ 495	€ 6.315	€ 2.285	36,18%
Hoofdstuk 20	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
	Totaal titel 1	€ 498.682	€ 56.892	€ 10.347	€ 565.921	€ 298.650	52,77%
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning						
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	€ 616.516	€ 90.189	€ 55.579	€ 762.284	€ 814.220	106,81%
Hoofdstuk 2	Vooroverleg/beoordeling concept aanvraag						
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning						
Hoofdstuk 4	Vermindering en teruggaaf						
N.v.t.	N.v.t.						
Hoofdstuk 6	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project						
Hoofdstuk 7	Bestemmingsplanherzieningen en/of wijzigingen zonder activiteiten						
Hoofdstuk 8	In deze titel niet benoemde beschikking						
	Totaal titel 2	€ 616.516	€ 90.189	€ 55.579	€ 762.284	€ 814.220	106,81%
Titel 3	Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn						
Hoofdstuk 1	Drank en Horecawet	€ 13.234	€ 1.985	€ 0	€ 15.219	€ 1.162	7,64%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen	€ 26.684	€ 4.003	€ 0	€ 30.687	€ 2.343	7,64%
Hoofdstuk 3	Gebruiksvergunning in verband met brandveiligheid *	-	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 4	Prostitutiebedrijven *	-	-	-	-	-	-
	Totaal titel 3	€ 39.918	€ 5.988	€ 0	€ 45.906	€ 3.505	7,64%
	Diversen						
	Graf- en begrafenisrecht	€ 5.747	€ 3.234	€ 89.480	€ 98.461	€ 89.480	90,88%
	Totaal Diversen	€ 5.747	€ 3.234	€ 89.480	€ 98.461	€ 89.480	90,88%
	Totaal totale legesverordening	€ 1.160.864	€ 156.303	€ 155.405	€ 1.472.572	€ 1.205.855	81,89%

3.7 Verbonden partijen

In deze paragraaf wordt inzicht verschaft in, en informatie verstrekt over alle partijen waar gemeente Boekel bestuurlijke en financiële banden mee onderhoudt.

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (art. 1 BBV). Bestuurlijk belang is aanwezig, indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

In het geval dat formeel juridisch geen sprake is van een verbonden partij door het ontbreken van een financieel belang zoals gedefinieerd in het BBV in de uitgave van 2016, maar er wel sprake is van:

- een structurele bekostiging in overwegende mate van (de activiteiten van) een organisatie via één of meer geldstromen (begrotingsfinanciering, subsidie en overeenkomst van opdracht);
- een bestuurlijke belang;

beveelt de Commissie BBV aan om deze organisaties gezien het maatschappelijke of algemene belang en de mogelijke risico's toch op te nemen in de paragraaf verbonden partijen.

Het criterium om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen op te nemen in deze paragraaf als verbonden partij is gelegd bij die partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

De paragraaf 'Verbonden partijen' is om een tweetal redenen van belang:

- de verbonden partijen voeren beleid uit dat tot de verantwoordelijkheid van de gemeente behoort;
- welke risico's loopt de gemeente en wat zijn de budgettaire gevolgen.

Als gemeente blijven we verantwoordelijk voor de taken die we door verbonden partijen laten uitvoeren. Daarom is het van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de nodige informatie ontvangt om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen.

In Noordoost-Brabant is gekozen om gezamenlijk regie te voeren op de gemeenschappelijke regelingen (GR'en). De gemeente Meierijstad is de coördinerende gemeente voor het afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Brabant Noordoost. Adoptieteams en Vijftallenoverleg zijn enkele instrumenten die de regio inzet om effectief verlengd lokaal te sturen. Er is afgesproken voor alle GR'en eenzelfde beleids- en begrotings- en rekeningcyclus te hanteren. De ambtelijke adoptieteams beoordelen de kadernota, begroting en de jaarrekening op alle beleids- en financiële aspecten en brengen advies uit aan de regiogemeenten. Dit advies is input voor het lokale advies aan de gemeenteraad.

De paragraaf betreffende de verbonden partijen dient volgens artikel 15 lid 1 van het BBV ten minste te bevatten:

- a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 - gemeenschappelijke regelingen;
 - vennootschappen en coöperaties;
 - stichtingen en verenigingen, en,
 - overige verbonden partijen;
- c. de lijst van verbonden partijen.

Per verbonden partijen moet tenminste de volgende informatie worden opgenomen in deze paragraaf:

- a. de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk de gemeente.

Bij het opstellen van de begroting kunnen de onderdelen c, d en e niet altijd worden ingevuld. Het per verbonden partij opgenomen eigen vermogen bestaat uit de reserves en het eventuele nog niet verdeelde resultaat. Het vreemd vermogen betreft de passiva minus eigen vermogen.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing nemen we de eventuele risico's op waarvoor de verbonden partijen mogelijk een beroep doen op de deelnemende gemeenten.

Hieronder volgt een toelichting per verbonden partij:

Gemeenschappelijke regelingen:

Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De samenwerkende partners streven een kwalitatief hoogwaardig stelsel van kleinschalig collectief vervoer na. Zij willen daarmee voorzien in de behoefte aan openbaar vervoer, de instandhouding en de verbetering van de bereikbaarheid van de kleine kernen en het aanbod van adequate en efficiënte vervoersvoorzieningen voor diverse doelgroepen.
Financieel belang	De bijdrage beheerskosten in 2022 bedroeg € 152.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 860.000 / 31-12-2022 € 844.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2022 € 326.000 / 31-12-2022 € 368.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het gerealiseerde resultaat over 2022 bedraagt € 13.000. Voorgesteld wordt om dit toe te voegen aan de algemene reserve.
Risico's	n.v.t.

GGD Hart voor Brabant	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de openbare gezondheidszorg.
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 388.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 7.749.000 / 31-12-2022 € 7.376.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2022 € 23.508.000 / 31-12-2022 € 19.341.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2022 kende een positief resultaat van € 49.000 na mutaties in de reserves.
Risico's	n.v.t.

Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorzieningen in deze regio. Ze verzorgen de administratie en gebruiken voor plaatsing van kandidaten haar eigen uitvoeringsorganisatie, de IBN-holding B.V.
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 1.177.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 18.331.000 / 31-12-2022 € 18.331.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2022 € 1.848.000 / 31-12-2022 € 2.837.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	In 2022 is het exploitatieresultaat nihil.
Risico's	n.v.t.

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het openbaar lichaam is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van de fysieke leefomgeving en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Brabant Noord.
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 491.000.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 10.127.000 / 31-12-2022 € 9.040.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2022 € 6.046.000 / 31-12-2022 € 5.568.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2022 kende een positief resultaat van € 988.000
Risico's	n.v.t.

Brabant Historisch Informatiecentrum	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen. Daarnaast in volgorde van prioriteit: verbetering van de digitale dienstverlening, het archief als informatiecentrum en verbetering van de lokale dienstverlening.
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 37.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 1.444.000 / 31-12-2022 € 1.576.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2022 € 3.713.000 / 31-12-2022 € 4.000.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2022 kende een positief resultaat van € 38.000.
Risico's	n.v.t.

Veiligheidsregio Brabant-Noord	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De Veiligheidsregio Brabant-Noord omvat Brandweer en Veiligheidsbureau Brabant-Noord, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio Brabant-Noord en het Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord. In de Veiligheidsregio werken gemeenten, de GGD en de Nationale Politie met hen samen op het gebied van brandweertzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, en meldkamers. Voorts werken ook het Waterschap Aa en Maas, het Waterschap De Dommel en het Regionaal Militair Commando-Zuid in de veiligheidsregio samen.
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 656.000 Dit bedrag is als volgt opgebouwd: Brandweer Brabant-Noord € 640.000 GHOR € 16.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 13.864.000 / 31-12-2022 € 15.924.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2022 € 28.113.000 / 31-12-2022 € 32.872.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2022 kende een positief resultaat van € 1.281.000.
Risico's	n.v.t.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg die tijdig ter plaatse is
Financieel belang	Sinds 2012 wordt er geen gemeentelijke bijdrage gevraagd.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 14.180.000 / 31-12-2022 € 14.293.000.
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2022 € 21.450.000 / 31-12-2022 € 19.301.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2022 kende een positief resultaat van € 221.000.
Risico's	n.v.t.

Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RBL BNO)	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het algemeen resultaat dat beoogd wordt, is een goede handhaving van de leerplichtwet en aanpak van voortijdig schoolverlaten. Dit geldt voor al het onderwijs: basisscholen, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs (ROC's).
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 25.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 233.000 / 31-12-2022 € 232.000
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2022 kende een negatief resultaat van € 1.398. Hierin is de uitbetaling van de restitutie over 2021 meegenomen (€ 31.957). Verder is een bedrag van € 268.2531 toegevoegd aan de bestemmingsreserve zoals in de kadernota is voorgesteld.
Risico's	Het RBL BNO hanteert een maximale reserve van 10% op de begroting. De regionale afspraak is dat een overschot boven deze 10% terugvloeit naar de deelnemende gemeenten. Als er extra middelen nodig zijn, wordt een verzoek hiervoor door het RBL BNO voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. Door het overschot tijdelijk vast te houden kan het RBL BNO sneller en efficiënter inspelen op een eventuele daling aan inkomsten, hiermee wordt voorkomen dat een restitutie direct wordt gevolgd door een verzoek om extra middelen.

Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2015	
Bestuurlijk belang	De colleges geven de centrumgemeente Den Bosch mandaat en volmacht om binnen het in deze regeling vastgestelde kader de genoemde taken en opdracht uit te voeren, uiteraard begrensd door wetgeving, jurisprudentie en vooraf vastgestelde financiële kaders
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de doelmatige inkoop van de individuele voorzieningen en de flexibele jeugdhulp, volgens het systeem van bestuurlijk aanbesteden.
Financieel belang	De kosten voor de inkooporganisatie zijn gebaseerd op een begroting, die jaarlijks met het inkoopplan wordt vastgesteld. De doorberekening naar de deelnemende gemeenten vindt plaats naar rato van het ontvangen rijksbudget Wmo.
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	n.v.t.
Risico's	n.v.t.

Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost 2015	
Bestuurlijk belang	De colleges van B&W geven de centrumgemeente Oss mandaat en volmacht om binnen het in deze regeling vastgestelde kader de genoemde taken en opdracht uit te voeren. De portefeuillehouders Wmo maakt deel uit van het reguliere overleg.
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de doelmatige inkoop van ondersteuning in het kader van de Wmo volgens het systeem van bestuurlijk aanbesteden.
Financieel belang	De kosten voor de inkooporganisatie zijn gebaseerd op een begroting, die jaarlijks met het inkoopplan wordt vastgesteld. De doorberekening naar de deelnemende gemeenten vindt plaats naar rato van het ontvangen rijksbudget Wmo.
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	n.v.t.
Risico's	n.v.t.

Belasting samenwerking Oost-Brabant (BSOB)	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De BSOB voert voor onze gemeente taken uit op het gebied van het waarderen van onroerende zaken en het heffen en innen van belastingen.
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 204.000
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2022 € 1.243.000 / 31-12-2022 € 956.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2022 € 15.196.000 / 31-12-2022 € 15.453.000
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	De BSOB heeft in 2022 een positief financieel resultaat behaald van € 196.000 vóór resultaatbestemming.
Risico's	Geconstateerd is dat over de afgelopen jaren de hoeveelheid WOZ-bezwaren fors toegenomen is. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de impact van de NCNP-bureaus. Het effect hiervan, op de begroting van BSOB, is tweeledig. Enerzijds is er fors meer personele inzet benodigd om deze bezwaren af te handelen (welke veelal door inhuurmedewerkers wordt uitgevoerd) en anderzijds stijgen de proceskosten fors. BSOB doet er alles aan om deze kosten zo laag mogelijk te houden, maar de verwachting is dat deze kosten in de komende jaren niet afwijken van de eerdere kostenopgaven.

Openbaar Onderwijs Oost Brabant	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Coördinatie en uitoefening bevoegd gezag openbaar onderwijs in Bernheze, Oss, St. Oedenrode, Uden, Veghel, Boekel en Landerd.
Financieel belang	Allen gezamenlijk.
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Er worden geen kosten gemaakt.
Risico's	n.v.t.

Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Organiseren en coördineren van inzameling en verwerking van huishoudelijk afval
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 817.000 (inclusief vergoeding kunststof en zwerfafvalvergoeding).
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 179.000 / 31-12-2020 € 927.000 Recentere gegevens zijn niet bekend.
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 2.524.000 / 31-12-2020 € 1.607.000 Recentere gegevens zijn niet bekend.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	Het jaar 2020 kende een positief resultaat van € 253.000. Recentere gegevens zijn niet bekend.
Risico's	De kosten afvalverwerking worden voor 100% doorberekend in de tarieven reinigingsrechten.

Privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden:

Vennootschappen en coöperaties

Brabant Water N.V.	
Bestuurlijk belang	Wethouder
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Watervoorziening
Financieel belang	In verband met de solvabiliteit van Brabant Water is besloten de jaarresultaten toe te voegen aan de algemene reserve. Er vindt geen uitkering van dividend meer plaats.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2021 € 674.000 miljoen / 31-12-2021 € 685.000 miljoen. De gegevens per 31-12-2022 zijn nog niet gepubliceerd.
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2021 € 523.000 miljoen / 31-12-2021 € 534.000 miljoen. De gegevens per 31-12-2022 zijn nog niet gepubliceerd.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	De gegevens per 31-12-2022 zijn nog niet gepubliceerd.
Risico's	n.v.t.

Stichtingen en verenigingen

Zorg- en veiligheidshuis Brabant Noordoost (ZVH BNO)	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Deze stichting is opgericht om een betere afstemming tussen partners op het terrein van veiligheid te bereiken (politie, gemeenten, openbaar ministerie en diverse welzijnsinstellingen). De meerwaarde van de samenwerking van organisaties op een fysieke locatie ligt in de sluitende aanpak van criminaliteit en overlast en de aanpak van de achterliggende problemen bij de betrokkenen. Door het bundelen van activiteiten ontstaat een compleet zicht op de situatie van daders, overlastgevers en slachtoffers, zodat het mogelijk wordt om gezamenlijk en geïntegreerd te handelen.
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 10.000.
Eigen vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	De jaarrekening 2021 sluit met een positief resultaat van € 152.000. Dit saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Recentere gegevens zijn niet bekend.

Risico's	De verwachting is dat de komende jaren het aantal casussen toeneemt qua aantal en complexiteit.
----------	---

Vereniging van eigenaren Octopus	
Bestuurlijk belang	Ambtelijk
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	Het regelen van het onderhoud en alle andere gemeenschappelijke belangen van de eigenaren
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 6.000
Eigen vermogen	n.v.t. geen begroting / jaarrekening bekend
Vreemd vermogen	n.v.t. geen begroting / jaarrekening bekend
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	n.v.t. geen begroting / jaarrekening bekend
Risico's	n.v.t.

Stichting AgriFood Capital	
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Openbaar belang dat er mee gediend wordt	De regio heeft ten doel het bevorderen en stimuleren van de regionale economische ontwikkeling in de regio Noordoost-Brabant. Dit doel wordt verwezenlijkt door de ontwikkeling van projecten en programma's, het stimuleren van economische samenwerking en innovatie, actieve werving van economische activiteiten en ondernemingen, het initiëren, adviseren en bemiddelen bij subsidies en ander overheidsinstrumentarium, het verstrekken van bijdragen om niet en risicodragende investeringen in (projectmatige) economische activiteiten en ondernemingen en alle andere activiteiten en werkzaamheden die bijdragen aan het bereiken van de doelstelling. Daarnaast is er nog een bestuursconvenant met gemeenten en waterschappen.
Financieel belang	De bijdrage 2022 bedroeg € 51.000 (inclusief doorschuif btw).
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2020 € 93.000 / 31-12-2020 € Nog niet bekend Recentere gegevens zijn niet bekend.
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2020 € 1.465.000/ 31-12-2020 € Nog niet bekend Recentere gegevens zijn niet bekend.
De omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar	De jaarrekening van Regio Noordoost-Brabant is op het moment van opstellen van deze jaarrekening nog niet vastgesteld en ontvangen.
Risico's	n.v.t.

3.8 Grondbeleid

Het grondbeleid heeft een grote invloed op -en samenhang met de realisatie van programma's, zoals bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening en woningbouw. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact. De grondexploitatie, inclusief de resultaten hieruit, vormen een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente. Gelet op de risico's in relatie tot de omvang van de bedragen is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld.

Visie

De visie van het gemeentelijk grondbeleid is in 2013 verwoord in de "Nota Grondbeleid". Deze nota is in december 2013 door de raad vastgesteld. Februari 2019 is door de gemeenteraad besloten voor een situationeel-actief grondbeleid. Conform het verzoek van de raad zal in 2023 een complete herijking van de woonvisie plaatsvinden met een bredere insteek in de vorm van een volkshuisvestingsplan aansluitend bij de jongste ontwikkelingen op het gebied van wonen.

Om het woningaantal voor de komende jaren te realiseren zal naast de complexen waarvoor het bestemmingsplan al in de voorgaande jaren is vastgesteld, de locatie Schutboom ontwikkeld worden. Het bestemmingsplan Schutboom hiervoor is in december 2022 vastgesteld en vervolgens onherroepelijk geworden. In de toekomst wordt gewerkt aan een verdere uitbreiding naar het westen van dit plan. Daarnaast wordt dit jaar ook de ontwikkeling van het woningbouwplan De Biezen opgestart, zodat op termijn ook de woningvoorraad in Venhorst kan worden vergroot.

Aanduiding van de wijze waarop gemeente grondbeleid voert

Binnen de organisatie is een werkgroep grondbedrijf actief waarbinnen de diverse ambtelijke vakgebieden gestructureerd overleg voeren. Middels een planning per complex worden de actiepunten afgestemd. Jaarlijks wordt middels de actualisatie van de grondbedrijfsrapportage het bestuur en gemeenteraad ingelicht over de toekomstige ontwikkelingen binnen de diverse complexen.

Actuele prognose resultaten / POC-methode

De in 2023 door het gemeentebestuur vastgestelde grondbedrijfsrapportage sluit met een positief resultaat van 537.000.

Vanwege de geldende regelgeving hebben wij binnen drie complexen winst genomen volgens de POC-methode; € 4.000 voor de Burgt fase 1, € 94.000 voor de Voskuilen III en € 3.000 voor De Driedaagse. Op het complex Centrumplan Boekel is door oplopende kosten voor dit complex een verlies genomen van € 2.010.000. De oplopende kosten zitten met name in hogere verwervingskosten en hogere proceskosten als gevolg van onteigening, hogere sloopkosten en hogere plankosten door inzet van derden. Graag verwijzen wij u naar onderstaande tabel 2.

In exploitatie genomen complexen

Met betrekking tot de complexen die in exploitatie zijn genomen wordt onderstaande toelichting op hoofdlijnen gegeven. Voor detailinformatie verwijzen wij naar de grondbedrijfsrapportage 2023 en onderstaande tabel 1. Tevens is in Bijlage A van de jaarrekening 2022 een overzicht verloop boekwaarde grondbedrijf opgenomen.

Complex De Donk, fase 1

Binnen dit complex zijn alle kavels verkocht. Er dienen nog infrastructuurle aanpassingen te worden uitgevoerd. Verwacht wordt dat de laatste infrastructuurle werkzaamheden, te weten de aanpassing van de Donkstraat, in 2023 zal plaatsvinden.

Complex De Donk, fase 2

Binnen dit complex zijn alle kavels verkocht. Er dienen nog infrastructuurle aanpassingen te worden uitgevoerd. Verwacht wordt dat de laatste infrastructuurle werkzaamheden, te weten de aanpassing van de Donkstraat, in 2023 zal plaatsvinden.

Complex De Peelhorst

De laatste kavel is begin 2022 verkocht. Daarmee zijn alle kavels van dit plan verkocht. Er dient nog woonrijp gemaakt te worden uitgevoerd. Naar verwachting zullen deze werkzaamheden in 2023 zijn afgerond, waarna in 2023 afronding van het volledige complex plaats zal vinden.

Complex Run

De laatste kavels in complex de Run zijn in 2021 verkocht. Ter verbetering van de entree van de wijk en om tot een afronding van de wijk te komen is Runstraat 1 aangekocht en vervolgens doorverkocht, waarbij een sloop- ontwikkelplicht is opgenomen. Naar verwachting zullen deze werkzaamheden in 2023 zijn afgerond, waarna in 2024 afronding van het volledige complex plaats zal vinden.

Complex De Biezen – fase 1

Dit complex is dit jaar als nieuw complex opgenomen in de grondbedrijfrapportage. In 2023 wordt de gebiedsvisie van Venhorst voorgelegd aan de raad. Ten behoeve van het project is dit jaar de grondexploitatie als nieuw complex opgenomen, zodat nadat over de visie wordt besloten, er een vliegende start kan worden gemaakt met het project.

Complex De Burgt fase 1

Het totale plan wordt gefaseerd uit gevoerd. Voor de eerste fase is in december 2020 het bestemmingsplan “De Burgt fase 1a” vastgesteld en biedt ruimte aan 52 woningen. Eind 2021 is bestemmingsplan “De Burgt fase 1b” vastgesteld en inmiddels onherroepelijk in werking getreden. Het eerste deel van de kavels van fase 1b is in 2022 uitgegeven.

Complex De Burgt fase 2

In 2022 is dit complex nieuw toegevoegd aan de grondbedrijfrapportage. Hiermee zijn de gesprekken opgestart om eigendommen te verwerven voor de toekomstige woningbouwlocatie. Over de eerste gronden is overeenstemming bereikt.

Complex Voskuilen

In 2021 is één van de woningbouwkavels verkocht. In 2022 zijn de overige woningbouwkavels van de gemeente door middel van een loting verkocht. Ook het overige gedeelte van het plangebied is aan ontwikkelaars verkocht voor de realisatie van woningbouw.

Complex De Schutboom

In 2021 is gestart met de voorbereidingen van de bestemmingsplanprocedure van het complex Schutboom. Eind 2022 is het bestemmingsplan vastgesteld. Naar verwachting wordt de verkoop van de eerste kavels in 2023 opgestart.

Complex Tuinstraat

In 2021 is gestart met de voorbereidingen van de bestemmingsplanprocedure van het complex Tuinstraat. In 2022 is het bestemmingsplan vastgesteld. Naar verwachting wordt de verkoop van de kavels in 2023 opgestart.

Complex De Vlonder West, fase 3

In 2022 is de laatste bedrijfskavel verkocht. De afronding van het volledige plan staat in 2023 gepland.

Complex Venhorst Bedrijventerrein

In 2023 zijn de laatste werkzaamheden gepland voor het afronden van dit plan.

Complex De Driedaagse

In 2022 is de laatste bedrijfskavel voor dit plan verkocht. In 2023 is de afronding van dit plan verwacht.

Complex Bedrijventerrein Lage Raam

In 2021 is gestart met de voorbereidingen van circa 6 hectare uitgeefbaar bedrijventerrein. Dit wordt de komende jaren voortgezet. Naar verwachting worden de eerste kavels in 2025 verkocht.

Complex Centrumplan Boekel

Het plan bevat de totale sloop en nieuwbouw van de zuidwand van het Sint Agathaplein. Het bestemmingsplan is in juni 2021 onherroepelijk in werking getreden door een uitspraak van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State. Eind 2021 is besloten het onteigeningsinstrument in te zetten omdat met vier partijen nog geen overeenstemming is bereikt over het verwerven van de panden. Tevens is eind 2021 de coördinatieprocedure akkoord bevonden, waarbij de vergunningen die nodig zijn voor het Centrumplan in één procedure worden behandeld. Eind februari 2023 is het beroep op de vergunning behandeld door de rechter. In het voorjaar 2023 verwachten we hier uitspraak over. In 2023 wordt ingezet op met de laatste partijen tot overeenstemming te komen. Wanneer dit niet lukt wordt het onteigeningsinstrument ingezet. In de meest actuele planning wordt rekening gehouden met een start van de sloop in september 2023.

Complex Neerbroek Vlonder Noord

Door de realisatie van tijdelijke woningen voor vluchtelingen is de ontwikkeling van dit project naar achteren geschoven. Dit maakt de locatie ongeschikt om op korte termijn volledig te realiseren. Er wordt bekeken of een gedeelte van het plan al wel ontwikkeld kan worden.

Nog niet in exploitatie genomen complexen

Volgens de BBV mag deze categorie niet meer in de exploitatie worden opgenomen. Zolang de gronden niet zijn te kwalificeren als bouwgrond staan deze op de balans onder materiële vaste activa als "strategische gronden".

Beleid inzake reserves en risico

Op basis van de omvang van de grondbedrijfsrapportage 2023 is een benodigde weerstandvermogen berekend van afgerond € 2.217.000 en is circa € 2.074.000 beschikbaar middels de algemene reserve grondbedrijf. In totaal bestaat een tekort op het weerstandsvermogen van circa € 143.000.

Project specifieke risico's

Met betrekking tot het complex Centrumplan Boekel wordt vanaf de initiële exploitatie een afzonderlijke risicoberekening gemaakt. Ook dit jaar is deze weer bijgesteld. Met het voortschrijden van het project neemt het aantal risico's af. De risico's zitten nu met name nog in de verhuisvergoedingen, de sloopkosten en de procedurekosten onteigening. We brengen de totale risico's in beeld door een kans maal impact analyse vertaald naar euro's. Ten opzichte van vorig jaar is een groot deel van de risico's op waarde gezet en in de grondexploitatie meegenomen. Hiermee zijn de financiële risico's afgenomen.

Tabellen

Tabel 1	Boekwaarde 01-01-2022	Boekwaarde 31-12-2022	Nog uit te geven m ²	Eind Looptijd	Netto Contante waarde	Nominale Waarde
Woningbouw						
De Donk, fase 1	€ 140.728	€ 141.062	0	t/m 2023	€ 2.135	€ 2.178
De Donk, fase 2	€ 171.734	€ 164.930	0	t/m 2023	€ 24.906	€ 25.404
Peelhorst	€ 319.018	€ 399.492	0	t/m 2023	€ 7.387	€ 7.534
De Run	€ 1.060.090	€ 964.742	0	t/m 2024	€ 5.628	€ 5.855
De Biezen, fase 1	-	-	12.906	t/m 2030	€ 31.939	€ 34.571
De Burgt, fase 1	€ 5.016.207-	€ 8.661.325-	66.008	t/m 2029	€ 58.667	€ 67.390
De Burgt, fase 2	€ 869.830-	€ 849.288-	74.100	t/m 2032	€ 62.008	€ 75.588
Voskuilen III	€ 104.981-	€ 272.048	0	t/m 2026	€ 28.392	€ 30.733
Schutboom	€ 1.810.097-	€ 1.889.713-	37.615	t/m 2030	€ 221.613	€ 259.655
Tuinstraat	€ 149.230-	€ 182.992-	3.280	t/m 2027	€ 47.519	€ 52.465
Bedrijventerrein						
Vlonder-West, fase 3	€ 368.808-	€ 7.323	0	t/m 2023	€ 915	€ 933
Venhorst Bedrijventerrein	€ 51.760	€ 46.930	0	t/m 2023	€ 6.504	€ 6.634
De Driedaagse	€ 349.717-	€ 89.328	0	t/m 2023	€ 655	€ 668
Lage Raam	€ 34.326-	€ 121.065-	60.657	t/m 2029	€ 13.872	€ 15.934
Mix						
Centrumplan Boekel	€ 1.394.884-	€ 1.705.019-	-	t/m 2028	€ 5.445	€ 6.132
Neerbroek Vlonder Noord	€ 1.667.104-	€ 1.703.161-	15.658	t/m 2032	€ 19.069	€ 23.245

Tabel 2	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening verwacht verlies 2022	Vrijval voorziening 2022	Winst & Verlies 2022	Raming nog te maken kosten	Raming te realiseren opbrengsten
Woningbouw						
De Donk, fase 1	€ 141.062				€ 141.000	€ 2.116
De Donk, fase 2	€ 164.930				€ 142.000	€ 2.474
Peelhorst	€ 399.492				€397.950	€ 5.992
De Run	€ 964.742				€ 981.419	€ 22.532
De Biezen, fase 1					€ 3.648.234	€ 3.682.806
De Burgt, fase 1	€ 8.661.325-			€ 4.000	€ 7.464.462	€ 16.193.178
De Burgt, fase 2	€ 849.288-				€ 21.925.449	€ 22.850.324
Voskuilen III	€ 272.048			€ 94.000	€ 251.598	€ 10.283
Schutboom	€ 1.889.713-				€ 8.684.295	€ 10.833.663
Tuinstraat	€ 182.992-				€ 882.735	€ 1.118.192
Bedrijventerrein						
Vlonder-West, fase 3	€ 7.323				€ 6.500	€ 110
Venhorst Bedrijventerrein	€ 46.930				€ 41.000	€ 704
De Driedaagse	€ 89.328			€ 3.000	€ 90.000	€ 1.340
Lage Raam	€ 121.065-				€ 9.300.666	€ 9.437.665
Mix						
Centrumplan Boekel	€ 1.705.019-	€ 2.010.000-			€ 4.613.849	€ 6.325.000
Neerbroek Vlonder Noord	€ 1.703.161-				€ 1.376.429	€ 3.102.834

Tabel 3 – Uitgeefbare m2

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Woningbouw										
De Donk, fase 1										
De Donk, fase 2										
Peelhorst										
De Run										
De Biezen, fase 1			3.416	2.414	2.423	2.883	1.770			
De Burgt, fase 1	26.039	27.195	8.943	3.831						
De Burgt, fase 2					11.280	13.125	14.625	14.625	11.700	8.745
Voskuilen III										
Schutboom		4.507	9.671	10.023	7.633	5.781				
Tuinstraat	2.153	1.127								
Bedrijventerrein										
Vlonder-West, fase 3										
Venhorst Bedrijventerrein										
De Driedaagse										
Lage Raam			19.393	18.148	23.116					
Mix										
Centrumplan Boekel										
Neerbroek Vlonder Noord									7.105	8.553

Bijlage A - Beleidsindicatoren

Beleidsveld (Taakveld)	Naam Indicator	Eenheid	Boekel	Jaar
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,12	2022
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,12	2022
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	547	2022
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	25%	2022
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% % van totale lasten	9%	2022
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	7	2021
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,9	2022
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	3,2	2022
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	3,2	2022
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	3,6	2022
3. Economie	Functiemenging	%	46,7	2021
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	161,8	2021
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0	2019
4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	10	2021
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1	2021
5. Sport, cultuur en recreatie	% Niet-wekelijkse sporters	%	42,9	2020
6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	543,1	2021
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1	2015
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2	2021
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	76,2	2022
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Geen data	2021
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	148,2	2021
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	114	2020
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	8,1	2022
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,5	2022
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Geen data	2022
6. Sociaal domein	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	510	2022
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	32	2021
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	33,4	2020
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	344	2022
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	11,8	2022
8. Vhrosv	Demografische druk	%	71,6	2022
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	954	2022
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	993	2022

Bron:<http://www.waarstaatjegemeente.nl> - d.d. 20.03.2023

Inhoudsopgave

Deel 2 – Jaarrekening 2022

Hoofdstuk 1	Balans	2
Hoofdstuk 2	Overzicht van baten en lasten.....	4
Hoofdstuk 3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	6
Hoofdstuk 4	Toelichting op de balans	12
Hoofdstuk 5	Incidentele baten en lasten	20
Hoofdstuk 6	SiSa verantwoordingsinformatie	22
Hoofdstuk 7	Begrotingsrechtmatigheid	31

Bijlagen

A	Overzicht verloop boekwaarde grondbedrijf
B	Overzicht reserves en voorzieningen
C	Specificatie mutaties reserves en voorzieningen
D	Toelichting aard en reden van reserves en voorzieningen
E	Overzicht kredieten
F	Toelichting overzicht kredieten en restant
G	Overzicht van opgenomen geldleningen
H	Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen en garantstellingen
I	Overzicht baten en lasten per taakveld
J	Overzicht taakveld / programma
K	EMU-saldo

Hoofdstuk 1 - Balans

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	0	0
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
- Bijdrage aan activa van derden	0	0
Materiële vaste activa	20.155	21.943
- Investerings met een economisch nut;		
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
- overige investeringen met een economisch nut	9.888	11.512
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;		
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.691	1.718
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut;		
- gronden en terreinen	194	141
- bedrijfsgebouwen	4.984	5.092
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.540	2.725
- machines, apparaten en installaties	63	76
- overige materiële vaste activa	795	679
Financiële vaste activa	480	283
- Kapitaalverstrekkingen aan;		
- deelnemingen	1	1
- gemeenschappelijke regelingen	0	0
- overige verbonden partijen	0	0
- Leningen aan;		
- woningbouwcorporaties	0	0
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
- Overige langlopende leningen u/g	264	67
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	215	215
Totaal vaste activa	20.635	22.226
Vlottende activa		
Voorraden	13.027	9.152
- Grond- en hulpstoffen;		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	13.027	9.152
- Gereed product en handelsgoederen	0	0
- Vooruitbetalingen	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.823	2.668
- Vorderingen op openbare lichamen	1.883	1.549
- Verstrekte kasgeldleningen	0	0
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	0	0
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	974	0
- Overige vorderingen	966	1.119
- Overige uitzettingen	0	0
Liquide middelen	261	140
- Kassaldi	2	3
- Banksaldi	259	137
Overlopende activa	675	148
Totaal vlottende activa	17.786	12.108
TOTAAL ACTIVA	38.421	34.334

(bedragen x € 1.000,-)

PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste passiva		
Eigen vermogen	14.467	12.337
- Algemene reserve	11.262	9.711
- Bestemmingsreserves;		
- voor egalisatie van tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	645	825
- Gerealiseerd resultaat	2.560	1.801
Voorzieningen	3.403	2.493
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.037	378
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	973	924
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	1.393	1.191
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	13.004	14.523
- Obligatieleningen	0	0
- Onderhandse leningen van;		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	12.930	14.400
- binnenlandse bedrijven	0	0
- overige binnenlandse sectoren	0	0
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
- Waarborgsommen	74	123
- Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
Totaal vaste passiva	30.874	29.353
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	5.337	2.067
- Kasgeldleningen	2.000	0
- Banksaldi	0	0
- Overige schulden	3.337	2.067
Overlopende passiva	2.210	2.914
Totaal vlottende passiva	7.547	4.981
TOTAAL PASSIVA	38.421	34.334

Hoofdstuk 2 - Overzicht van baten en lasten

Omschrijving programma	Primitieve begroting 2022			Begroting 2022 (na wijziging)			Rekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A Bestuur en ondersteuning & veiligheid	2.852.000	-127.000	2.725.000	6.167.000	-890.000	5.277.000	5.852.000	-937.000	4.915.000
B Verkeer en vervoer	1.136.000	-67.000	1.069.000	1.457.000	-248.000	1.208.000	1.365.000	-259.000	1.106.000
C Economie & VHROSV	16.164.000	-16.017.000	147.000	14.874.000	-16.100.000	-1.227.000	15.169.000	-14.536.000	633.000
D Onderwijs & sport, cultuur en recreatie	2.617.000	-421.000	2.196.000	4.157.000	-725.000	3.432.000	4.010.000	-731.000	3.279.000
E Sociaal domein	8.948.000	-1.618.000	7.330.000	9.700.000	-2.064.000	7.635.000	9.771.000	-2.934.000	6.836.000
F Volksgezondheid en milieu	3.052.000	-2.293.000	759.000	3.585.000	-2.745.000	841.000	3.687.000	-2.985.000	702.000
Algemene dekkingsmiddelen*	204.000	-18.288.000	-18.084.000	219.000	-21.374.000	-21.156.000	220.000	-21.626.000	-21.406.000
Overhead*	3.894.000	-90.000	3.804.000	4.200.000	-96.000	4.104.000	4.115.000	-121.000	3.994.000
Heffing VPB*	55.000	0	55.000	0	-115.000	-115.000	0	-60.000	-60.000
Bedrag onvoorzien*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sub-totaal programma's	38.922.000	-38.922.000	0	44.358.000	-44.358.000	0	44.189.000	-44.189.000	0

* Betreffende onderdelen maken deel uit van programma A, echter dienen separaat te worden weergegeven. De wetgever heeft hiermee beoogd de transparantie en vergelijkbaarheid te bevorderen.

Omschrijvingen algemene dekkingsmiddelen:

	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lokale heffingen	0	-3.189.000	-3.189.000	0	-3.298.000	-3.298.000	0	-3.346.000	-3.346.000
F Begravenisrechten	0	-25.000	-25.000	0	-15.000	-15.000	0	-19.000	-19.000
F Grafrechten	0	-75.000	-75.000	0	-75.000	-75.000	0	-71.000	-71.000
F Afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten	0	-903.000	-903.000	0	-1.039.000	-1.039.000	0	-1.032.000	-1.032.000
F Rioolrechten	0	-1.130.000	-1.130.000	0	-1.130.000	-1.130.000	0	-1.184.000	-1.184.000
A Onroerend-zaakbelastingen gebuikers	0	-398.000	-398.000	0	-408.000	-408.000	0	-409.000	-409.000
A Onroerend-zaakbelastingen eigenaren	0	-658.000	-658.000	0	-631.000	-631.000	0	-631.000	-631.000
C Toeristenbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	0	-15.254.000	-15.254.000	0	-18.336.000	-18.336.000	0	-18.581.000	-18.581.000
A Algemene uitkeringen	0	-13.949.000	-13.949.000	0	-16.998.000	-16.998.000	0	-17.242.000	-17.242.000
A Uitkering deelfonds Sociaal Domein	0	-1.305.000	-1.305.000	0	-1.339.000	-1.339.000	0	-1.339.000	-1.339.000
Dividend/beleggingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A Beleggingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo financieringsfunctie	38.922.000	-20.479.000	18.443.000	44.358.000	-22.724.000	21.634.000	44.189.000	-22.262.000	21.927.000

	Primitieve begroting 2022			Begroting 2022 (na wijziging)			Rekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overige algemene dekkingsmiddelen	-278.000	-18.432.000	-18.710.000	-2.918.000	-21.407.000	-24.324.000	-2.903.000	-21.154.000	-24.057.000
A Elimineren mutaties reserves	5.000	-11.000	-6.000	307.000	-227.000	81.000	343.000	-773.000	-430.000
A Elimineren mutaties nadelig/batig saldo	273.000	0	273.000	2.610.000	0	2.610.000	2.560.000	0	2.560.000
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	38.644.000	-38.911.000	-267.000	41.440.000	-44.131.000	-2.691.000	41.286.000	-43.416.000	-2.130.000
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A Elimineren mutaties onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	38.644.000	-38.900.000	-267.000	41.440.000	-44.131.000	-2.691.000	41.286.000	-43.416.000	-2.130.000
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	5.000	-11.000	-6.000	307.000	-227.000	81.000	343.000	-773.000	-430.000
A Bestuur en ondersteuning & veiligheid	0	0	0	162.000	0	162.000	164.000	0	164.000
B Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C Economie & VHROSV	0	0	0	141.000	-18.000	123.000	158.000	-580.000	-421.000
D Onderwijs & sport, cultuur en recreatie	5.000	-11.000	-6.000	5.000	-209.000	-204.000	21.000	-186.000	-165.000
E Sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	-7.000	-7.000
Gerealiseerde resultaat	38.649.000	-38.922.000	-273.000	41.748.000	-44.358.000	-2.610.000	41.629.000	-44.189.000	-2.560.000

* Resultaat na bestemming van reserves

Voor de toelichting op de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie wordt verwezen naar de programmaverantwoording in het begin van het jaarverslag.

Deze analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening.

Artikel 28c BBV - incidentele baten lasten per programma, zie hoofdstuk 5 van de jaarrekening

Artikel 28d BBV - overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, zie bijlage C van de jaarrekening.

Artikel 27.1 lid b, heffing VPB is opgenomen in het jaarverslag H2, programma A

Hoofdstuk 3 - Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Daarnaast dient als basis de op 11 december 2014 door de gemeenteraad vastgestelde nota 'financieel beleid van de gemeente Boekel'. In deze nota is zo goed als mogelijk rekening gehouden met de ontwikkelingen en vereisten vanuit het BBV, dat met ingang van verantwoordingsjaar 2004 van toepassing is. In een situatie waarin het BBV en de nota 'financieel beleid van de gemeente Boekel' met elkaar conflicteren is de geldende wetgeving, in casu het BBV, leidend.

3.2 Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. In de grondexploitatie worden de winsten (tussentijds) genomen op basis van geactualiseerde meerjarenramingen en de feitelijke voortgang/realisatie binnen een complex. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt. Veelal is dit het jaar volgend op het begrotingsjaar waarover dividend wordt uitgekeerd.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod tot het vormen van voorzieningen voor arbeid gerelateerde verplichtingen, die jaarlijks van vergelijkbaar volume zijn, worden deze lasten verantwoord in het jaar waarin deze tot uitdrukking (uitbetaling) komen. Bijvoorbeeld ziektekostenpremies van gepensioneerden, overlopende vakantiegeldverplichtingen, verlofaanspraken die worden uitbetaald en wethouderpensioenen komen ten laste van de op dat moment lopende exploitatie.

Indien er géén sprake meer is van een vergelijkbaar volume, een schokeffect a.g.v. bijvoorbeeld een reorganisatie, zal er voor de toekomstige verplichtingen wel een voorziening worden gevormd.

De uitkering van de behoedzaamheidsreserve wordt door het Rijk gecommuniceerd middels de maartcirculaire en is gebaseerd op de voorlopige jaarcijfers van het Rijk. Gezien de ontwikkeling van het gemeentefonds in de afgelopen jaren is met ingang van jaarrekening 2008 géén behoedzaamheidsreserve over het betreffende jaar meer als opbrengst meegenomen. En wordt bij het opmaken van de jaarrekening, voor de opbrengsten uit de Algemene Uitkering, uitgegaan van de meest recente betaalspecificatie die op dat moment beschikbaar is.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor toegelicht.

Op 31 oktober 2018 is de Kadernota Rechtmatigheid 2018 uitgekomen. In deze kadernota heeft een integratie plaatsgevonden tussen de kadernota rechtmatigheid en notities van voorheen het platform rechtmatigheid. Hierdoor is meer eenduidigheid ontstaan. Uitgangspunt voor opstellen van hoofdstuk 3 is de kadernota 2018 die ook van toepassing is voor 2019 en 2020 conform voorschriften commissie BBV. Daarnaast heeft de commissie BBV een addendum Kadernota Rechtmatigheid 2021 en 2022 verstrekt. Dit addendum vormt de brug tussen de Kadernota 2018 en de Kadernota 2023. Hierbij wordt geadviseerd om niet-financiële onrechtmatigheden en geconstateerde fraude door eigen medewerkers op te nemen en toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering.

Met betrekking tot de uitvoering van Jeugdhulp en Wmo, geldt de wettelijke eis dat het recht op zorg ontstaat op basis van een verwijzing door een indicierend orgaan of medisch specialist. Omdat de gemeente Boekel niet zelf over deze informatie beschikt, ziet zij af van de controle op de aanwezigheid van medische verwijzingen (art. 3 Verordening Jeugdhulp Gemeente Boekel 2015 en art. 2, lid 2 Verordening Maatschappelijke ondersteuning Gemeente Boekel 2018).

3.3 Vaste Activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Investeringen voornamelijk gedaan voor riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval worden op de balans opgenomen in de afzonderlijke categorie: investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

3.3.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Met ingang van 2016 zijn bijdragen aan activa van derden gerubriceerd onder de immateriële vaste activa als gevolg van wijziging in het BBV. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Artikel 64 lid 6 stelt aan de afschrijving van immateriële vaste activa een maximum van 5 jaar. Dit geldt met name voor ontwikkelings- en onderzoekskosten. Een uitzondering vormen de als immateriële activa opgenomen kosten van het sluiten van geldleningen en disagio. Op grond van art. 64, lid 5 is in deze situatie de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.

3.3.2 Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijging –of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het resterende saldo (totale lasten -/- bijdragen van derden) afgeschreven gedurende de looptijd van het actief.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij vooralsnog geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Conform artikel 52 lid 1 BBV dienen m.i.v. 2019 de warme gronden te worden opgenomen onder materiële vaste activa-gronden en terreinen tegen verwervingskosten. Dit zijn gronden die door de gemeente zijn aangekocht met het oogmerk toekomstige ontwikkeling en waarvoor op dit moment geen operationele exploitatie is vastgesteld.

Indien de gronden nog geen bestemming als bouwgrond hebben gekregen dienen deze (tijdelijk) te worden afgewaardeerd naar de waarde volgens de geldende bestemming.

Indien dit een tijdelijke verwachting betreft en geen duurzame waardevermindering mag bij de waardering van de grond onder voorwaarden worden uitgegaan van de toekomstige bestemming in plaats van de huidige geldende bestemming.

Het betreffen de volgende cumulatieve voorwaarden:

- De gronden maken deel uit van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor een concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd.
- De gebiedsontwikkeling conflicteert niet met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan (b.v. milieu of bereikbaarheid).
- De visie of masterplan is niet in strijd met het beleid van provincie en/of het Rijk.
- Er is betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie en/of het Rijk.
- De gebiedsontwikkeling is enkel bedoeld voor woningbouw en niet voor bedrijfsterreinen.
- Minimaal 1 keer per 2 jaar worden de gronden getaxeerd tegen de waarde conform de toekomstige woningbouwbestemming met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelingsmogelijkheden.

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Materiële vaste activa met maatschappelijke nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven (tijdelijk) verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, etc. worden overeenkomstig het raadsbesluit d.d. 10 december 2020 afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen en worden wel nog in mindering gebracht.

De notitie materiële vaste activa van de Commissie BBV, van januari 2020, stelt dat in een lokale verordening, de wet. en regelgeving van de waarderingsgrondslagen van de activa dient te bevatten. Deze waarderingsgrondslagen van de activa zijn aan de paragraaf (5.1. Nota financieel beleid 2021) toegevoegd. De ondergrens waarbij een investering dient te worden geactiveerd is € 25.000.

Op basis van het raadsbesluit 10 december 2021 (Nota financieel beleid 2021 van de gemeente Boekel) zullen in principe de navolgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- 40 jaar Nieuwbouw woonruimten, bedrijfsgebouwen en scholen
- 30 jaar Rioleringen
- 25 jaar Renovatie, restauratie, aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 20 jaar Uitbreidingen/verbouwingen bestaande activa
- 20 jaar Vervanging daken en dakbedekkingen
- 15 jaar Technische installaties bedrijfsgebouwen (lift, cv)
- 10 jaar Telefooninstallaties, kantoormeubilair, kantoormachines, schoolmeubilair, onderwijsleerpakketten, groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen, parkeerterreinen, verkeersregelinstallaties
- 10 jaar Zware transportmiddelen (vrachtwagen, tractoren, sneeuwpluogen)
- 7 jaar Lichte transportmiddelen (o.a. pick-ups)
- 5 jaar Immateriële activa (kosten onderzoek en ontwikkeling), lichte transportmiddelen
- 4 jaar Automatiseringsapparatuur, hard- en software (voor zover niet geleased)
- niet Gronden en terreinen. Ingeval een investering inclusief grond is en de grondkosten niet afzonderlijk tot uitdrukking kunnen worden gebracht, wordt afgeschreven volgens de voor de opstellen geldende waarderingmethodiek.

De hiervoor genoemde afschrijvingstermijnen gelden zowel voor investeringen met economisch nut als voor investeringen met maatschappelijk nut.

3.3.3. Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn- tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

Kapitaalverstrekkingen aan:

- Deelnemingen
- Gemeenschappelijke regelingen
- Overige verbonden partijen

Leningen aan:

- Deelnemingen
- Woningbouwcorporaties
- Overige verbonden partijen
- Overige langlopende leningen
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van **één jaar of langer**

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken, daar de actuele waarde hoger is dan de verkrijgingprijs.

3.4 Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend; grondaankopen, kosten van bouw- en woonrijpmaken, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van

betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan géén sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Tussentijdse winstneming is mogelijk als voldoende zekerheid aanwezig is over de winst. De winst dient te worden genomen op basis van de POC methode (Percentage Of Completion) mits:

- Het resultaat op de grondexploitatie betrouwbaar kan worden ingeschat
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht
- De kosten zijn gerealiseerd (de winst wordt naar rato van de realisatie genomen)

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- grond- en hulpstoffen
- onderhanden werken
- gereed product en handelsgoederen
- vooruitbetalingen op voorraden

3.5 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is met ingang van 2006 een voorziening ingesteld. Een dergelijke voorziening wordt statisch bepaald.

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- verstrekte kasgeldleningen
- rekeningcourantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- uitzettingen in 's Rijks schatkist
- overige vorderingen
- overige uitzettingen

Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten. Het onderscheid tussen beiden is komen te vervallen. Voor zover op grond van het treasurystatuut effectenbezit niet is toegestaan, dan wel niet aanwezig kan dit in de toelichting uiteengezet worden. In de Gemeente Boekel zijn de kaders middels vaststelling van het treasurystatuut bepaald.

3.6 Budgetoverhevelingen

Met ingang van begrotingsjaar 2008 is het mogelijk om 'niet volledig bestede specifieke budgetten' middels een bestemmingsreserve over te hevelen naar het volgend begrotingsjaar. In de jaarrekening van gemeente Boekel is ten behoeve van budgetoverhevelingen per programma een afzonderlijke specificatie opgenomen in hoofdstuk 7: Begrotingsrechtmatigheid, die door de raad van Boekel wordt geautoriseerd middels het vaststellen van de jaarrekening.

Om bovenstaande problematiek rechtmatig op te lossen zijn een **viermaal opties** aangereikt door Commissie BBV:

- Budgetoverschrijdingen via begrotingswijziging toevoegen aan bestaande bestemmingsreserve en begrotingswijziging vaststellen voor 31 december.
- Raadsbesluit tot het vormen van een bestemmingsreserve van waaruit in toekomstige jaren specifieke lasten kunnen worden gedekt.
- Als de raad niet voor 31 december een besluit heeft genomen om de bedragen over te hevelen ontstaat een voordeling effect op het rekeningresultaat dat zonder bestemming aan de algemene reserve wordt toegevoegd. De raad kan in het nieuwe boekjaar besluiten dat de niet uitgevoerde activiteiten van voorgaand boekjaar worden opgepakt in het lopende boekjaar. De lasten kunnen gedekt worden uit de algemene reserve of gedekt worden uit het budget van het lopende boekjaar.

In het nieuwe jaar nemen van een raadsbesluit van een begrotingswijziging hieromtrent. Een laatste mogelijkheid die wordt aangereikt is om de overhevelingen ten laste van de exploitatie in het nieuwe boekjaar te verantwoorden bij de resultaatbestemming van de vastgestelde jaarrekening van het oude boekjaar, stemt de raad in met het overhevelen van de niet aangewende middelen naar het nieuwe boekjaar. Op deze manier kunnen budgetten worden overgeheveld zonder dat voor 31 december door de raad hiervoor toestemming is gegeven. Het gaat hier wel alleen om activiteiten die passen binnen het beleid van de raad. Afspraken omtrent budgetoverheveling zijn vastgelegd in de financiële verordening van Boekel.

3.7 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

3.8 Voorzieningen

De nota reserves en voorzieningen is een onderdeel van de nota financieel beleid. Deze nota is op 10 december 2020 vastgesteld en vormt met het BBV het beleidsuitgangspunt van de reserves en voorzieningen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44, lid 1 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. achterstallig onderhoud. Op basis van een goede analyse van de onderhoudstoestand en de beheerplannen van de activa wordt bepaald wat het achterstallige onderhoud is waarvoor een voorziening moet worden gevormd. Te hoge voorzieningen mogen in een keer vrijvallen en de jaarlijkse toevoegingen kunnen bijgesteld worden naar een lager niveau, op basis van een raadsbesluit.
- d. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenregalisatie.
- e. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

De rioolvoorziening is verwerkt op basis van nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het vGRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening op basis van artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

3.9 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

3.10 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.11 Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde geldleningen per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is een specificatie per afzonderlijke garantstelling opgenomen.

Hoofdstuk 4 - Toelichting op de balans per 31 december (bedragen x 1.000)

ACTIVA

4.1 Immateriële vaste activa

4.1.1. Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	2022	2021
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0
Bijdrage aan activa van derden	0	0
Totaal immateriële vaste activa	0	0

	Boekw. 1-1-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijv- ingen	Bijdr. Derden	Boekw. 31-12-2022
Kosten geldleningen	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek/ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan activa van derden	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

4.2. Vaste active herubrericing

4.2.1 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2022	Investing	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Materiële vaste activa met economisch nut					
Gronden en terreinen	3.542	167	817	135	2.757
Bedrijfsgebouw en	7.696	0	0	821	6.875
Grond-, w eg- en w aterbouw	81	0	0	16	65
Vervoermiddelen	7	47	0	7	47
Machines, apparaten, installaties	162	0	0	38	124
Overige	24	0	0	4	20
Totaal vaste activa met economisch nut	11.512	214	817	1.021	9.888

Investing met economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven					
Grond-, w eg- en w aterbouw	1.718	29	0	56	1.691
Totaal vaste activa met economisch nut	1.718	29	0	56	1.691

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut					
Gronden en terreinen	141	53	0	0	194
Bedrijfsgebouw en	5.092	0	0	108	4.984
Grond-, w eg- en w aterbouw	2.725	133	45	273	2.540
Machines, apparaten, installaties	76	0	0	13	63
Overige	679	220	0	104	795
Totaal vaste activa met maatschappelijk nut	8.713	406	45	498	8.576
Totaal materiële vaste activa	21.943	649	862	1.575	20.155

In de bijlage E "Overzicht kredieten" is een overzicht van het totaal aan investeringen per programma opgenomen en de restantkredieten die naar 2023 overgaan. De methode van afschrijving die wordt gehanteerd (cf. Nota financieel beleid), is hierin tevens opgenomen. Ook wordt in deze bijlage ten aanzien van de investeringen aangegeven welke reserves hiervoor beschikbaar zijn.

4.2.2. Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2022	Investing	Des- investering	Aflossing/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan:					
- Deelnemingen	1	0	0	0	1
- Gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0
- Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Leningen aan:					
- Deelnemingen	0	0	0	0	0
- Woningbouw corporaties	0	0	0	0	0
- Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen:	67	200	3	0	264
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar:	215	0	0	0	215
Totaal Financiële vaste activa:	283	200	3	0	480

4.3. Vlottende activa

4.3.1. Voorraden

Voorraden	2022	2021
Grond- en hulpstoffen:	0	0
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouw gronden in exploitatie	22.815	16.930
Voorziening Grondbedrijf (verliesgevende complexen)	-9.788	-7.778
Totaal	13.027	9.152

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de bijlage 'overzicht verloop boekwaarde 2022 Grondbedrijf' (bijlage A) en de toelichting m.b.t. het grondbeleid in het jaarverslag (paragraaf 3.8 - Grondbeleid).

4.3.2. Uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vordering op openbare lichamen	1.883	1.375
Rekening courant saldi niet financiële instellingen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	974	0
Overige vorderingen	966	1.293
Overige uitzettingen	0	0
Totaal	3.823	2.668

Drempelbedrag SKB	1e kwartaal 2022	2e kwartaal 2022	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022
Drempelbedrag (2% van begroting - minimaal € 1.000.000)	250	250	250	250
Gemiddeld saldo buiten's Rijks schatkist	250	250	250	250
Ruimte binnen limiet (+), overschrijding (-)	0	0	0	0

De voorgaande tabel geeft het gemiddelde kwartaalsaldo van de liquide middelen ten opzichte van het drempelbedrag weer. Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van treasury zijn risico's in sterke mate beperkt door de verankering van het schatkistbankieren in de wet fido. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden

verplicht worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Uitgezonderd hierop zijn de middelen onder het drempelbedrag. De drempel is gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Uit de tabel valt af te leiden dat in het boekjaar 2022 het drempelbedrag niet overschreden is.

Het verloop van de post overige vorderingen is als volgt:

Overige vorderingen	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vordering op overige vorderingen	2.913	2.771
Voorziening oninbaarheid	64	103
Saldo Overige vorderingen	2.849	2.668

4.3.3. Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Kas	2	3
Bank	259	137
Totaal	261	140

4.3.4. Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021
Vooruitbetaalde bedragen	460	61
Nog te ontvangen bedragen	204	72
Voorziening oninbaarheid	0	0
Nog te ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	0	0
Nog te ontvangen bedragen Het Rijk	0	0
Totaal	664	133

Europese overheidslichamen n.v.t.

Dit is het verloop overzicht nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen:

Verloop nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	Boekwaarde 01-01-2022	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2022
	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

PASSIVA

4.4. Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	11.262	9.711
Bestemmingsreserves:		
- voor egalisatie van tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	645	825
Gerealiseerd resultaat	2.560	1.801
Totaal	14.467	12.337

Voor het verloop in 2022, inclusief aard en reden van de reserves, wordt verwezen naar de bijlagen '(B) Overzicht van Reserves en Voorzieningen' en '(C) Specificatie mutaties reserves en voorzieningen'.

4.5. Voorzieningen

De in de balans opgenomen post voorzieningen bestaat uit de volgende voorzieningen:

Voorzieningen	31-12-2022	31-12-2021
Verplichtingen, verliezen en risico's	1.037	378
Onderhoudsegalisatie	973	924
Door derden beklemde mid. met een spec. Aanw endingsricht.	1.393	1.191
Totaal	3.403	2.493

Voor het verloop in 2022, inclusief aard en reden van de voorzieningen, wordt verwezen naar de bijlagen '(B) Overzicht van Reserves en Voorzieningen' en '(C) Specificatie mutaties reserves en voorzieningen'.

Daar de gevormde voorziening Grondbedrijf een correctie is op de waarde van de voorraad gronden wordt deze niet als afzonderlijke voorziening opgevoerd, maar in mindering gebracht op de boekwaarde van onze gronden.

4.6. Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Vaste schulden	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	12.930	14.400
Waarborgsommen	74	123
Overige leningen met een rentetypische looptijd =>1 jaar	0	0
Totaal	13.004	14.523

Verloop vaste schulden	Saldo 01-01-2022	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	14.400	0	1.470	12.930
Waarborgsommen	95	0	21	74
Totaal	14.495	0	1.491	13.004

Voor een nadere toelichting van de vermeerderingen van de onderhandse leningen wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering' in het jaarverslag (paragraaf 3.5).

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 215.000.

4.7. Vlottende schulden

Vlottende schulden	31-12-2022	31-12-2021
Kasgeldleningen	2.000	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	3.337	2.067
Totaal	5.337	2.067

Voor een nadere toelichting van de mutaties m.b.t. de kasgeldleningen en banksaldi wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering' in het jaarverslag (paragraaf 3.5).

4.8. Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021
Vooruit ontvangen bedragen / vooruit gefactureerde	1.218	427
Nog te betalen bedragen	776	1.462
Vooruit ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	216	25
Totaal	2.210	1.914

Europese overheidslichamen / Het rijk n.v.t.

Verloop overzicht vooruitontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	Saldo 01-01-2022	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2022
Bijdrage planstudie Randw eg	25	191	0	216
Totaal	25	191	0	216

4.9. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen bijzonderheden.

4.10. Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt op een aparte bijlage gespecificeerd (zie bijlage G).

4.11. Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente Boekel is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. De belangrijkste zijn de verplichtingen van het leasen van I&A-producten, te weten voor vervangingen en investering voor de implementatie van nieuwe door de overheid verplichte informatie- en automatiseringstoepassingen. De leaseverplichtingen bedragen voor de tot en met begin 2022 gesloten contracten en toekomstige verplichtingen:

Jaartal	Bedrag in €
2023	0
2024	0
2025	0
2026	0

4.12. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Het voor gemeente Boekel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000,00 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

A. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2022	2022	2022
Naam	J.G. Marcic	A.B.M. Beelaerts van Blokland
Functiegegevens:	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 / 31-12	1-1 / 31-12
Omvang dienstverband (in FTE)	1,00	0,889
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging:		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	114.795	58.535
Beloningen betaalbaar op termijn	20.662	9.364
Subtotaal	135.457	67.899
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	192.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2022	135.457	67.899
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021	2021	2021
Naam	J.G. Marcic	A.B.M. Beelaerts van Blokland
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1-1 / 31-12	1-1 / 31-12
Omvang dienstverband (in FTE)	1,00	0,727
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging:		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.486	42.441
Beloningen betaalbaar op termijn	20.767	7.089
Subtotaal	130.253	49.530
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000	151.912
Totale bezoldiging 2021	130.253	49.530

B. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Gegevens 2022	2022
Naam	J. Le Comte
Functiegegevens:	Interim griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-9-'22 / 31-12-'22
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4,00
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	345,50
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	144.400
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	71.173
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	38.095
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	38.095
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	38.095
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

- Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging aan topfunctionarissen verstrekt.
- Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Hoofdstuk 5 - Incidentele Baten & Lasten

Programma	Omschrijving	Component incidenteel
SPECIFICATIE Lasten		
A	Bestuur en ondersteuning & Veiligheid	502.000
	Storting pensioen voorziening Wethouders	502.000
B	Verkeer en vervoer	150.000
	Randweg	150.000
C	Economie & VHROSV	2.010.000
	Storting voorziening Grondbedrijf	2.010.000
D	Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie	1.393.000
	Aanleg 2 kunstgrasvelden Boekel Sport	838.000
	Extra afschrijvingen Boekel Sport	515.000
	Aanleg 2 padelbanen	40.000
E	Sociaal domein	672.000
	Opvang Oekraïners	173.000
	Energietoeslag	499.000
F	Volksgezondheid en milieu	0
	-	
	Totaal incidentele lasten	<u>4.727.000</u>

SPECIFICATIE Baten		
A	Bestuur en ondersteuning & Veiligheid	4.103.000
	Kapitaaloverdracht pensioen voorziening Wethouders	693.000
	Algemene Uitkering	3.307.000
	Vennootschapsbelasting	103.000
B	Verkeer en vervoer	76.000
	Leges kabels en leidingen	76.000
C	Economie & VHROSV	1.508.000
	Winst Grondbedrijf	101.000
	Exploitatie bijdrage & Anterieure overeenkomsten	223.000
	Inbreng gemeentegrond	777.000
	Verkoop van gemeentegrond	127.000
	Leges Omgevingsvergunningen	280.000
D	Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie	0
	-	
E	Sociaal domein	1.572.000
	Rijksbijdrage opvang Oekraïners	1.042.000
	Rijksbijdrage energietoeslag	420.000
	Terugbetaling reserve Beschermd Wonen	110.000
F	Volksgezondheid en milieu	0
	-	
	Totaal incidentele baten	<u>7.259.000</u>
	Totaal incidentele baten	7.259.000
	Totaal incidentele lasten	-4.727.000
	Saldo incidentele baten/lasten	<u>2.532.000</u>

Hoofdstuk 6 - Sisa-verantwoordingsinformatie

Gemeenten verplicht om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over de bestedingen in het kader van een aantal regelingen/specifieke uitkeringen. Door het betrekken van deze verantwoording bij de jaarrekening spreekt men over Single Information Single Audit; oftewel 1 toets moment en 1 verantwoordingsmoment.

De Sisa-verantwoording voor een aantal specifieke uitkeringen wordt volgens een speciaal model afgelegd. Jaarlijks maakt het ministerie van BZK bekend voor welke regelingen de gemeente verantwoording af dient te leggen. Daarbij is aandacht gevraagd voor de juistheid en volledigheid van de uitkeringen uit die specifieke uitkeringen, al dan niet via een gemeenschappelijke regeling, waarin de gemeente participeert.

De gemeente Boekel dient verantwoording af te leggen voor 20 onderdelen waarvoor Sisa geldt voor het verantwoordingsjaar 2022, te weten:

Regeling nummer:

1. A13 Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen
2. A16 Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne
3. B2 Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek
4. C41B Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw
5. C55 Aanpak energiearmoede
6. C62 Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire
7. C75B Regiodeals 3e tranche
8. D8 Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)
9. D14 Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen
10. E84 Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023
11. G2 Gebundelde uitkering participatiewet
12. G3 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
13. G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2022
14. G10 Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2022
15. G12 Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel
16. G13 Onderwijsroute 2022 deel gemeente
17. H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport
18. H8 Regeling Sportakkoord 2020-2022
19. H21 Specifieke uitkering cliëntondersteuning
20. L6 Regeling specifieke uitkering uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A13/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A13/05	
			€ 12.170	Ja	€ 0	€ 0	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/06
			€ 725.600	€ 293.156	€ 0	€ 0	€ 0	€ 10.535
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/09	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/11				
			€ 0	€ 12.810	€ 1.042.101	€ 1.042.101	Nee	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: B2/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/02	<i>Aard controle D2</i> Indicator: B2/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/05	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/06
			0	5	0	0	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: B2/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/09			
			Nee					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/10 € 0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/11 € 0	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/12 € 0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/13 € 0	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/14 € 0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/15 € 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/16 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/17 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/18 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/19 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/20 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/21 € 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/22 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/23 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/24 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> Indicator: B2/25 € 0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: B2/26 € 0	€ 0
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C41B/01	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise <i>Aard controle R</i> Indicator: C41B/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C41B/03	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle R</i> Indicator: C41B/04	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C41B/05	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C41B/06
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 68.970	€ 68.970	€ 68.970	2	2
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C41B/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C41B/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C41B/09			
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	58	Ja			
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/01	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: C55/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/03	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/04	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten <i>Aard controle R</i> Indicator: C55/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: C55/06
			12	€ 2.049	€ 2.049	4	€ 631	€ 631

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten <i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>			
			16	€ 2.310	€ 2.310			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>
			33	37	0	0	16	135
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>				
			€ 0	Nee				
BZK	C75B	Regiodeals 3 ^e tranche SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/01</i>	Kenmerk/ beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/02</i>	Betreft pijler Een pijler per regel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/03</i>	Besteding per pijler (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C75B/04</i>	Cofinanciering per pijler (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C75B/05</i>	
			1 060796 Gemeente 's-Hertogenbosch	20.001.581	Fijn wonen	€ 421.114	€ 0	
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/06</i>	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/07</i>	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/09</i>		
			1 060796 Gemeente 's-Hertogenbosch Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/10</i>	€ 566.413 Totale compensabele BTW (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C75B/11</i>	€ 0 Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/12</i>	Niet van toepassing		
			€ 0	€ 0	Nee			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
			€ 84.421	€ 26.774	€ 0	€ 0	€ 0	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
		1 060755 Gemeente Boekel	€ 0	060755 Gemeente Boekel	€ 0	€ 0		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
			€ 37.399	€ 0	€ 0	€ 0	€ 54.642	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>			
		1 060755 Gemeente Boekel	€ 0	060755 Gemeente Boekel	€ 0			
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04</i>		
			€ 5.490	€ 5.490	€ 5.490	Nee		
		Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08</i>			
		1 500000551	Nee	0	n.v.t.			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 1.014.403	€ 50.185	€ 3.589	€ 503	€ 17.243	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 44.924	€ 4.489	€ 0	€ 281.873	€ 19.127	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
€ 0	Ja							
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 22	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
SZW	G4	<p>Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022</p> <p>Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr</p>	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 795	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.575	€ 247	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 795	€ 4.575	€ 247	
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
				Gemeente	Gemeente	Gemeente			
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
			6 Totaal	0	0				
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Kopie regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	0	0	0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>			
			€ 14.896	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie					
			<i>Aard controle R Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>					
			€ 27.797	€ 23.855					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>			
	1	Onderhoud	€ 23.855	€ 17.807	€ 4.085	€ 1.963	n.v.t.		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>			
			1042252	€ 18.858	€ 0	€ 7.840	€ 0	€ 65.655	
	1	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>						
	1	1042252	Nee						
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H21/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05</i>		
		Nee	Volgt in 2023.	€ 0	€ 0	Nee			
LNV	L6	Regeling specifieke uitkering uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	Besteding (jaar T-1 +T-2)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting		
			<i>Aard controle R Indicator: L6/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: L6/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: L6/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L6/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L6/05</i>		
			€ 26.960	€ 11.236	€ 38.196	Ja	n.v.t.		

Hoofdstuk 7 - Begrotingsrechtmatigheid

Inleiding:

Op 30 maart 2023 heeft de gemeenteraad het controleprotocol 2022 vastgesteld. In dit controleprotocol zijn de reikwijdte en de kaders voor de accountantscontrole voor de jaarrekening 2022 vastgelegd.

Bij rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. De accountant hoeft niet vast te stellen of alle handelingen binnen de gemeente conform de geldende wet- en regelgeving zijn verricht. De aandacht blijft beperkt tot die handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen en die als baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening worden verantwoord. Het gaat dus om de financiële rechtmatigheid.

De controle op de financiële rechtmatigheid is de kern van de controle door de accountant. Bij de controle op de rechtmatigheid van niet financiële beheershandelingen kan worden volstaan met het beoordelen van het interne systeem van risicoafweging.

Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) kent een negental toetsingscriteria die bepalen of een financiële beheershandeling al dan niet rechtmatig is uitgevoerd.

Zes criteria worden van oudsher al door de accountant in de getrouwheidscontrole getoetst: het calculatie-, het valuterings-, het leverings-, het adresserings-, het volledigheids- en het aanvaardbaarheids criterium.

Er zijn drie aanvullende criteria van belang bij de controle op een rechtmatige totstandkoming van de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties:

1. Begrotingscriterium.
2. Voorwaardencriterium.
3. M&O criterium (Misbruik en Oneigenlijk gebruik).

Hieronder wordt verantwoording afgelegd over het begrotingscriterium.

1. Begrotingscriterium

Op grond van de financiële verordening is bepaald dat begrotingsoverschrijdingen niet zijn toegestaan. In onze financiële verordening is vastgelegd dat de grootste verschillen (€ 25.000 of meer), per saldo en per product of investering worden toegelicht. Deze toelichting is in deze jaarrekening per programma opgenomen.

Voor de afsluitende oordeelsvorming door de gemeenteraad is van belang of een eventuele begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn is voorbehouden aan de raad.

In het controleprotocol 2022 is opgenomen dat voor de toetsing van eventuele begrotingsafwijkingen de volgende tabel wordt gehanteerd. Zoals opgenomen in de geldende kadernota rechtmatigheid. Deze tabel gaat uit van kostenoverschrijdingen, dat wil zeggen: hoger saldo lasten en baten, uitgaande van meer lasten dan geraamd.

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:		Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
1.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor geen begrotingswijziging is ingediend. Bijvoorbeeld: de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
2.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar er is geen voorstel tot begrotingswijziging ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
3.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	

4.	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter pas bij het opstellen van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) budgetoverschrijding.	X	
5.	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
6.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten, die achteraf gezien als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. a. geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar b. geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
7.	Kostenoverschrijding op geactiveerde investeringen, waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. a. in het jaar van investeren b. afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Uit de jaarrekening 2022 blijkt dat er, ten opzichte van de begroting 2022 na wijziging, sprake is van begrotingsoverschrijdingen van € 25.000 of meer bij:

1. een aantal programma's;
2. geen enkele investering.

In het vervolg van deze paragraaf worden de overschrijdingen toegelicht. Daarbij wordt tevens de relatie gelegd met de hierboven opgenomen tabel.

A. PROGRAMMA'S

In de hierna opgenomen overzichten wordt, voor elk programma waarbij sprake is van een overschrijding, waarbij baten en lasten gesaldeerd worden, van de na wijziging geraamde **lasten en baten**, aangegeven:

- het verschil tussen de begroting voor en na wijziging, de realisatie, en het verschil tussen de begroting na wijziging en de realisatie;
- een analyse van de grootste verschillen (€ 25.000 of meer);
- het soort overschrijding zoals opgenomen in de tabel.

alle bedragen zijn x € 1.000 / + = nadeel / - = voordeel

Programma A:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting vs realisatie 2022
Bestuur en ondersteuning & veiligheid				
Lasten	7.005	7.813	7.463	-351
Er is geen sprake van hogere lasten dan was voorzien.				

Programma B:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting vs realisatie 2022
Verkeer en vervoer				
Lasten	1.136	1.457	1.365	-92
Er is geen sprake van hogere lasten dan was voorzien.				

Programma C:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting vs realisatie 2022
Economie & VHROSV				
Lasten	16.164	14.733	15.011	278
Het betreft een niet nader te verklaren klein verschil (< 3%).				

Programma D:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting vs realisatie 2022
Onderwijs & sport, cultuur en recreatie				
Lasten	2.612	4.152	3.989	-163
Er is geen sprake van hogere lasten dan was voorzien.				

Programma E:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting vs realisatie 2022
Sociaal domein				
Lasten	8.948	9.700	9.771	71
Het betreft een niet nader te verklaren klein verschil (< 3%).				

Programma F:	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting vs realisatie 2022
Volksgezondheid en milieu				
Lasten	3.052	3.585	3.687	101
Het betreft een niet nader te verklaren klein verschil (< 3%).				

B. INVESTERINGEN

In de jaarrekening 2022 (zie bijlage E) is een overzicht opgenomen waarin de afloop voor investeringen van beschikbaar gestelde kredieten is opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat er bij geen enkele investeringen sprake is geweest van een kredietoverschrijding van € 25.000 of hoger.

Bijlage A - Overzicht verloop boekwaarde Grondbedrijf 2022

Complex	Boekwaarde 1-1-2022	Grond- verwerving / Sloopkosten	Plankosten	Bouw / Woon- rijpmaken	Bijzondere kosten	Rente	Alg dienst door- berekening	Bijdragen (Baten)	Grond- verkopen	Gerealiseerd resultaat	Mutatie voorziening	Boekwaarde 31-12-2022
A. COMPLEXEN IN EXPLOITATIE												
<i>Woningbouw</i>												
De Donk fase 1	-140.728	0	1.425	0	0	-1.759	0	0	0	0	0	-141.062
De Donk fase 2	-171.734	1.251	0	7.700	0	-2.147	0	0	0	0	0	-164.930
De Peelhorst	-319.018	22.316	2.748	10.366	0	-3.988	30.000	996	140.920	0	0	-399.492
De Run	-1.060.090	10.255	6.162	197.333	240	-13.251	40.000	139.250	6.141	0	0	-964.742
Schutboom	1.810.097	5.230	47.300	0	0	22.626	20.000	15.539	0	0	0	1.889.713
De Burgt fase 1	5.016.207	4.546.281	247.314	411.069	54.586	62.703	60.000	333.029	1.407.805	4.000	0	8.661.325
De Burgt fase 2	0	817.679	20.736	0	0	10.873	0	0	0	0	0	849.288
Voskuilen fase 3	104.981	574.840	49.649	16.419	0	1.312	22.500	4.899	1.130.850	94.000	0	-272.048
Tuinstraat	149.230	0	21.898	0	0	1.865	10.000	0	0	0	0	182.992
<i>Bedrijventerein</i>												
Vlonder West fase 3	368.808	0	264	170	0	4.610	2.500	440	383.235	0	0	-7.323
Venhorst Kraaiendonk	-51.760	0	464	14	0	-647	5.000	0	0	0	0	-46.930
Neerbroek Vlonder-Noord	1.667.104	0	9.218	0	0	20.839	10.000	4.000	0	0	0	1.703.161
De Driedaagse	349.717	0	1.289	85	0	4.371	10.000	880	456.910	3.000	0	-89.328
Lage Raam	34.326	0	76.310	0	0	429	10.000	0	0	0	0	121.065
<i>Mix</i>												
Centrumontwikkeling - Zuidwand	1.394.884	2.177.818	298.308	0	0	17.436	30.000	203.427	0	0	-2.010.000	1.705.019
Totaal A	9.152.024	8.155.669	783.083	643.154	54.826	125.273	250.000	702.460	3.525.861	101.000	-2.010.000	13.026.709

Bijlage B - Overzicht van Reserves & Voorzieningen

	Saldo 1/1	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31/12
Totaal	22.711.523	8.322.155	3.311.707	27.721.971
Reserves	12.336.405	4.703.619	2.573.202	14.466.822
Saldo van rekening	1.800.636	2.559.947	1.800.637	2.559.947
980310 Saldo van de rekening A.D.	1.800.636	2.559.947	1.800.637	2.559.947
Algemene reserves	9.710.833	1.964.338	413.327	11.261.844
980010 Vaste reserve	1.000.000	0	0	1.000.000
980011 Algemene reserve	6.636.463	1.964.338	413.327	8.187.474
980061 Algemene reserve grondbedrijf	2.074.371	0	0	2.074.371
Overige bestemmingsreserves	824.935	179.334	359.238	645.031
980230 Boecult	82.772	8.384	5.849	85.307
980231 Monumentenbeleid	40.000	0	40.000	0
980233 Fonds kunst & cultuur	114.628	0	114.628	0
980234 Fonds bovenwijkse voorzieningen	17.626	0	17.626	0
980235 Fonds groen voor rood	15.665	0	15.665	0
980237 Vitaal Buitengebied Boekel	328.398	158.298	155.955	330.741
980239 Egalisatiereserve Stg. Speeltrein	69.188	10.121	0	79.309
980242 Herplantverplichting	156.658	2.531	9.515	149.674
Totaal Voorzieningen	10.375.118	3.618.536	738.505	13.255.149
Voorzieningen	10.375.118	3.618.536	738.505	13.255.149
980410 Wegbeheer	738.152	382.232	389.335	731.049
980411 Groot onderhoud gebouwen	186.115	165.000	109.140	241.975
980412 Pensioenverplichtingen	378.079	658.905	0	1.036.984
980413 Verliesgevende complexen	7.778.000	2.010.000	0	9.788.000
980414 Gemeentelijk Rioleringsplan	855.024	402.399	184.220	1.073.203
980415 Voorziening afvalstoffenheffing	336.031	0	16.256	319.775
980510 Voorziening dubieuze debiteuren	103.718	0	39.554	64.164

Bijlage C - Specificatie mutaties reserves & voorzieningen												
S=structureel / I=incidenteel	S/I	Saldo 01-01-'22	rekening 2022	Saldo 01-01-'23	begroting 2023	Saldo 01-01-'24	begroting 2024	Saldo 01-01-'25	begroting 2025	Saldo 01-01-'26	begroting 2026	Saldo 01-01-'27
980310: Saldo van de rekening algemene dienst		1.800.637	-1.800.637	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo Algemene Dienst 2021	I	1.800.637	-1.800.637		0		0		0		0	
980010: Vaste reserve		1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000
Geen mutaties												
980011: Algemene reserve		6.636.463	1.551.011	8.187.473	-1.566.650	6.620.823	0	6.620.823	0	6.620.823	0	6.620.823
Voordelig saldo rekening 2021	I		1.800.637		0		0		0		0	
Afkopen overeenkomst - IV Langstraat	I		-232.227		0		0		0		0	
Uitvoeringsagenda Duurzaamheid	I		-7.350		-267.650		0		0		0	
Allonge Molenakker 4	I		-173.750		0		0		0		0	
Opheffen reserve Monumentenbeleid	I		40.000		0		0		0		0	
Opheffen reserve Fonds Kunst & Cultuur	I		90.410		0		0		0		0	
Opheffen reserve Fonds Bovenwijks	I		17.626		0		0		0		0	
Opheffen reserve Fonds groen voor rood	I		15.665		0		0		0		0	
Oplossing Elzen 6a	I		0		-1.299.000		0		0		0	
980061: Algemene reserve grondbedrijf		2.074.370	0	2.074.370	0	2.074.370	0	2.074.370	0	2.074.370	0	2.074.370
Geen mutaties												
980230: Egalisatiereserve BoeCult		82.772	2.535	85.308	0	85.308	0	85.308	0	85.308	0	85.308
Resultaat Boecult	I		-2.465		0		0		0		0	
Van reserve Fonds kunst en cultuur	I		5.000		0		0		0		0	
980231: Monumentenbeleid		40.000	-40.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opheffen reserve Monumentenbeleid	I		-40.000		0		0		0		0	
980233: Fonds kunst en cultuur		114.628	-114.628	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naar reserve Boecult	I		-5.000		0		0		0		0	
Deelname de Cultuurloper 2021-2024	I		-5.823		0		0		0		0	
Aanpassing kunstwerk De Kei - Venhorst	I		-13.395		0		0		0		0	
Opheffen reserve Fonds Kunst & Cultuur	I		-90.410		0		0		0		0	
980234: Fonds bovenwijkse voorziening		17.626	-17.626	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opheffen reserve Fonds Bovenwijks	I		-17.626		0		0		0		0	
980235: Fonds groen voor rood		15.665	-15.665	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opheffen reserve Fonds groen voor rood	I		-15.665		0		0		0		0	
980237: Vitaal buitengebied Boekel		328.398	2.343	330.740	-212.694	118.047	0	118.047	0	118.047	0	118.047
Uitvoeringsprogramma Vitaal Buitengebied Boekel	I		13.483		-112.694		0		0		0	
RvR Titel inzake Molenakker 4	I		-151.250		0		0		0		0	
Storting Ontwikkelingsbijdrage 2022	I		140.110		0		0		0		0	
EVZ Meerkensloop	I		0		-100.000		0		0		0	

Bijlage C - Specificatie mutaties reserves & voorzieningen												
S=structureel / I=incidenteel	S/I	Saldo 01-01-'22	rekening 2022	Saldo 01-01-'23	begroting 2023	Saldo 01-01-'24	begroting 2024	Saldo 01-01-'25	begroting 2025	Saldo 01-01-'26	begroting 2026	Saldo 01-01-'27
980239: Egalisatiereserve Stg. Speeltrein		69.188	10.121	79.310	0	79.310	0	79.310	0	79.310	0	79.310
Storting saldo exploitatie 2022	I		10.121		0		0		0		0	
980242: Herplantverplichtingen		156.658	-6.984	149.674	0	149.674	0	149.674	0	149.674	0	149.674
Afronding Putakker	I		-9.515		0		0		0		0	
Storting bijdrage 2022	I		2.531		0		0		0		0	
980410: Wegbeheer		738.153	-7.103	731.049	-608.493	122.557	20.000	142.557	20.000	162.557	20.000	182.557
Storting wegbeheerplan			340.000		340.000		340.000		340.000		340.000	
Uitvoering wegbeheerplan			-295.252		-340.000		-340.000		-340.000		-340.000	
Storting degeneratievergoeding			40.206		20.000		20.000		20.000		20.000	
Uitvoering Zandhoek/Bergstraat			-14.300		-273.250		0		0		0	
Integrale en toekomstbestendige aanpak Bosberg			-77.758		-355.242		0		0		0	
980411: Onderhoud gebouwen		186.114	55.860	241.974	19.469	261.443	62.653	324.096	-30.813	293.283	-98.124	195.159
Storting voorziening technisch onderhoud			165.000		165.000		165.000		165.000		165.000	
Onderhoudskosten cf. meerjarenplanning			-109.140		-145.531		-102.347		-195.813		-263.124	
980412: Pensioenverplichting		378.079	658.905	1.036.984	60.000	1.096.984	60.000	1.156.984	60.000	1.216.984	60.000	1.276.984
Storting pensioenverplichting			658.905		60.000		60.000		60.000		60.000	
980413: Verliesgevende complexen		7.778.000	2.010.000	9.788.000	0	9.788.000	0	9.788.000	0	9.788.000	0	9.788.000
Centrumplan Boekel			2.010.000		0		0		0		0	
980414: Gemeentelijk rioleringsplan		855.024	218.179	1.073.203	0	1.073.203	0	1.073.203	0	1.073.203	0	1.073.203
Exploitatieresultaat 2022			218.179		0		0		0		0	
980415: Afvalstoffenheffing		336.031	-16.256	319.775	-110.000	209.775	0	209.775	0	209.775	0	209.775
Exploitatieresultaat 2022			-16.256		0		0		0		0	
Onttrekking t.g.v. tarief 2023			0		-110.000		0		0		0	
980510: Voorziening dubieuze debiteuren		103.718	-39.554	64.164	0	64.164	0	64.164	0	64.164	0	64.164
Saldo dubieuze debiteur SoZa 2021 (vrijval)			-91.369		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur BSOB 2021 (vrijval)			-12.349		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur SoZa 2022			47.019		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur BSOB 2022			17.145		0		0		0		0	

Bijlage D - Toelichting aard en reden van reserve en voorziening

ALGEMENE RESERVES

980010 Vaste reserve

De vaste reserve is bestemd voor opvang van tekorten en buffer voor risico's, waarvoor geen voorziening is getroffen. Conform geldende Nota financieel is de minimale omvang van deze reserve € 1.000.000.

980011 Algemene reserve

Deze reserve is vrij aanwendbaar. In de jaarrekening 2022 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2023 bekend waren, geactualiseerd.

980061 Algemene reserve grondbedrijf

Het doel van deze reserve is om risico's in de grondexploitatie, die samenhangen met conjuncturele ontwikkelingen, op te vangen. Jaarlijks wordt een analyse van de weerstandscapaciteit in relatie tot de hoogte van de vaste reserve grondbedrijf gemaakt.

OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

980230 Boecult

Dit betreft een egaliseringsreserve, het exploitatieresultaat wordt jaarlijks via deze reserve afgewikkeld.

980231 Monumentenbeleid

Deze reserve is per 2022 komen te vervallen. Het saldo is overgeheveld naar de algemene reserve.

980233 Fonds kunst & cultuur

Deze reserve is per 2022 komen te vervallen. Het saldo is overgeheveld naar de algemene reserve.

980234 Fonds bovenwijkse voorzieningen

Deze reserve is per 2022 komen te vervallen. Het saldo is overgeheveld naar de algemene reserve.

980235 Fonds groen voor rood

Deze reserve is per 2022 komen te vervallen. Het saldo is overgeheveld naar de algemene reserve.

980237 Vitaal buitengebied Boekel

Het fonds Vitaal Buitengebied Boekel moet worden besteed aan de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteitsverbetering van het Boekelse buitengebied. Dit kan fysieke kwaliteitsverbetering zijn die voortvloeit uit de Structuurvisie Boekel, uit de Verordening Ruimte of eventuele projecten die voortvloeien uit het uitvoeringsprogramma Vitaal landelijk Boekel. In de jaarrekening 2022 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2023 bekend waren, geactualiseerd.

980239 Egaliseringsreserve Stg. Speeltrein

Dit betreft een egaliseringsreserve, jaarlijks wordt een bedrag begroot in de exploitatie van € 15.000. Hiervan zullen de kosten voor onderhoud en vervangingsinvesteringen worden gedekt. De over- en onderschrijdingen zullen worden geëgaliseerd middels deze reserve, Cf. Raadsbesluit 15 december 2016.

980242 Herplantverplichtingen

De reserve herplantverplichtingen betreft een egaliseringsreserve om invulling te geven aan herplant inzake een verleende kapvergunningen. Medio 2020 is de reserve gevormd om de nog in te vullen verplichting uit het verleden te kunnen voldoen. Tevens zal jaarlijks de ontvangen herplant vergoedingen gestort worden in de reserve zodat deze ontvangen middelen geormerkt zijn. In de jaarrekening 2022 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2023 bekend waren, geactualiseerd.

VOORZIENINGEN

980410 Voorziening wegbeheer

Doel van deze voorziening is grote fluctuaties in onderhoudskosten op te vangen (egalisatie). Beleid inzake wegbeheer is verwoord in het wegbeheerplan.

980411 Voorziening onderhoud gebouwen

De gemeente beschikt over financiële beheersplannen voor de gebouwen in eigendom van de gemeente. Om de kwaliteit van de gebouwen op het gewenste niveau te houden is het van belang dat het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd in overeenstemming met de onderliggende financiële beheersplannen.

980412 Voorziening pensioenverplichtingen

Pensioenvoorziening voor de zittende wethouders op basis van actuariële waarde berekeningen.

980413 Voorziening verliesgevende complexen

De voorziening is gevormd voor het afdekken van verliesgevende grondbedrijfcomplexen, deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Bij het vormen van de hoogte van de voorziening is uitgegaan van de meest recente notitie grondbeleid van de commissie BBV.

980414 Voorziening gemeentelijk rioleringsplan

Uitgangspunt voor deze voorziening is dat de kosten en opbrengsten voor de riolering begrotingstechnisch budgettair neutraal, met uitzondering van de BTW-component, worden opgenomen. Daarop wordt het tarief rioolrecht gebaseerd. Om grote (ongewenste) schommelingen in het tarief van rioolrechten te voorkomen is dit egalisatiefonds ingesteld.

980415 Voorziening afvalstoffenheffing

Uitgangspunt voor deze voorziening is dat de kosten en opbrengsten voor het inzamelen van afval begrotingstechnisch budgettair neutraal zijn, met uitzondering van de BTW-component. Daarop wordt het tarief afvalstoffenheffing gebaseerd. Om grote (ongewenste) schommelingen in het tarief van afvalstoffenheffing te voorkomen is dit egalisatiefonds ingesteld.

980510 Voorziening dubieuze debiteuren

Betreft een voorziening voor dubieuze debiteuren. Met name debiteuren inzake leenbijstand en BSOB, daar waar er een risico is dat men niet aan de betaalverplichtingen (aflossing) kan voldoen.

Bijlage E - Overzicht kredieten

Omschrijving interne order	Startkrediet	Kredietruimte 01-01-2022	Jaar	Besluit	Zaak nummer	Document nummer	Datum	Uitg. (+) / Ink.(-) totaal (tot 31-12-2021)	Kredietruimte per 31-12-2021	Uitg. / Ink. in 2022 (tot 31-12-2022)	Kredietruimte 31-12-2022	Dekking	Opmerkingen n.a.v. Jaarrekening 2022
A. Bestuur en ondersteuning & Veiligheid													
2022: Uitfaseren Bernheze	81.000	81.000	2022	B&W	Z/048089	BW/002907	12-04-22	0	81.000	74.778	6.222		
*Uitgaven	81.000	81.000						0	81.000	74.778	6.222	Afschrijven in 8 jaar	Afsluiten
2022: Financieel systeem	50.000	50.000	2022	B&W	Z/045548	BW/002332	13-04-21	0	50.000	38.367	11.633		
*Uitgaven	50.000	50.000						0	50.000	38.367	11.633	Afschrijven in 8 jaar	Afsluiten
B. Verkeer en vervoer													
2017: Overige kosten Randweg 2015/2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022	10.000	-547.142	2015	B&W	Z/029110	AB/017060	12-10-15	586.134	-547.142	150.337	-726.471		Aanhouden
*Uitgaven 2015	10.000	-5.860						15.860	-5.860	0	-5.860	t.l.v. exploitatie 2015	
*Uitgaven 2016	0	-31.927						31.927	-31.927	0	-31.927	t.l.v. exploitatie 2016	
*Uitgaven 2017	0	-25.469						25.469	-25.469	0	-25.469	t.l.v. exploitatie 2017	
*Uitgaven 2018	0	-42.898						42.898	-42.898	0	-42.898	t.l.v. exploitatie 2018	
*Uitgaven 2019	0	-269.655						269.655	-269.655	0	-269.655	t.l.v. exploitatie 2019	
*Uitgaven 2020	0	-173.514						173.514	-173.514	0	-173.514	t.l.v. exploitatie 2020	
*Uitgaven 2021	0	0						28.992	0	0	-28.992	t.l.v. exploitatie 2021	
*Uitgaven 2022	0	0						0	0	150.337	-150.337	t.l.v. exploitatie 2022	
*Inkomsten 2018	0	2.181						-2.181	2.181	0	2.181	t.g.v. exploitatie 2018	
*Inkomsten 2019	0	0						0	0	0	0	t.g.v. exploitatie 2019	
*Inkomsten 2020	0	0						0	0	0	0	t.g.v. exploitatie 2020	
*Inkomsten 2021	0	0						0	0	0	0	t.g.v. exploitatie 2021	
*Inkomsten 2022	0	0						0	0	0	0	t.g.v. exploitatie 2022	
2022: Aanpassing Kluisstraat	95.000	95.000	2022	Raad	Z/045008	AB/028563	16-02-21	0	95.000	-39.510	89.510		Aanhouden
*Uitgaven	95.000	95.000						0	95.000	5.490	89.510	Afschrijven in 20 jaar	
*Inkomsten	0	0						0	0	-45.000	45.000		
2022: Kruising De Vlonder / Neerbroek	150.000	150.000	2022	Raad	Z/048304	BW/002936	25-04-22	0	150.000	23.000	127.000		Aanhouden
*Uitgaven	150.000	150.000						0	150.000	23.000	127.000	Afschrijven in 20 jaar	
2022: Herinrichting centrum	34.354	34.354	2022	Raad	Z/045008	AB/028468	23-02-21	0	34.354	29.366	4.988		Afsluiten
*Uitgaven	34.354	34.354						0	34.354	29.366	4.988	Afschrijven in 5 jaar	
2022: Openbare verlichting	103.000	103.000	2022	Raad	Z/031063	AB/018837	26-05-16	0	103.000	99.928	3.072		Afsluiten
*Uitgaven	103.000	103.000						0	103.000	99.928	3.072	Afschrijven in 25 jaar	
2022: Uitvoering wegbeheerplan	0	0	2022	B&W	Z/044532	BW/002313	30-05-21	0	0	297.278	-297.278		Afsluiten
*Uitgaven	0	0						0	0	330.352	-330.352	t.l.v. voorziening	
*Inkomsten	0	0						0	0	-33.074	33.074	t.g.v. voorziening	
2022: Zandhoek	0	0	2022	Raad	Z/022769	AB/013387	3-06-14	0	0	14.300	-14.300		Aanhouden
*Uitgaven	0	0						0	0	14.300	-14.300	t.l.v. voorziening	
2022: Integrale aanpak Bosberg	100.000	100.000	2022	B&W	Z/047686	BW/003114	1-08-22	0	100.000	77.758	22.242		Afsluiten
*Uitgaven	100.000	100.000						0	100.000	77.758	22.242	t.l.v. voorziening	
2022: Herinrichting Regenboogterrein	60.000	60.000	2022	Raad	Z/041157	AB/026083	12-12-19	0	60.000	53.248	6.752		Afsluiten
*Uitgaven	60.000	60.000						0	60.000	53.248	6.752	Afschrijven in 5 jaar	
C. Economie & VHR0SV													
2020: Kwaliteitsimpuls buitengebied	0	-30.290	2020	Raad	Z/033540	AB/023941	4-10-18	30.290	-30.290	-13.483	-16.807		Aanhouden
*Uitgaven	129.500	99.052						30.448	99.052	4.705	94.347	t.l.v. reserve	
*Inkomsten (Fonds vitaal buitengebied Boekel)	-129.500	-129.341						-159	-129.341	-18.188	-111.153	t.g.v. reserve	

Bijlage E - Overzicht kredieten

Omschrijving interne order	Startkrediet	Kredietruimte 01-01-2022	Jaar	Besluit	Zaak nummer	Document nummer	Datum	Uitg. (+) / Ink.(-) totaal (tot 31-12-2021)	Kredietruimte per 31-12-2021	Uitg. / Ink. in 2022 (tot 31-12-2022)	Kredietruimte 31-12-2022	Dekking	Opmerkingen n.a.v. Jaarrekening 2022
2017: Inventarisatie gemeenteground	0	-94.933	2016	B&W	Z/032006	AB/020682	6-12-16	64.598	-94.933	136	-64.734		Afsluiten
*Uitgaven 2017	0	-24.012						24.012	-24.012	0	-24.012	t.l.v. exploitatie	
*Uitgaven 2018	0	-71.338						71.338	-71.338	0	-71.338	t.l.v. exploitatie	
*Uitgaven 2019	0	-34.339						34.339	-34.339	0	-34.339	t.l.v. exploitatie	
*Uitgaven 2020	0	-27.762						27.762	-27.762	0	-27.762	t.l.v. exploitatie	
*Uitgaven 2021	0	0						23.415	0	0	-23.415	t.l.v. exploitatie	
*Uitgaven 2022	0	0						0	0	136	-136	t.l.v. exploitatie	
*Inkomsten (verkoop gronden) 2017	0	19.300						-19.300	19.300	0	19.300	t.g.v. exploitatie	
*Inkomsten (verkoop gronden) 2018	0	33.483						-33.483	33.483	0	33.483	t.g.v. exploitatie	
*Inkomsten (verkoop gronden) 2019	0	9.735						-9.735	9.735	0	9.735	t.g.v. exploitatie	
*Inkomsten (verkoop gronden) 2020	0	0						0	0	0	0	t.g.v. exploitatie	
*Inkomsten (verkoop gronden) 2021	0	0						-53.750	0	0	53.750	t.g.v. exploitatie	
*Inkomsten (verkoop gronden) 2022	0	0						0	0	0	0	t.g.v. exploitatie	
2018: Afkoop IV Langstraat	1.852.000	293.951	2018	Raad	Z/036569	AB/023681	28-06-18	1.558.049	293.951	0	526.178		Afsluiten
*Uitgaven 2018	1.852.000	306.065						1.545.935	306.065	0	306.065	t.l.v. Alg. reserve	
*Uitgaven 2019	0	-4.500						4.500	-4.500	0	-4.500	t.l.v. Alg. reserve	
*Uitgaven 2020	0	-3.807						3.807	-3.807	0	-3.807	t.l.v. Alg. reserve	
*Uitgaven 2021	0	-3.807						3.807	-3.807	0	-3.807	t.l.v. Alg. reserve	
*Uitgaven 2022	0	0						0	0	0	0	t.l.v. Alg. reserve	
*Inkomsten 2022	0	0						0	0	-232.227	232.227	t.g.v. Alg. reserve	
2022: Aankoop landbouwgrond Neerbroek	166.968	166.968	2022	Raad	Z/045256	AB/028949	14-04-21	0	166.968	166.776	192		Afsluiten
*Uitgaven	166.968	166.968						0	166.968	166.776	192	t.l.v. balans	
2021: Sanering Molenakker 4	0	0	2021	Raad	Z/039239	AB/027577	8-10-20	0	0	325.000	-325.000		Afsluiten
*Uitgaven	338.750	325.000						13.750	325.000	325.000	0	t.l.v. reserve	
*Inkomsten	-187.500	-173.750						-13.750	-173.750	0	-173.750	t.g.v. algemene reserve	
*Inkomsten	-151.250	-151.250						0	-151.250	0	-151.250	t.g.v. reserve VBB	
2013: Starterslening gemeente Boekel	0	115.647	2013	Raad	Z/018474	AB/015687	3-03-15	115.647	-115.647	-118.634	2.987		Aanhouden
*Inkomsten	0	-115.647		B&W	Z031242	AB/018859	26-04-16	115.647	-115.647	-118.634	2.987	t.g.v. balans	
2022: Starterslening gemeente Boekel	200.000	200.000	2022	Raad	Z/044745	AB/028923	helder,.	0	200.000	200.000	0		Aanhouden
*Uitgaven	200.000	200.000						0	200.000	200.000	0	t.l.v. balans	
D. Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie													
2021: Landschappelijke kwaliteitsverbetering (Randweg)	50.400	50.400	2021	Raad	Z/033540	AB/023941	4-10-18	-149.661	50.400	-130.181	180.581		Aanhouden
*Uitgaven	210.000	210.000						9.939	210.000	29.419	180.581	t.l.v. krediet Randweg	
*Inkomsten	-159.600	-159.600						-159.600	-159.600	-159.600	0	t.g.v. krediet Randweg	
E. Sociaal domein													
2022: Zonnepanelen De Horst	80.000	80.000	2022	Raad	Z/038178	AB/024364	17-10-18	0	80.000	3.630	76.370		Aanhouden
*Uitgaven	80.000	80.000						0	80.000	3.630	76.370	Afschrijven in 15 jaar	
2022: Verbouwing 't Stappertje	100.000	100.000	2022	Raad	Z/046551	AB/029652	31-08-21	0	100.000	103.575	-3.575		Afsluiten
*Uitgaven	100.000	100.000						0	100.000	103.575	-3.575	Afschrijven in 10 jaar	
F. Volksgezondheid en milieu													
2022: Vervangen rioolgemalen Raadstraat	112.500	112.500	2022	Raad	Z/031955	AB/024115	4-10-18	0	112.500	59.000	53.500		Aanhouden
*Uitgaven	112.500	112.500						0	112.500	59.000	53.500	Afschrijven in 15 jaar	
2022: Duurzaamheidsplan	275.000	275.000	2022	B&W	Z/045248	BW/002496	8-06-21	0	275.000	21.268	253.732		Aanhouden
*Uitgaven	275.000	275.000						0	275.000	21.268	253.732	t.l.v. Alg. reserve	

Bijlage F - Toelichting overzicht kredieten en restant

In bijlage E treft u aan de stand van zaken met betrekking tot de kredieten. Hier zijn alle investeringen verwerkt welke betrekking hebben op de periode tot en met d.d. 31.12.2022. Daar waar opmerkelijke ontwikkelingen plaatsvinden binnen kredieten worden deze hier beschreven.

Met de jaarrekening 2022 zijn de volgende kredieten afgesloten.

- PA - 2022: Uitsfaseren Bernheze
- PA - 2022: Financieel systeem
- PB - 2022: Herinrichting centrum
- PB - 2022: Openbare verlichting
- PB - 2022: Uitvoering wegbeheerplan
- PB - 2022: Integrale aanpak Bosberg
- PB - 2022: Herinrichting Regenboogterrein
- PC - 2017: Inventarisatie gemeenteground
- PC - 2018: Afkoop IV Langstraat
- PC - 2022: Aankoop landbouwgrond Neerbroek
- PC - 2021: Sanering Molenakker 4
- PE - 2022: Verbouwing 't Stappertje

Er zijn geen noemenswaardige kredietoverschrijdingen op afgesloten kredieten voor jaarrekening 2022 geconstateerd.

Bijlage G - Overzicht van langlopende geldleningen (stand per d.d. 31.12.2022)

Oorspronkelijk bedrag	Jaar aflossing	Rente %	Stand 01-01-2022	Opname lopend jaar	Rente	Aflossing	Stand 31-12-2022
€ 1.000.000	2028	4,350%	€ 280.000	€ 0	€ 11.250	€ 40.000	€ 240.000
€ 4.500.000	2030	3,735%	€ 1.620.000	€ 0	€ 56.455	€ 180.000	€ 1.440.000
€ 5.000.000	2022	1,740%	€ 500.000	€ 0	€ 7.580	€ 500.000	€ 0
€ 5.000.000	2033	2,835%	€ 3.000.000	€ 0	€ 84.409	€ 250.000	€ 2.750.000
€ 10.000.000	2039	0,632%	€ 9.000.000	€ 0	€ 55.045	€ 500.000	€ 8.500.000
			€ 14.400.000	€ 0	€ 214.739	€ 1.470.000	€ 12.930.000

Bijlage H - Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen & garantstellingen

Num-mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	Gevalen van gemeenschappelijke waarborging van de geldleningen		Rente-perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2022		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gemeente buitengew. aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2022	
					namen van de andere borgen	grondslag of percentage v/h deel v/d geldlening dat door de gemeente wordt ge-waarborgd		totaal	waarvan door gemeente gewaarborgd			totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd
1		Extra waarborg	Stg. Peelrand Wonen	obligo NRV778	WSW	50,00%		616.000	308.000	0	51.000	565.000	282.500
2	401.142		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.0076099.01	WSW	50,00%	3,500%	275.715	137.858	0	13.017	262.698	131.349
3	499.158		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.79823.02	WSW	50,00%	2,500%	361.965	180.983	0	12.541	349.424	174.712
4	544.536		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.79822.02	WSW	50,00%	2,500%	394.871	197.436	0	13.681	381.190	190.595
5	1.100.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100827	WSW	50,00%	3,840%	1.100.000	550.000	0	0	1.100.000	550.000
6	1.100.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100828	WSW	50,00%	3,790%	664.100	332.050	0	36.832	627.268	313.634
7	1.200.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100883	WSW	50,00%	3,769%	480.000	240.000	0	48.000	432.000	216.000
8	4.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.102597	WSW	50,00%	4,320%	4.000.000	2.000.000	0	0	4.000.000	2.000.000
9	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.103147	WSW	50,00%	4,759%	1.500.000	750.000	0	0	1.500.000	750.000
10	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.105948	WSW	50,00%	3,575%	1.500.000	750.000	0	1.500.000	0	0
11	2.700.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.108601	WSW	50,00%	2,930%	2.700.000	1.350.000	0	0	2.700.000	1.350.000
12	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.109140	WSW	50,00%	2,600%	1.026.183	513.092	0	70.423	955.760	477.880
13	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.110880	WSW	50,00%	1,650%	2.000.000	1.000.000	0	0	2.000.000	1.000.000
14	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.111937	WSW	50,00%	1,185%	2.000.000	1.000.000	0	0	2.000.000	1.000.000
15	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.112676	WSW	50,00%	0,950%	2.000.000	1.000.000	0	0	2.000.000	1.000.000
16	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.114168	WSW	50,00%	0,200%	1.500.000	750.000	0	0	1.500.000	750.000
17	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.116073	WSW	50,00%	3,280%	0	0	1.500.000	0	1.500.000	750.000
18	190.698		Stg. Peelrand Wonen	nwb vestia	WSW	50,00%	0,486%	190.698	95.349	0	0	190.698	95.349
								22.309.532	11.154.766	1.500.000	1.745.494	22.064.038	11.032.019

Bijlage H - Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen & garantstellingen

Num- mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	Gevalen van gemeenschap- pelijke waarborging van de geldleningen		Rente- perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2022		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gemeente buitengew. aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2022	
					namen van de andere borgen	grondslag of percentage v/h deel v/d geldlening dat door de gemeente wordt ge- waarborgd		totaal	waarvan door gemeente gewaarborgd			totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd
1		Extra waarborg	Brabant Wonen	obligo NRV13790	WSW			11.828.000	41.000	794.000	0	12.622.000	43.000
2	12.000.000		Brabant Wonen	NWB 1-31098	WSW			12.000.000	42.000	0	400.000	11.600.000	40.000
3	6.436.000		Brabant Wonen	NWB 10031179	WSW			6.436.216	22.000	0	0	6.436.216	22.000
4	15.000.000		Brabant Wonen	BNG 40.115654	WSW			0	0	15.000.000	0	15.000.000	52.000
5	20.000.000		Brabant Wonen	NWB 1-31595	WSW			0	0	20.000.000	0	20.000.000	69.000
6	15.000.000		Brabant Wonen	NWB 1-31682	WSW			0	0	15.000.000	0	15.000.000	52.000
								30.264.216	105.000	50.794.000	400.000	80.658.216	278.000

Num- mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	n.v.t.		Rente- perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2022		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gemeente buitengew. aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2022	
					n.v.t.	n.v.t.		totaal	waarvan door gemeente verstrek			totaal	waarvan door de gemeente verstrek
1			Startersleningen 2013	gemeente Boekel			div.	66.763	66.763	0	2.987	63.776	63.776
2			Startersleningen 2021 #	gemeente Boekel			div.	200.000	200.000	0	0	200.000	200.000
								266.763	266.763	0	2.987	263.776	263.776

per d.d. 31.12.2022 is één staterslening verstrekt van € 25.000 van de in 2021 beschikbaar gestelde € 200.000.

Num- mer	Oorspronkelijk bedrag van de garantstelling	Doel van de garantstelling	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	n.v.t.		Rente- perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2022		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde garantstelling	Totaalbedrag van de vermindering	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2022	
					n.v.t.	n.v.t.		totaal	waarvan door gemeente gewaarborgd			totaal	waarvan door de gemeente garantstelling afgegeven
1	20.000	Oprichting tennisclub Venhorst	Tennisclub Venhorst	Rabobank			0,000%	20.000	20.000	0	0	20.000	20.000
								20.000	20.000	0	0	20.000	20.000

Bijlage I - Overzicht van baten en lasten per taakveld

Omschrijving programma	Primitieve begroting 2022			Begroting 2022 (na wijziging)			Rekening 2022			Verschil rek.begr. na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Bestuur	810.000	0	810.000	1.590.000	-694.000	896.000	1.506.000	-702.000	804.000	84.000	8.000	92.000
011 Resultaat rekening B&L	273.000	0	273.000	2.610.000	0	2.610.000	2.560.000	0	2.560.000	50.000	0	50.000
02 Burgerzaken	479.000	-115.000	363.000	522.000	-143.000	379.000	527.000	-142.000	385.000	-5.000	-1.000	-6.000
03 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	72.000	0	72.000	73.000	0	73.000	-1.000	0	-1.000
04 Overhead	3.894.000	-90.000	3.805.000	4.200.000	-96.000	4.104.000	4.115.000	-121.000	3.995.000	85.000	25.000	110.000
05 Treasury	3.000	0	3.000	83.000	-10.000	73.000	18.000	-15.000	2.000	65.000	5.000	70.000
061 OZB woningen	0	-1.955.000	-1.955.000	0	-1.942.000	-1.942.000	0	-1.945.000	-1.946.000	0	3.000	3.000
062 OZB niet-woningen	0	-1.056.000	-1.056.000	0	-1.039.000	-1.039.000	0	-1.043.000	-1.044.000	0	4.000	4.000
064 Belastingen overig	204.000	-24.000	181.000	219.000	-57.000	162.000	220.000	-58.000	162.000	-1.000	1.000	0
07 Alg.uitk. en ov. uitk.gem.fds	0	-15.254.000	-15.254.000	0	-18.336.000	-18.336.000	0	-18.581.000	-18.581.000	0	245.000	245.000
08 Overige baten en lasten	474.000	0	474.000	230.000	0	230.000	134.000	-7.000	128.000	96.000	7.000	103.000
09 VPB (vennootschapsbel.)	55.000	0	55.000	44.000	-103.000	-60.000	43.000	-103.000	-60.000	1.000	0	1.000
010 Mutaties reserves	5.000	-11.000	-6.000	307.000	-227.000	80.000	343.000	-773.000	-430.000	-36.000	546.000	510.000
11 Crisisbeheersing en brandweer	688.000	-10.000	678.000	684.000	-10.000	674.000	680.000	-8.000	672.000	4.000	-2.000	2.000
12 Openbare orde en veiligheid	124.000	-1.000	123.000	170.000	-45.000	125.000	148.000	-20.000	128.000	22.000	-25.000	-3.000
21 Verkeer en vervoer	1.121.000	-67.000	1.055.000	1.449.000	-247.000	1.201.000	1.355.000	-259.000	1.097.000	94.000	12.000	106.000
22 Parkeren	15.000	0	15.000	7.000	0	7.000	7.000	0	7.000	0	0	0
25 Openbaar vervoer	0	0	0	1.000	0	1.000	4.000	0	4.000	-3.000	0	-3.000
31 Economische ontwikkeling	9.000	-99.000	-90.000	105.000	-777.000	-671.000	432.000	-777.000	-344.000	-327.000	0	-327.000
32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.807.000	-4.781.000	26.000	1.320.000	-1.397.000	-77.000	788.000	-653.000	135.000	532.000	-744.000	-212.000
33 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	9.000	-9.000	1.000	9.000	-8.000	2.000	8.000	-8.000	0	1.000	0	1.000
34 Economische promotie	34.000	-30.000	4.000	38.000	-32.000	7.000	36.000	-51.000	-15.000	2.000	19.000	21.000
38 Overige goederen en diensten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41 Openbaar basisonderwijs	17.000	0	17.000	9.000	0	9.000	9.000	0	9.000	0	0	0
42 Onderwijshuisvesting	396.000	-48.000	349.000	416.000	-50.000	366.000	362.000	-50.000	312.000	54.000	0	54.000
43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	491.000	-108.000	383.000	500.000	-168.000	332.000	496.000	-174.000	321.000	4.000	6.000	10.000
51 Sportbeleid en activering	166.000	-10.000	156.000	154.000	-19.000	136.000	133.000	-8.000	125.000	21.000	-11.000	10.000
52 Sportaccommodaties	344.000	-61.000	283.000	1.817.000	-59.000	1.758.000	1.753.000	-68.000	1.685.000	64.000	9.000	73.000
53 Cultuurpresentatie,productie en particip	70.000	-6.000	64.000	68.000	-6.000	62.000	71.000	-6.000	65.000	-3.000	0	-3.000
54 Musea	18.000	0	18.000	11.000	0	11.000	10.000	0	10.000	1.000	0	1.000
55 Cultureel erfgoed	7.000	-4.000	3.000	7.000	-4.000	3.000	8.000	-4.000	4.000	-1.000	0	-1.000
56 Media	226.000	0	226.000	222.000	0	222.000	222.000	0	222.000	0	0	0
57 Openbaar groen en (openl.) recreatie	877.000	-174.000	705.000	948.000	-211.000	738.000	925.000	-235.000	690.000	23.000	24.000	47.000
61 Samenkracht en burgerparticipatie	656.000	-165.000	491.000	850.000	-235.000	614.000	989.000	-1.229.000	-241.000	-139.000	994.000	855.000
62 Wijkteams	664.000	0	664.000	713.000	0	713.000	713.000	-1.000	713.000	0	1.000	1.000
63 Inkomensregelingen	2.022.000	-1.390.000	632.000	2.684.000	-1.595.000	1.088.000	2.647.000	-1.473.000	1.174.000	37.000	-122.000	-85.000
64 Begeleide participatie	1.153.000	0	1.153.000	1.184.000	-15.000	1.169.000	1.184.000	-15.000	1.169.000	0	0	0
65 Arbeidsparticipatie	247.000	0	247.000	237.000	-10.000	227.000	221.000	-5.000	215.000	16.000	-5.000	11.000
66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	344.000	0	344.000	308.000	-27.000	281.000	300.000	-25.000	275.000	8.000	-2.000	6.000
671 Maatwerkdienstverlening 18+	1.750.000	-63.000	1.687.000	1.733.000	-63.000	1.670.000	1.730.000	-66.000	1.663.000	3.000	3.000	6.000
672 Maatwerkdienstverlening 18-	1.724.000	0	1.724.000	1.762.000	-8.000	1.753.000	1.759.000	-8.000	1.751.000	3.000	0	3.000
681 Geëscaleerde zorg 18+	62.000	0	62.000	73.000	-110.000	-37.000	73.000	-110.000	-37.000	0	0	0
682 Geëscaleerde zorg 18-	326.000	0	326.000	155.000	0	155.000	152.000	0	152.000	3.000	0	3.000
71 Volksgezondheid	491.000	-5.000	486.000	495.000	-5.000	490.000	492.000	-6.000	487.000	3.000	1.000	4.000
72 Riolering	1.009.000	-1.132.000	-122.000	1.004.000	-1.132.000	-127.000	1.221.000	-1.404.000	-183.000	-217.000	272.000	55.000
73 Afval	868.000	-1.057.000	-187.000	1.189.000	-1.386.000	-197.000	1.121.000	-1.343.000	-222.000	68.000	-43.000	25.000
74 Milieubeheer	566.000	0	566.000	784.000	-131.000	653.000	756.000	-133.000	623.000	28.000	2.000	30.000
75 Begraafplaatsen en crematoria	118.000	-100.000	18.000	114.000	-91.000	23.000	97.000	-91.000	6.000	17.000	0	17.000
81 Ruimtelijke ordening	490.000	-145.000	345.000	352.000	-513.000	-162.000	385.000	-556.000	-170.000	-33.000	43.000	10.000
82 Grondexploit.(niet-bedrijventerrein)	10.533.000	-10.587.000	-55.000	12.598.000	-12.722.000	-124.000	13.041.000	-11.262.000	1.779.000	-443.000	-1.460.000	-1.903.000
83 Wonen en bouwen	283.000	-365.000	-92.000	311.000	-635.000	-324.000	322.000	-651.000	-329.000	-11.000	16.000	5.000

Bijlage J - Overzicht taakveld / programma

Progr.	Taakveld	Omschrijving
--------	----------	--------------

Programma A - Bestuur en ondersteuning & Veiligheid

A	0.	<i>Bestuur en ondersteuning</i>
A	0.1	Bestuur
A	0.2	Burgerzaken
A	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
A	0.4	Overhead
A	0.5	Treasury
A	0.61	OZB woningen
A	0.62	OZB niet-woningen
A	0.63	Parkeerbelasting
A	0.64	Belastingen overig
A	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
A	0.8	Overige baten en lasten
A	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
A	0.10	Mutaties reserves
A	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten
A	1.	<i>Veiligheid</i>
A	1.1	Crisisbeheersing en brandweer
A	1.2	Openbare orde en veiligheid

Programma B - Verkeer en vervoer

B	2.	<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>
B	2.1	Verkeer en vervoer
B	2.2	Parkeren
B	2.3	Recreatieve havens
B	2.4	Economische havens en waterwegen
B	2.5	Openbaar vervoer

Programma C - Economie & VHROSV

C	3.	<i>Economie</i>
C	3.1	Economische ontwikkeling
C	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
C	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
C	3.4	Economische promotie
C	8.	<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>
C	8.1	Ruimtelijke ordening
C	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
C	8.3	Wonen en bouwen

Programma D - Onderwijs & Sport, cultuur en recreatie

D	4.	<i>Onderwijs</i>
D	4.1	Openbaar basisonderwijs
D	4.2	Onderwijshuisvesting
D	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
D	5.	<i>Sport, cultuur en recreatie</i>
D	5.1	Sportbeleid en activering
D	5.2	Sportaccommodaties
D	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
D	5.4	Musea
D	5.5	Cultureel erfgoed
D	5.6	Media
D	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Progr.	Taakveld	Omschrijving
--------	----------	--------------

Programma E - Sociaal domein		
------------------------------	--	--

<i>E</i>	6.	<i>Sociaal domein</i>
E	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
E	6.2	Wijkteams
E	6.3	Inkomensregelingen
E	6.4	Begeleide participatie
E	6.5	Arbeidsparticipatie
E	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)
E	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+
E	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-
E	6.81	Geëscaleerde zorg 18+
E	6.82	Geëscaleerde zorg 18-

Programma F - Volksgezondheid en milieu		
---	--	--

<i>F</i>	7.	<i>Volksgezondheid en milieu</i>
F	7.1	Volksgezondheid
F	7.2	Riolering
F	7.3	Afval
F	7.4	Milieubeheer
F	7.5	Begraafplaatsen en crematoria

Bijlage K - Begrotingsgegevens EMU Jaarrekening 2022

Gemeenten zijn met ingang van de begroting 2006 verplicht om het EMU-saldo over jaar T-1, T en T+1 in de begroting op te nemen, zodat de gemeenteraad inzicht heeft in het EMU-saldo.

Onderstaande standaardtabel is hiertoe uitgeleverd. Conform artikel 71 van het BBV (informatie voor derden) dienen de EMU-gegevens vóór 15 november voorafgaand aan het begrotingsjaar aan het CBS en de toezichthouder te worden gezonden.

In de notitie geprognosticeerde balans en EMU-saldo van november 2018 wordt gesteld dat het EMU saldo ook meerjarig in de jaarrekening wordt gepresenteerd.

Bedragen x € 1.000		2021 (T-1)	2022 (T)	2023 (T+1)
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves zie BBV, art 17c)	79	267	603
+ 2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.344	1.574	1.085
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	9	1.268	585
- 4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	3.091	5.869	4.353
+ 5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
+ 6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
- 7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
+ 8	Baten bouwgrondexploitatie, voorzover transacties niet op de exploitatie verantwoord			
- 9	Betalingen ten laste van de voorzieningen, voorzover deze transacties met derden betreffen	1.133	1.410	749
- 10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten			
- 11	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen			
Berekend EMU-saldo		-2.791	-4.169	-2.828